Postbus 234
7300 AE Apeldoorn
088 310 4000
info@vnog.nl
www.vnog.nl

Aan de colleges van de deelnemende gemeenten van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland
Aan de griffies van de deelnemende gemeenten van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland

Datum	:	26 september 2024	Uw brief van	:	
Ons kenmerk	:	24-67644/24-094401/AM	Uw kenmerk	:	
Behandeld door	:	F. Starke	Bijlage(n)	:	Programmabegroting 2025-2028
Onderwerp	:	Programmabegroting 2025-2028			

Geachte raden en colleges,

Hierbij bieden wij u ter kennisname de Programmabegroting 2025-2028 van Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG) aan. Het algemeen bestuur van VNOG heeft de begroting op 12 september 2024 definitief vastgesteld.

Eerder, op 16 juli, hebben wij u per brief reeds geïnformeerd over de wijze waarop wij met de zienswijzen van de raden op de begroting zijn omgegaan. Wij hechten veel waarde aan de relatie met de raden en willen in contact blijven treden. Naar wens en behoefte is de VNOG graag bereid om toelichting te geven; individueel, zoals in het voorjaar van 2024 bij enkele gemeenteraden of gezamenlijk (zoals het webinar van 10 april jl.).

Beleidsplan
De begroting is beleidsarm. De reden hiervoor is dat er momenteel gewerkt wordt aan een nieuw meerjarig regionaal beleidsplan voor de periode 2025-2028. In het beleidsplan staat het strategische beleid voor de komende jaren. Het plan is op 3 juli ter zienswijze aan de raden aangeboden. Het beleidsplan wordt in december 2024 definitief door het AB vastgesteld.

De begroting 2025 moet bij wet echter al voor 15 september 2024 worden vastgesteld en loopt in tijd dus op het beleidsplan vooruit. Daarom is in deze begroting voorshands géén nieuw beleid (voornemens met een beslag op (structureel, extra) budget) opgenomen. Het beleidsplan is immers de grondslag voor de begroting, niet andersom. Ons uitgangspunt is om het nieuwe beleidsplan zoveel mogelijk binnen de nu voorliggende begroting uit te voeren. Als mocht blijken, bijvoorbeeld door nieuwe regionale, landelijke of internationale (al dan niet autonome) ontwikkelingen, dat er extra middelen nodig zijn, dan zullen die via de reguliere weg (kadernota) of via een separate begrotingswijziging (die dan voor een zienswijze naar de raden zal gaan) ter besluitvorming worden voorgelegd.

Besparingen
In de afgelopen jaren heeft VNOG geld overgehouden. Ook zien we financieel moeilijke jaren voor de gemeenten op ons afkomen. VNOG heeft hier oog en begrip voor. We hebben geconcludeerd dat we daar proactief op willen bewegen. In de begroting zijn daarom structurele besparingen ter demping van de stijging van de gemeentelijke bijdrage opgenomen. De gemeentelijke bijdrage wordt in stappen gedempt met in totaal € 1,9 miljoen structureel[1]. Tegelijkertijd zien we dat de opgaven voor VNOG (langdurige crises) zijn toegenomen. De veiligheid van onze inwoners en de natuur staan voor ons voorop. Met deze demping hebben we de begroting van VNOG tot een sober verantwoord minimum teruggebracht.

Tenslotte
Wij waarderen uw inbreng en betrokkenheid zeer bij de uitvoering van onze taken voor alle inwoners en bezoekers van onze regio. We vertrouwen op wederzijds begrip voor elkaars dilemma's en uitdagingen om te zoeken naar mogelijkheden om blijvend onze opgaven voor onze inwoners uit te voeren.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Namens het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland,

drs. D.G.L. Kransen	A.J.M. Heerts
secretaris	voorzitter

[1] Opbouw 1,9 mln.:
- € 514.000 vanuit de Toekomstvisie VNOG, per 2021 verwerkt in de begroting, per 2026 volledig gerealiseerd
- € 600.000 opgenomen in de vastgestelde begroting 2024
- € 800.000 opgenomen in de begroting 2025

veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland

Programmabegroting 2025-2028

29 augustus 2024

Inhoudsopgave

Voorwoord 3

1. Inleiding 5

2. Missie, visie, opgaven 7

3. Programma's 10

Programma 1. Risico- en Crisisbeheersing
Programma 2. Brandweerzorg
Programma 3. GHOR
Programma 4. Meldkamer Oost-Nederland – Meldkamer Brandweer Multi (MKON-MKBM)
Programma 5. Directie en Control
Programma 6. Bedrijfsvoering
Programma 7. Algemene dekkingsmiddelen
Programma 8. Kazernes en overgangsrecht (individuele gemeenten)

4. Overzicht baten & lasten en uitgangspunten 32

5. Paragrafen 37

5.1. Beleidsregels en uitgangspunten reserves
5.2. Weerstandsvermogen en risicomanagement
5.3. Onderhoud kapitaalgoederen
5.4. Financiering / treasury
5.5. Bedrijfsvoering
5.6. Verbonden partijen
5.7. Openbaarheidsparagraaf
5.8. Versterking crisisbeheersing en informatievoorziening (inzet BDUR-ophoging)

Bijlagen 59

Bijlage 1. Kerngegevens
Bijlage 2. Gemeentelijke bijdrage 2025
Bijlage 3. Overzicht programma 8
Bijlage 4. Overzicht reserves en voorzieningen
Bijlage 5. Overzicht taakvelden en Beleidsindicatoren
Bijlage 6. Geprognostiseerde meerjarenbalans
Bijlage 7. Kredieten 2025-2028
Bijlage 8. Overzicht van de gekwantificeerde- en niet-gekwantificeerde risico's

Voorwoord

Voor u ligt de meerjaren programmabegroting 2025-2028 van Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG). De basis van het werk van VNOG ligt in de twee vragen die de samenleving aan haar stelt. “Ik heb hulp nodig” en “Leer mij gevaar voorkomen”. Ook voor 2025 zijn deze vragen van belang. VNOG heeft dit vertaald in vijf Opgaven in deze begroting, namelijk Incidentbestrijding en crisisorganisatie, Zelfredzaam en risicobewust, Vakbekwaam en deskundig, Sterke informatiepositie en Gezonde bedrijfsvoering (mensen en middelen).

Vrijwel gelijktijdig[1] met deze begroting ligt ook het Regionaal Beleidsplan 2025-2028 voor bij de gemeenteraden. In het Regionaal Beleidsplan worden zes speerpunten voorgesteld die passen bij de Opgaven van VNOG voor de komende jaren. Daarbij houden we rekening met ontwikkelingen in de samenleving en kansen voor innovatie. Deze speerpunten hebben we nog niet financieel vertaald in deze begroting, in deze begroting vindt u daarom het vervolg op eerder ingezette activiteiten die we sowieso willen of moeten voortzetten.

Incidentbestrijding en crisisorganisatie
Brandweer, GHOR en de (multidisciplinaire) crisisorganisatie staan ook in 2025 altijd paraat. We bereiden ons, in intensieve samenwerking met onze partners, voor op verschillende typen incidenten en crises. Onze brandweer is compact en slagvaardig georganiseerd vanuit 56 brandweerposten, beschikt over voldoende materiaal en is vakbekwaam. Onze GHOR is een netwerkorganisatie met sterke verbindingen en blijft daarin investeren. De crisisorganisatie wordt de komende jaren verder versterkt, onder andere door een extra structurele, oplopende bijdrage vanuit het Rijk (BDuR).

Zelfredzaam & risicobewust
Wij geloven dat een echte veilige en gezonde regio ontstaat als iedereen daaraan bijdraagt. Onze hulpverleners helpen iedereen, maar liever zien we dat inwoners, bedrijven, overheden en instellingen weten welke preventieve maatregelen genomen kunnen worden en weten wat te doen als er iets aan de hand is. Vanuit het risicobewustzijn bouwen we ook verder aan de natuurbrandbestendigheid van de uitgestrekte en kwetsbare natuurgebieden in onze regio, in nauwe samenwerking met grondeigenaren en terrein-beherende organisaties.

Vakbekwaam en deskundig
VNOG investeert via opleidingen, oefeningen en trainingen in haar medewerkers, zodat zij vakbekwaam en deskundig blijven. Nieuwe methoden en werkwijzen voeren we in. We zorgen voor aansluiting op de praktijk. Duurzame inzetbaarheid, vitaliteit, leiderschapsontwikkeling, persoonlijke ontwikkeling en de ‘juiste mens op de juiste plek’ hebben een vaste plaats gekregen in het personeelsbeleid van VNOG.

Sterke informatiepositie
Nieuwe kansen en ontwikkelingen, zoals rondom (technische) innovatie en informatietechnologie, worden door VNOG aangegrepen. Daarbij heeft het onderwerp informatieveiligheid veel en blijvende aandacht. De informatiepositie wordt de komende jaren verder versterkt, onder door bovengenoemde verhoging van de Rijksbijdrage (BDuR).

[1] De concept begroting gaat begin april naar de raden, het concept Beleidsplan eind juni. De begroting wordt in september vastgesteld, het Beleidsplan in december.

Gezonde bedrijfsvoering
VNOG kan haar taken alleen uitvoeren als zij financieel gezond is en blijft. Het beschikken over voldoende (betrokken) medewerkers is daarbij een belangrijke randvoorwaarde. Wij zien dat gemeenten financiële uitdagingen krijgen in deze beleidsperiode, daarom zijn we bijzonder terughoudend in het doen van nieuwe voorstellen. Tegelijkertijd heeft VNOG in de afgelopen jaren € 1,4 miljoen structureel uit haar begroting gehaald, door minder voorzichtig te begroten en door lessen uit de voorgaande jaren in de begroting te verwerken.

Namens het dagelijks bestuur VNOG,

J. Joon
portefeuillehouder Middelen

Medewerkers van VNOG staan dag en nacht klaar om te kunnen optreden bij noodsituaties. Bij heftige incidenten, ongevallen, branden en protestacties. Daarbij laten de collega's van de brandweer, de crisisorganisatie en GHOR zich van hun professionele kant zien. Ook leveren we een stevige bijdrage aan langdurige crises. Daarbij vervullen we steeds vaker een centrale en verbindende rol. In het online magazine Voorop in Veiligheid lees je hoe we samen werken aan veiligheid! Scan de QR code om het magazine te lezen.

1. Inleiding

In 2024 maken we voor VNOG een nieuw meerjarig Regionaal Beleidsplan voor de periode 2025-2028. Het huidige plan loopt eind 2024 af. In het Beleidsplan staat het strategische beleid voor de komende jaren. Het plan gaat in 2024 onder andere eerst nog ter consultatie naar de raden en het plan wordt in december 2024 definitief vastgesteld. Deze begroting 2025 moet bij wet in september 2024 echter al worden vastgesteld en loopt er in tijd dus op vooruit. Vooruitlopend op het nieuwe Beleidsplan beschrijven we in deze begroting 2025 alleen reguliere taken en bestaande plannen en gaan we maar beperkt in op nieuwe ontwikkelingen; er is (nog) géén nieuw beleid (voornemens met een beslag op (structureel, extra) budget) opgenomen. Het Beleidsplan is immers de grondslag voor de begroting, niet andersom.

De komst van een nieuw Beleidsplan neemt niet weg dat de hoofdopgaven voor VNOG gewoon door zullen gaan. VNOG blijft altijd antwoord geven op de beide vragen die de samenleving aan haar stelt: hulp bieden bij nood en (helpen bij) voorkomen van gevaar. Daarvoor voert VNOG haar wettelijke taken uit, namelijk brandweerzorg, rampenbestrijding, risico- en crisisbeheersing, bevolkingszorg en geneeskundige hulpverlening. Om deze taken te kunnen uitvoeren verricht VNOG ook alle voorbereidende en administratieve werkzaamheden die hierbij horen. Daarbij zal VNOG, indachtig haar missie ('Samen werken aan veiligheid'), de samenwerking met de vele partners opzoeken. Deze hoofdtaken zijn in deze begroting opgenomen.

De voorliggende begroting is voor nu dus toegespitst op reguliere taken en bestaande plannen. Rode draad in deze begroting zijn de Opgaven van VNOG. In het nieuwe Beleidsplan zullen die naar verwachting ook worden voortgezet, want zij gelden nog steeds. De Opgaven vormen het concrete antwoord van VNOG op de vragen van de samenleving. Deze Opgaven zijn:

- Opgave 0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en (langdurige) crises (maatschappelijke opdracht) (Incidentbestrijding en crisisorganisatie)
- Opgave 1. Zelfredzaam & risicobewust
- Opgave 2. Vakbekwaam & deskundig
- Opgave 3. Sterke informatiepositie
- Opgave 4. Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers (randvoorwaarde) (gezonde bedrijfsvoering)

In het Beleidsplan zal VNOG aanvullend op de reguliere taken (nieuwe) speerpunten gaan oppakken. Met deze speerpunten geven we een antwoord op de (maatschappelijke) ontwikkelingen die we voor komende jaren voorzien. Daarmee blijft VNOG voorbereid op de toekomst. Zie hiervoor het Beleidsplan. Indien nodig kan begin 2025 de begroting 2025 nog worden bijgesteld.

Financieel beeld op hoofdlijnen

Het financiële effect van de op 14 december 2023 door het AB vastgestelde Kadernota 2025-2028 is verwerkt in deze begroting. Dit betreft onder andere de toegepaste ramingsgrondslagen, loon- en prijsindices, autonome ontwikkelingen en besparingen ter demping van de stijging van de gemeentelijke bijdrage, waarmee de VNOG gehoor geeft aan de oproep hiertoe van diverse gemeenten. Zoals gezegd: de Kadernota 2025 bevatte géén nieuw beleid, in afwachting van het nieuwe Beleidsplan. In hoofdstuk 4 wordt dit verder toegelicht.

In voorgaande kadernota's en begrotingen is reeds aangegeven dat de kapitaallasten dusdanig zullen stijgen dat deze op enig moment niet meer gedekt kunnen worden door een onttrekking aan de

beschikbare egalisatiereserve[2]. Hierdoor wordt een verhoging van de gemeentelijke bijdrage op termijn noodzakelijk. In voorgaande kadernota's kon hiervan al een voorlopige berekening gepresenteerd worden. In de Kadernota 2025 is de voorlopige berekening verder verfijnd. De stijging van de gemeentelijke bijdrage als gevolg van de kapitaallasten gaat volgens de berekening in 2027 in (één jaar na het "ravijnjaar 2026" van de gemeentefinanciën). Deze stijging loopt op van structureel € 3 miljoen in 2027 + € 1,5 miljoen in 2028 naar structureel € 4,5 miljoen (in eerdere berekeningen werd nog uitgegaan van € 3 miljoen in 2026 + € 2 miljoen in 2027 naar structureel € 5 miljoen). Een nieuwe actuele doorrekening volgt bij de Kadernota 2026-2029.

Tenslotte zijn in deze begroting de risico's herijkt in vervolg op wat daarover is opgenomen in de Kadernota 2025 en de jaarrekening 2023. De ratio van het weerstandsvermogen van VNOG bevindt zich onder de ondergrens van de hiertoe door het AB vastgestelde bandbreedte; dit wordt aan het AB voorgelegd.

VNOG moet, met alle ontwikkelingen om haar heen, de gezondheid van haar bedrijfsvoering bewaken en ervoor zorgen dat zij haar Opgaven kan blijven uitvoeren. Hiervoor heeft VNOG ook de gemeenten nodig. Gemeenten staan echter ook voor grote, deels dezelfde, (financiële) uitdagingen die naar verwachting ook komende jaren verdere invloed gaan krijgen. VNOG heeft hier oog voor. In onderling overleg en met begrip voor elkaars positie wil VNOG hierin samen met de gemeenten optrekken.

Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de koers van de VNOG, vertaald in de missie, (Toekomst)visie en Opgaven. In hoofdstuk 3 staan de programma's en welke activiteiten in 2025 worden uitgevoerd met welke middelen, alsook de indicatoren waarmee de voortgang op de Opgaven periodiek wordt gemeten. Hoofdstuk 4 bevat het overzicht van baten en lasten en de toegepaste ramingsgrondslagen uit de Kadernota 2025. In dit hoofdstuk is de Kadernota 2025 e.v. verwerkt. Vervolgens wordt in hoofdstuk 5 ingegaan op de verplichte paragrafen. Daarna volgen bijlagen met diverse (onder andere financiële) overzichten.

[2] Uiteraard is het afhankelijk van (het tempo van) de voorgenomen investeringen en van de verkoop van af te stoten materieel, wanneer de reserve daadwerkelijk zal zijn uitgeput.

2. Missie, visie, opgaven

Vragen van de samenleving en Missie
De samenleving stelt grofweg twee vragen aan VNOG:

- Ik heb hulp nodig (bij brand, ongevallen, rampen, crises).
- Leer mij gevaar te voorkomen (veilig wonen, werken en recreëren).

Inwoners, bedrijven, instellingen en andere overheden stellen deze vragen aan VNOG. VNOG moet, op grond van haar wettelijke taken en verantwoordelijkheden uit de Wet veiligheidsregio's, deze vragen beantwoorden. De missie van VNOG daarbij is: **"Samen werken aan veiligheid"**.

Zoals in de Inleiding van deze begroting geschetst komt er een nieuw Beleidsplan. De twee vragen van de samenleving en de missie van VNOG zijn echter nog steeds geldig en blijven ook in het nieuwe Beleidsplan de basis vormen; ze zijn immers geworteld in de wettelijke taken van VNOG en die veranderen niet. Naar verwachting zal daarom de formulering van de vragen en missie, al dan niet met een kleine tekstuele bijstelling, in het nieuwe Beleidsplan worden voortgezet.

Opgaven
De Opgaven van VNOG vormen het antwoord op de beide vragen van de samenleving. De huidige Opgaven zijn breed gesteld en daarmee toekomstbestendig. Naar verwachting worden zij doorgezet in het nieuwe Beleidsplan:

- Opgave 0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en (langdurige) crises (maatschappelijke opdracht)
- Opgave 1. Zelfredzaam & risicobewust
- Opgave 2. Vakbekwaam & deskundig
- Opgave 3. Sterke informatiepositie
- Opgave 4. Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers (randvoorwaarde, gezonde bedrijfsvoering)

De Opgaven vormen de rode draad in alle beleidsdocumenten van VNOG, waaronder deze opgavegerichte begroting.

Visie
De visie beschrijft hoe VNOG haar missie gestalte geeft. Naar verwachting zal de visie in het nieuwe Beleidsplan (al dan niet met wat aanvullingen/aanpassingen) worden voortgezet, want de punten hierin zijn ook nog steeds geldig. De huidige visie luidt:

- VNOG is dé organisatie in de regio voor samenwerking aan veiligheid. Het is een operationele organisatie, die bij een crisissituatie of ramp nu en in de toekomst garant staat voor professionele hulpverlening aan de inwoners en bezoekers van de regio.
- Noord- en Oost-Gelderland is een regio waar veilig en gezond gewoond, gewerkt en gerecreëerd kan worden. VNOG speelt in op demografische, technologische en maatschappelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op hedendaagse en toekomstige veiligheidsrisico's. VNOG is een toekomstbestendige veiligheidsregio.
- VNOG werkt met compacte en slagvaardige posten in een fijnmazig netwerk van posten, met passend materieel met goed getrainde vrijwilligers vanuit een versterkte informatiepositie.
- VNOG verzamelt, duidt en verspreidt informatie (waardoor zorg en hulp verbeteren) en biedt handelingsperspectieven.
- VNOG stimuleert inwoners, instellingen en bedrijven tot zelf- en samenredzaamheid en het nemen van eigen verantwoordelijkheid bij incidenten, rampen en crises en het voorkomen daarvan.

– VNOG werkt samen met vele partners (zoals: gemeenten, GGD, andere veiligheidsregio's (Oost-5), waterschappen, omgevingsdiensten, NIPV, regionaal, interregionaal, landelijk en internationaal (bijv. Duitse buren).

Ontwikkelingen
Voor het nieuwe Beleidsplan 2025-2028 is gekeken naar (maatschappelijke) ontwikkelingen en trends. Daarbij is verkend met welke (nieuwe) uitdagingen VNOG te maken krijgt, wat de samenleving gaat verwachten en hoe VNOG zich hierbij kan positioneren. In het Beleidsplan zijn hiervoor vervolgens (nieuwe) speerpunten geformuleerd voor de komende beleidsperiode. Zie voor de geïdentificeerde ontwikkelingen en speerpunten straks het Beleidsplan.

Samenvatting VNOG (op basis van het huidige Beleidsplan, in afwachting op nieuwe Beleidsplan)
De vragen van de samenleving en het antwoord van VNOG daarop:

Kernwaarden: daadkrachtig – deskundig - gepassioneerd

Opgavegericht
In deze begroting komen, zoals aangegeven, de Opgaven van VNOG als rode draad terug (opgavegerichte begroting). Door opgavegericht te werken, wordt beoogd doelgerichter keuzes te kunnen maken en (bij) te kunnen sturen.

De organisatiestructuur (de programma's en afdelingen) blijft echter wel leidend bij het opstellen van de begroting. Dat betekent dat hoofdstuk 3 is ingedeeld volgens de programma's, maar dat hier vervolgens de beleidsdoelen per Opgave staan (de vraag: "wat willen we bereiken") en dat ze hier daarna zijn uitgewerkt, door per beleidsdoel de concrete activiteiten van het programma voor 2025 te beschrijven (vraag: "wat gaan we ervoor doen"). Vervolgens zijn er per Opgave indicatoren (vraag: "hoe gaan we dat meten"), die terugkomen op de Prestatiekaart van VNOG (die ook volgens de Opgaven is ingedeeld). Tenslotte zijn per programma de beschikbare middelen weergegeven (vraag: "welke middelen hebben we daarvoor beschikbaar").

Voor verantwoording zijn per Opgave zoals gezegd indicatoren opgenomen. Met de indicatoren wordt periodiek de voortgang gemeten. Daarnaast zijn in de diverse paragrafen van deze begroting ook kengetallen, ratio's, toelichtingen op berekeningsmethoden en (ramings)grondslagen opgenomen:
- paragraaf 5.2. 'Weerstandvermogen en risicomanagement': ratio weerstandsvermogen, netto schuldquote, solvabiliteitsratio, structurele exploitatieruimte;
- paragraaf 5.4. 'Financiering & treasury': kasgeldlimiet, renterisiconorm;

Tenslotte zijn, als gebruikelijk, ook de verplichte beleidsindicatoren vanuit het BBV opgenomen:
- Bijlage 5 'Beleidsindicatoren': formatie en bezetting (in aantal fte per 1.000 inwoners), apparaatskosten per 1.000 inwoners, externe inhuur en overhead als percentage van de totale lasten.

Met behulp van de indicatoren, kengetallen, ratio's en grondslagen kan doelgerichter worden gerapporteerd en gestuurd.

3. Programma's

Programma: 1. Risico- en Crisisbeheersing

Programmahouder: mevr. A.H. Bronsvoort

Welke Opgaven voert Risico- en Crisisbeheersing primair uit?
0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en (langdurige) crises
1. Zelfredzaam en risicobewust
2. Vakbekwaam en deskundig
3. Sterke informatiepositie

De afdeling Risico- en Crisisbeheersing (RCB) heeft een breed takenpakket en is betrokken in verschillende fasen van de veiligheidsketen. Daarbij gaat het onder andere over het analyseren van risico's, het adviseren op omgevingsvisie, -plannen en -vergunningen, het adviseren en voorlichten van inwoners in het kader van zelfredzaamheid en risicobewustwording, het onderhouden van het netwerk van crisispartners, het voorbereiden van de crisisorganisatie op mogelijke incidenten, rampen en (langdurige)crises en het bieden van operationele informatie voor de operationele functionarissen.

Beleidsdoelen: wat willen we bereiken per Opgave?
0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en (langdurige) crises
a. In samenwerking met partners voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en (langdurige) crises door informatiegestuurd en risicogericht te werken. Bij incidenten, rampen en (langdurige) crises is VNOG in staat om flexibel en slagvaardig op te treden.
b. De afdeling werkt, naar aanleiding van landelijke afspraken, samen met andere afdelingen van VNOG aan de versterking van crisisbeheersing, versterking van informatievoorziening en versterking samenwerking tussen regio en Rijk. Deze versterkingsopgaven worden bekostigd uit een ophoging van de rijksbijdrage BDuR. Zie de separate paragraaf 5.8. hierover.

1. Zelfredzaam en risicobewust
a. Met behulp van (innovatieve) campagnes gericht op duurzame gedragsverandering, voorlichting en advisering de zelfredzaamheid en het zelforganiserend vermogen van inwoners, bedrijven en instellingen vergroten.

2. Vakbekwaam en deskundig
a. Het verder vormgeven van een netwerk met (internationale) partners in het kader van samenwerking crisisbeheersing.
b. Als netwerkpartner toegerust zijn om tijdig (integrale) veiligheidsadvisering te verlenen aan de gemeenten en andere partners.
c. Deelnemers aan de multidisciplinaire crisisorganisatie zijn adequaat opgeleid, getraind en geoefend.

3. Sterke informatiepositie
a. Door gegevens te verzamelen, koppelen en analyseren zicht krijgen op en duiding geven aan risico's en potentiële veiligheidswinst als basis voor risicogericht adviseren.
b. Bij de voorbereiding op inzetten en gedurende inzetten acteren op basis van een actueel informatiebeeld en scenario's.

Activiteiten: wat gaan we daarvoor doen?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en (langdurige) crises. RCB:

- geeft uitvoering aan het regionaal crisisplan, beleidsplan en regionaal risicoprofiel;
- voert de activiteiten uit voor de landelijk afgesproken versterkingsopgaven van crisisbeheersing, informatievoorziening en samenwerking tussen regio en Rijk (n.a.v. verhoging rijksbijdrage BDuR). Zie de separate paragraaf 5.8. hierover;
- faciliteert en regisseert een breed regionaal platform waar kennis vanuit de samenleving op specifieke terreinen wordt samengebracht en waar crisispartners bijeenkomen ter bevordering van het zelf-organiserend vermogen;
- bouwt verder aan goede samenwerkingsrelaties met onze 22 gemeenten, de omgevingsdiensten, GGD en het samenwerkingsverband van veiligheidsregio's "Oost-5" en werkt aan nieuwe allianties om daarmee een basis te leggen voor integrale veiligheidsadvisering (o.a. gezondheid-, water-, milieu-, evenementen- en brandveiligheid) aan gemeenten;
- beheert de afsprakenlijsten bij de convenanten en onderhoudt de verbinding met het netwerk aan crisispartners;
- ondersteunt de VNOG-gemeenten in hun crisistaken op het gebied van bevolkingszorg en crisiscommunicatie.

1. Zelfredzaam en risicobewust. RCB:

- werkt aan de versnelde gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing vanuit de interregionale werkorganisatie (projectfase);
- werkt volgens een ontwikkelagenda aan een expertisecentrum 'gedrag en veilige leefomgeving 2025-2028';
- onderzoekt de risicoperceptie van burgers op basis van de thema's uit het regionaal risicoprofiel en intervenieert waar mogelijk;
- analyseert risico- en doelgroepen en organiseert (publieks)campagnes op basis van de regionale gedragsstrategie voor duurzame gedragsinterventies;
- verstevigt het netwerk rondom gedrag en veiligheid en benut kansen om meer partners aan te laten haken in campagnes;
- ondersteunt en bevordert innovatieve projecten in het kader van gedrag en veilige leefomgeving;
- adviseert risicogericht aan gemeenten en partners aan de hand van een vastgesteld dienstverleningsconcept;
- past bij bedrijfsbezoeken het principe van het risicogericht werken toe. Op basis van de risico's kan praktisch worden nagedacht over de aspecten waar de veiligheidsregio zich proactief op voor kan bereiden en welke handelingsperspectieven er geboden kunnen worden.

2. Vakbekwaam en deskundig

a. Het verder vormgeven van een netwerk met (internationale) partners voor crisisbeheersing. RCB:

- versterkt de samenwerking in Oost-Nederland, met het Rijk en met Duitsland op het gebied van onder andere onze gezamenlijke informatiepositie en vakbekwaamheid;
- verkent de mogelijkheden voor netwerkregie en platformfunctie VNOG.

b. Als netwerkpartner toegerust zijn om tijdig (integrale) veiligheidsadvisering te verlenen. RCB:

- ontwikkelt het risicogericht werken aan de hand van de routekaart;
- blijft investeren in het versterken van de vaardigheden van adviseurs, gericht op het toepassen van de risicogerichte advisering;
- implementeert het in 2024 ontwikkelde beleidskader 'nieuwe risico's' (waaronder klimaatadaptatie en veilige energietransitie);
- implementeert de doorontwikkeling van Bevolkingszorg.

c. Deelnemers multidisciplinaire crisisorganisatie zijn adequaat opgeleid, getraind en geoefend. RCB:
- werkt verder aan de doorontwikkeling naar een moderne MOTO-organisatie;
- ontwikkelt een regionale multidisciplinaire kennisbank ter ondersteuning van de diverse operationele crisisfunctionarissen;
- onderhoudt regionale poules voor operationele informatievoorziening (informatiemanagers, beleidsondersteuners, loggers, plotters en andere ontkleurde functionarissen) en de faciliteiten die hiervoor nodig zijn.

3. Sterke informatiepositie

a. Informatie als basis voor risicogerichte advisering. RCB:
- werkt verder aan een duurzame toepassing van de digitwin als onderdeel van het informatiegestuurd werken ter ondersteuning van de informatiebehoefte van adviseurs;
- ontwikkelt de Risico Analyse Monitor – Kenmerkenschema (RAM) door over de meerdere thema's binnen het regionaal risicoprofiel.
- brengt gevraagd en ongevraagd advies uit op basis van de risico's uit de periodiek herijkte risicoprofielen, zowel in de ontwerp- als de gebruiksfase van de publieke/fysieke leefomgeving;
- ontwikkelt een toekomstbestendig afwegingskader voor operationele informatiekaarten en richt hiervoor een beheerproces in;
- levert een bijdrage aan het opstellen van de functionele eisen voor het zaaksysteem waarmee de aansluiting op het Digitaal Stelsel Omgevingswet geborgd blijft;

b. VNOG acteert op basis van een actueel informatiebeeld en scenario's. RCB:
- verzamelt, koppelt, analyseert en gebruikt gegevens t.b.v. regionaal risicoprofiel en werkt verder aan (en met) een dynamisch en actueel risicobeeld (Veiligheidsinformatie en Coördinatiecentrum, VICC);
- levert een bijdrage in de ontwikkeling van het Informatiegestuurde Veiligheidsbeeld Oost-5 ten behoeve van KCR-2 (Knooppunt Rijk-Regio's);
- zorgt dat de risico's en dreigingen in een dynamisch risicoprofiel continu gemonitord en beschikbaar gesteld worden aan de operationele organisatie (inclusief de netwerkpartners);
- past het scenariodenken, in lijn met de daartoe ontworpen methodiek, toe bij (dreigende) crisis/crises;
- onderhoudt de crisisruimten en vervangt tijdig de technische hulpmiddelen om aan te blijven sluiten bij interregionale en nationale standaarden en het informatiegestuurd werken.

Indicatoren: hoe gaan we dat meten?

Op de prestatiekaart wordt twee keer per jaar een aantal geleverde prestaties van de afdeling via indicatoren toegelicht. De prestatiekaart is een onderdeel van de halfjaarrapportage en de jaarrekening. De kaart is ingedeeld volgens de Opgaven van VNOG, die ook de grondslag van deze begroting vormen.

Middelen: welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

Product	L/B	Realisatie 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Personele kosten	Baten	297.830					
	Lasten	7.277.633	8.104.675	8.019.800	7.979.800	7.949.800	7.909.800
	Saldo	**-6.979.803**	**-8.104.675**	**-8.019.800**	**-7.979.800**	**-7.949.800**	**-7.909.800**
Regionaal Brandmeldsysteem	Baten	132.230					
	Lasten	132.230					
	Saldo	**0**					
Overig	Baten	1.109.357	0	0	0	0	0
	Lasten	2.685.364	1.769.285	1.743.260	1.978.960	1.978.960	1.978.960
	Saldo	**-1.576.006**	**-1.769.285**	**-1.743.260**	**-1.978.960**	**-1.978.960**	**-1.978.960**
Rente en afschrijving	Baten						
	Lasten	76.767	27.300	4.500	5.500	33.500	32.000
	Saldo	**-76.767**	**-27.300**	**-4.500**	**-5.500**	**-33.500**	**-32.000**
Mutatie(s) reserve(s)	Baten						
	Lasten						
	Saldo						
Totaal saldo baten en lasten		**-8.632.576**	**-9.901.260**	**-9.767.560**	**-9.964.260**	**-9.962.260**	**-9.920.760**

Mutaties reserves

1.0 Risico- en crisisbeheersing	Baten	570.035	651.000				
	Lasten	119.233					
	Saldo	**450.801**	**651.000**				
Saldo reserves		**450.801**	**651.000**				

Resultaat		**-8.181.774**	**-9.250.260**	**-9.767.560**	**-9.964.260**	**-9.962.260**	**-9.920.760**

Programma: 2. Brandweerzorg

Programmahouder: dhr. M. Boumans

Welke Opgaven voert Brandweerzorg primair uit?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises
2. Vakbekwaam en deskundig
3. Sterke informatiepositie

De afdeling Brandweerzorg (BWZ) staat 24 uur per dag, 7 dagen in de week paraat om incidenten af te handelen. Deze taak wordt op een doeltreffende en veilige wijze voorbereid en ondersteund door aandacht te hebben voor Materieel & Logistiek, Vakbekwaamheid en Nazorg. Tevens heeft BWZ de juiste informatie op de juiste wijze en op het juiste moment beschikbaar, zodat voorafgaand en ten tijde van een incident adequaat kan worden opgetreden.

Beleidsdoelen: wat willen we bereiken per Opgave?

0. Het beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises

a. Het zo snel mogelijk bieden van hulp aan burgers, dieren, bedrijven en instellingen door het leveren van effectieve en kwalitatieve brandweerzorg die is afgestemd op de risico's in het gebied van VNOG;
b. Materieel en materiaal is functioneel en doelmatig en is 24/7 beschikbaar voor uitruk en vakbekwaam worden én blijven conform het dekkings- en spreidingsplan.

2. Vakbekwaam en deskundig

a. Personeel is vakbekwaam om operationeel op te treden;
b. Processen en procedures zijn afgestemd op de aanwezige risico's in het gebied;
c. Adequate nazorg wordt geleverd aan de repressieve medewerkers.

3. Sterke informatiepositie

a. Inzicht in gegevens door te onderzoeken, verzamelen, koppelen en analyseren;
b. Verbinding in gegevens;
c. Achteraf evalueren en bijstellen van het functioneren.

Activiteiten: wat gaan we daarvoor doen?

0. Het beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises

a. Bieden van zo snel mogelijke hulp. De afdeling BWZ:

- levert brandweerzorg vanuit een compact, slagvaardig en fijnmazig netwerk van brandweerposten met repressieve medewerkers die veilig en doeltreffend (bekwaam) optreden, conform het Dekkingsplan. Hierbij worden innovaties zoals dynamisch alarmeren meegenomen en waar mogelijk geïmplementeerd en wordt Uitruk op Maat (TS-Flex) verder uitgerold;
- maakt een eerste tussenevaluatie van de nieuwe Regeling Kazerne dagdiensten voor de posten Doetinchem en Zutphen;
- investeert in uitrusting, oefening en opleiding van de Waterongevallen teams (duiken én oppervlakteredding);
- zet verdere stappen in de samenwerking Gendringen – Silvolde (opvolgen van onderzoeken naar de toekomstige bedrijfszekerheid in het verzorgingsgebied), het samenvoegen van de posten in het stedelijk gebied Apeldoorn en bij grensoverstijgende samenwerking (zoals Crossfire);
- start een onderzoek naar het robuuster inrichten van de piketten voor de operationele leiding.

b. Materieel en materiaal. De afdeling BWZ:
- zorgt dat het materieel om incidenten te bestrijden – en om op te leiden en te oefenen – beschikbaar en paraat is en dat daarmee doeltreffend en veilig kan worden gewerkt;
- werkt aan de aanschaf en implementatie van 145 nieuwe eenheden en draagt zorg voor het afstoten van bestaande voertuigen conform een levering- en afstootschema;
- start op werklocaties met een aantal dienstbussen en -auto's met alternatieve aandrijving;
- werkt aan de implementatie van nieuwe bepakking, waaronder innovatieve blusmiddelen met een veiliger, groter en effectiever koelend vermogen;
- werkt aan de verdere uitrol van het Operationeel uniform.

2. Vakbekwaam en deskundig

a. Opgeleid en geoefend personeel. De afdeling BWZ:
- voert een oefenprogramma uit conform het beleidsplan Vakbekwaamheid waarin verbeterpunten en nieuwe ontwikkelingen zijn verwerkt. Hierbij is extra aandacht voor grote projecten (blusvoertuigen & bepakking) en specifieke oefenthema's per post (maatwerk) op basis van risico's in het eigen verzorgingsgebied;
- gaat door op de ingeslagen weg van het meten van de huidige kwaliteit van repressieve medewerkers;
- gaat starten met de uitvoering van een nieuwe cyclus van het realistisch oefenprogramma waarbij de scenario's (meer) aansluiten bij landelijke ontwikkelingen;
- investeert in de ontwikkeling van postcommandanten (toekomstbestendig);
- organiseert oefeningen in het publieke domein;
- start een pilot met bodycams om te onderzoeken of daarmee het lerend vermogen wordt vergroot.

b. Processen en procedures. De afdeling BWZ zorgt ervoor dat:
- processen en procedures actueel zijn en aansluiten op het risicoprofiel en op elkaar;
- procedures zodanig zijn ingericht dat zij informatie verstrekken of toepasbaar zijn tijdens het bestrijden van incidenten en zorgen voor verbinding met externe partners;
- belangrijke informatie middels een briefing app wordt gedeeld met de operationele organisatie.

c. Nazorg. De afdeling BWZ:
- ondersteunt eigen personeel bij o.a. traumatische ervaringen die zijn opgedaan tijdens het bestrijden van incidenten;
- voert evaluaties van incidenten uit in het kader van leren van incidenten;
- geeft uitvoering aan de blauwdruk Nazorg wat aansluit bij de wensen en ervaringen uit eerdere trainingen en bijeenkomsten.

3. Sterke informatiepositie. De afdeling BWZ:
- draagt informatie uit onderzoek aan voor risicobewustwording, ter bevordering van het lerend vermogen en voor verdere data-analyse. Hierbij is brandonderzoek verbreed tot incident-onderzoek waarbij er ook aandacht is voor Veilige Energietransitie en gevaarlijke stoffen;
- gebruikt innovatieve Business-Intelligence (BI)-tools die aansluiten bij landelijke databases. Deze en andere gegevens uit de eigen organisatie en van netwerkpartners worden onderzocht, verzameld, gekoppeld en geanalyseerd en zichtbaar gemaakt in dashboards voor leidinggevenden;
- participeert in diverse landelijke- en regionale werkgroepen, onder andere op actuele thema's, zoals energietransitie, het netwerk vrijwilligheid, de bouwsteen Verplichtend karakter en natuurbrandbeheersing.

Indicatoren: hoe gaan we dat meten?

Op de prestatiekaart worden twee keer per jaar een aantal geleverde prestaties van de afdeling via indicatoren toegelicht. De prestatiekaart is een onderdeel van de halfjaarrapportage en de jaarrekening. De kaart is ingedeeld volgens de Opgaven van de VNOG, die ook de grondslag van deze begroting vormen.

Middelen: welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

Product	L/B	Realisatie 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Personele kosten	Baten	6.633					
	Lasten	11.095.756	11.299.700	11.299.700	11.207.700	10.877.700	10.712.700
	Saldo	**-11.089.122**	**-11.299.700**	**-11.299.700**	**-11.207.700**	**-10.877.700**	**-10.712.700**
Vrijwilligers vergoedingen	Baten	6.695					
	Lasten	8.403.067	8.780.000	8.778.000	8.772.000	8.772.000	8.772.000
	Saldo	**-8.396.372**	**-8.780.000**	**-8.778.000**	**-8.772.000**	**-8.772.000**	**-8.772.000**
Vrijwilligers overig	Baten						
	Lasten	246.788	226.800	246.800	246.800	246.800	246.800
	Saldo	**-246.788**	**-226.800**	**-246.800**	**-246.800**	**-246.800**	**-246.800**
Operationele voorbereiding	Baten						
	Lasten	11.185	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
	Saldo	**-11.185**	**-30.000**	**-30.000**	**-30.000**	**-30.000**	**-30.000**
Materieel en logistiek	Baten	243.337					
	Lasten	3.054.341	2.939.905	3.001.905	2.982.005	2.944.005	2.944.005
	Saldo	**-2.811.003**	**-2.939.905**	**-3.001.905**	**-2.982.005**	**-2.944.005**	**-2.944.005**
Vakbekwaam worden en blijven	Baten						
	Lasten	2.898.541	3.504.560	3.330.560	3.514.810	3.494.810	3.494.810
	Saldo	**-2.898.541**	**-3.504.560**	**-3.330.560**	**-3.514.810**	**-3.494.810**	**-3.494.810**
Overig	Baten	9.840	14.000	14.000	14.000	14.000	14.000
	Lasten	60.763	102.240	102.240	102.240	102.240	102.240
	Saldo	**-50.923**	**-88.240**	**-88.240**	**-88.240**	**-88.240**	**-88.240**
Rente en afschrijving	Baten						
	Lasten	4.432.442	6.287.800	7.185.000	8.870.000	10.231.000	9.686.000
	Saldo	**-4.432.442**	**-6.287.800**	**-7.185.000**	**-8.870.000**	**-10.231.000**	**-9.686.000**
Mutatie(s) reserve(s)	Baten						
	Lasten						
	Saldo						
Totaal saldo baten en lasten		**-29.936.376**	**-33.157.005**	**-33.960.205**	**-35.711.555**	**-36.684.555**	**-35.974.555**
Mutaties reserves							
2.0 Brandweerzorg	Baten	270.490	803.000	515.000	249.000		
	Lasten	1.238.145					
	Saldo	**-967.655**	**803.000**	**515.000**	**249.000**		
Saldo reserves		**-967.655**	**803.000**	**515.000**	**249.000**		
Resultaat		**-30.904.032**	**-32.354.005**	**-33.445.205**	**-35.462.555**	**-36.684.555**	**-35.974.555**

Programma: 3. Geneeskundige Hulpverlenings-Organisatie in de Regio (GHOR)

Programmahouder: dhr. W. Jaeger

Welke Opgaven voert de GHOR primair uit?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises
1. Zelfredzaam en risicobewust
2. Vakbekwaam en deskundig
3. Sterke informatiepositie

De Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) coördineert - op basis van de Wet publieke gezondheid en de Wet veiligheidsregio's - de geneeskundige zorg bij incidenten, crises en rampen. Het doel is om zoveel mogelijk slachtoffers te voorkomen en indien er toch slachtoffers zijn, hen de best beschikbare zorg te laten bieden. Dit gebeurt door de hulpverlening tijdens incidenten te laten functioneren als één (witte) keten. De GHOR draagt bij aan de voorbereiding van deze geneeskundige hulpverleningsorganisatie. Dit vereist veel afstemming met ketenpartners uit de zorgsector, zoals ambulancedienst, de GGD, ziekenhuizen en huisartsen. Onder regie van het openbaar bestuur werkt de GHOR ook nauw samen met de partners binnen de veiligheidsregio, gemeenten en andere diensten en zorginstellingen.

Beleidsdoelen: wat willen we bereiken per Opgave?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises

a. Het zoveel mogelijk voorkomen van slachtoffers en indien er toch slachtoffers zijn, hen de best beschikbare geneeskundige en psychosociale zorg te (laten) bieden.
b. Voorzien in (structurele) advisering over veiligheid en gezondheid aan (zorg)partners.
c. Het borgen van ketencontinuïteit in de zorg.
d. De GHOR werkt, n.a.v. landelijke afspraken, samen met andere afdelingen aan de versterking van crisisbeheersing, versterking van informatievoorziening en versterking samenwerking tussen regio en Rijk. Deze versterkingsopgaven worden bekostigd uit een ophoging van de rijksbijdrage BDuR. Zie hiervoor de separate paragraaf (5.8.) hierover.

1. Zelfredzaam en risicobewust

a. Volgen van ontwikkelingen en bij elkaar brengen van diverse organisaties en actoren (binnen en buiten veiligheid en zorg) rondom zelfredzaamheid en risicobeheersing, met als doel gezamenlijk voorbereid te zijn op dit maatschappelijke thema.
b. Starten met invulling geven aan zelfredzaamheid en burgerparticipatie ter versterking van de slagkracht van de geneeskundige crisisorganisatie, samen met keten-, kolom- en zorgpartners.
c. Doorontwikkelen en vernieuwen van het zorgrisicoprofiel, zowel landelijk als regionaal.

2. Crisisorganisatie, Vakbekwaam en deskundig

a. De GHOR heeft 24/7 een parate crisisorganisatie beschikbaar bestaande uit bekwame (opgeleide en getrainde) functionarissen in de witte kolom die samenwerken met de netwerkpartners.

3. Sterke informatiepositie

a. Verder versterken van de netcentrische werkwijze binnen de witte kolom.
b. Groeien in de strategisch/ tactische rol als informatieknooppunt voor geneeskundige informatie.

Overig-overkoepelend

a. Strategische visie ontwikkeling en Innovatie

Activiteiten: wat gaan we daarvoor doen?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises

a. Voorkomen van slachtoffers en indien nodig zorg te (laten) bieden. De GHOR:

- voorziet in een flexibele operationele GHOR-organisatie (24/7) voor de coördinatie van de geneeskundige zorg bij incidenten, crises en rampen;
- werkt samen met zorgorganisaties zodat het zorgnetwerk goed is voorbereid op rampen en crises en slachtoffers toegang hebben tot (acute) zorg tijdens rampen en crises;
- werkt samen met de GGD zodat slachtoffers toegang hebben tot psychosociale hulpverlening bij rampen en crises en andere crisisprocessen op gebied van publieke gezondheid (infectieziektebestrijding, medische milieukunde en gezondheidsonderzoek na rampen);
- werkt samen met multidisciplinaire partners en openbaar bestuur zodat zorgnetwerk, veiligheidsregio en openbaar bestuur goed op elkaar zijn aangesloten;
- onderhoudt en borgt de contacten in het netwerk van zorg, veiligheid en openbaar bestuur en gebruikt hiervoor een relatiemanagementsysteem;
- werkt nauw samen in Oost-5 en op landelijk niveau.

b. Voorzien in (structurele) advisering over veiligheid en gezondheid. De GHOR:

- adviseert onder andere bij (grote) evenementen, omgevingsveiligheid, zorgcontinuïteit, nieuwe risico's en incidenttypen, ingrijpende gebeurtenissen en sociale veiligheid;
- geeft uitvoering aan het in 2019 vastgestelde beleidsplan advisering GHOR;
- volgt veranderingen in o.a wetgeving (Wvr, Wpg, Omgevingswet), zorgakkoorden (IZA, GALA), werkwijzen (evenementenadvisering), toekomstig zorglandschap, samenleving (energietransitie) voor een actuele en integrale advisering;
- onderhoudt contacten met gemeenten.

c. Het borgen van ketencontinuïteit in de zorg. De GHOR:

- monitort en duidt de regionale drukte in de zorg en signaleert knelpunten (samen met het ROAZ);
- maakt afspraken met (acute) zorgaanbieders over de voorbereiding op- en inzet tijdens rampen en crises;
- stimuleert niet-acute zorgaanbieders tot het borgen van zorgcontinuïteit;
- houdt bijeenkomsten voor alle zorgpartners in de regio om ontwikkelingen te bespreken en het netwerk te versterken.

d. Samenwerken met andere afdelingen aan de verschillende opgaven. De GHOR:

- werkt bij verschillende opgaven samen met afdeling RCB en CB binnen VNOG;
- zet communicatie in voor de verschillende opgaven.

1. Zelfredzaam en risicobewust

a. Volgen ontwikkelingen en bij elkaar brengen actoren.

- In samenwerking met de GGD en Crisisbeheersing ontwikkelt de GHOR een plan van aanpak voor het vergroten en verbeteren van zelfredzaamheid en burgerparticipatie.

b. Het regionaal zorgrisicoprofiel.

- In samenwerking met ketenpartners start de GHOR een vervolgproject voor de implementatie van verbeterpunten.

2. Vakbekwame en deskundige crisisorganisatie

- De GHOR investeert samen met de regionale ambulancevoorziening (RAV) en het Nederlandse Rode Kruis in het opleiden, trainen en oefenen van alle functionarissen in hun rol binnen de GGB (Grootschalige Geneeskundige Bijstand) zoals vastgelegd in het convenant met het Witte kruis.

- De digitale, innovatieve werkvormen zoals het actief delen van kennis met de operationele functionarissen worden verder ontwikkeld. De verbinding met het VICC VNOG (Veiligheids Informatie en Coördinatiecentrum) vanuit de GHOR witte informatiebron wordt ontwikkeld.
- Door het aanbieden van individuele leertrajecten, inzetevaluatie en registratie van oefeningen en trainingen wordt de (blijvende) vakbekwaamheid van operationele functionarissen en teams bevorderd en geborgd. Het veiligheidspaspoort is daarbij een belangrijk hulpmiddel.
- Er is aandacht voor activiteiten door zorginstellingen gericht op zelfredzaamheid en burgerparticipatie.
- Participatie en samenwerking met partners in de witte keten, ROAZ OTO steunpunten en de GHOR vakbekwaamheid en crisisorganisatie Oost-5 niveau vinden plaats.
- Het monitoren van ontwikkelingen van de crisisorganisatie meldkamer MKON.
- Het evalueren van het model OVDG zoals vastgelegd in het projectplan.

3. Sterke informatiepositie. De GHOR:
- volgt de verdere positionering en inrichting van de witte meldkamer(s) in de Landelijke Meldkamer (LMS) op de voet, vanwege de invloed daarvan op de aansturing, opschaling en informatievoorziening binnen de witte kolom;
- draagt bij aan de verdere versterking van de netcentrische werkwijze binnen de witte kolom door middel van opleiden, trainen en oefenen met ketenpartners in het gebruik van LCMS-GZ;
- neemt deel aan het project Witte Informatiebron Oost-5, waarmee permanente monitoring van het geneeskundig beeld en van de actuele beschikbaarheid van acute zorg mogelijk wordt;
- sluit aan bij andere regionale initiatieven van ketenpartners rondom informatievoorziening ten behoeve van een sterke informatiepositie;
- werkt samen met GHOR afdelingen en Acute Zorgregio's aan de doorontwikkeling op schaalgrootte Oost-5;
- draagt bij aan de doorontwikkeling van het VICC binnen VNOG;
- Implementatie Toekomstvisie: De GHOR faciliteert het op incidentlocatie beschikbaar hebben van informatie uit de witte kolom en zoekt daarbij de samenwerking binnen VNOG.

4. Overig-overkoepelend. De GHOR werkt aan:
- Evaluatie GHOR-organisatie
- Strategische sturing
- Oriëntering robuuste GHOR-organisatie
- Intensivering samenwerking crisisorganisatie GGD

Indicatoren: hoe gaan we dat meten?
Op de prestatiekaart worden twee keer per jaar een aantal geleverde prestaties van de afdeling via indicatoren toegelicht. De prestatiekaart is een onderdeel van de halfjaarrapportage en de jaarrekening. De kaart is ingedeeld volgens de Opgaven van de VNOG, die ook de grondslag van deze begroting vormen.

Middelen: welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

Product	L/B	Realisatie 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Personele kosten	Baten						
	Lasten	1.141.400	1.850.400	1.850.400	1.850.400	1.850.400	1.850.400
	Saldo	**-1.141.400**	**-1.850.400**	**-1.850.400**	**-1.850.400**	**-1.850.400**	**-1.850.400**
Overig	Baten	29.802	48.000	48.000	48.000	48.000	48.000
	Lasten	720.805	379.200	379.200	379.200	379.200	379.200
	Saldo	**-691.003**	**-331.200**	**-331.200**	**-331.200**	**-331.200**	**-331.200**
Rente en afschrijving	Baten						
	Lasten		33.100	27.500	27.500	27.000	27.000
	Saldo		**-33.100**	**-27.500**	**-27.500**	**-27.000**	**-27.000**
Mutatie(s) reserve(s)	Baten						
	Lasten						
	Saldo						
Totaal saldo baten en lasten		**-1.832.403**	**-2.214.700**	**-2.209.100**	**-2.209.100**	**-2.208.600**	**-2.208.600**

Mutaties reserves

3.0 GHOR	Baten						
	Lasten	14.000					
	Saldo	**-14.000**					
Saldo reserves		**-14.000**					

Resultaat		**-1.846.403**	**-2.214.700**	**-2.209.100**	**-2.209.100**	**-2.208.600**	**-2.208.600**

Programma: 4. Meldkamer Oost-Nederland (MKON) – Meldkamer Brandweer / Multidisciplinaire samenwerking (MKON-MKBM)

Programmahouder: dhr. J.N. Rozendaal

Welke Opgaven voert de MKON-MKBM primair uit?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises
2. Vakbekwaam en deskundig
3. Sterke informatiepositie

De meldkamer is dé betrouwbare verbinding tussen de hulpverlening en de bevolking en werkt als meld-, regel- en coördinatiecentrum, waar alle meldingen van brandweer, politie en geneeskundige zorg binnen komen. De meldkamer alarmeert de hulpverleningsdiensten, stuurt deze aan en verzorgt de multidisciplinaire opschaling.

De Meldkamer Oost-Nederland (MKON) bedient Gelderland en Overijssel en is actief sinds maart 2023. De MKON is gevestigd in Apeldoorn. De MKON wordt ondersteund door de Landelijke Meldkamersamenwerking (LMS), die de meldkamervoorzieningen levert, namelijk het gebouw en de ICT-infrastructuur. De ondersteunende taken op het gebied van Facilitair en IV/ICT zijn ook bij LMS georganiseerd.

Een zelfstandig organisatieonderdeel binnen de MKON is de Meldkamer Brandweer/Multidisciplinaire samenwerking (MKBM). Deze MKBM valt onder verantwoordelijkheid van de vijf veiligheidsregio's in Gelderland en Overijssel. MKBM verzorgt de meldkamerfunctie van de brandweer en voert alarmerings- en coördinatietaken uit ten behoeve van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing.

Het centrale werkgeverschap voor de MKBM is door de vijf veiligheidsregio's belegd bij VNOG; de medewerkers zijn dan ook bij VNOG in dienst en uitgaven verlopen via de VNOG-begroting. Hoewel georganiseerd binnen VNOG als werkgever van het meldkamerpersoneel, bepalen de vijf veiligheidsregio's wat er door de MKBM geleverd wordt. Het functioneren van de MKBM valt onder hun gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Naast het werkgeverschap voert VNOG als werkgever bepaalde bedrijfsvoeringtaken voor de MKBM uit, waaronder financiën, HRM, administratie en secretariële ondersteuning (die bij VNOG binnen de afdeling Bedrijfsvoering georganiseerd zijn), opleidingen, bijscholingen, bepaalde oefeningen, personele aangelegenheden, Arbo, verzekeringen, persoonlijke ICT-middelen en licenties.

De vijf algemeen besturen van de betrokken veiligheidsregio's hebben een Organisatieplan voor hun MKBM vastgesteld, waarin doelen, taken, activiteiten, structuur, governance, financiën, etc. zijn beschreven. Daarnaast is ook een convenant afgesloten tussen de veiligheidsregio's, zoals de Wet voorschrijft. De navolgende beleidstekst put uit het vastgestelde Organisatieplan.

Beleidsdoelen: wat willen we bereiken per Opgave?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises

a. De wettelijke kerntaak is leidend: het 24/7 aannemen, verwerken en begeleiden van noodmeldingen uiteenlopend van kleine incidenten tot rampen en crises.
b. De keten van melding, alarmering en begeleiding is snel en betrouwbaar en de continuïteit is gegarandeerd.

c. De beschikbaarheid 24/7 van de operationele taak van Calamiteitencoördinator (Caco) is gegarandeerd.

2. Vakbekwaam en deskundig

a. Vergroting van de kennis en vaardigheden van de medewerkers MKBM.

3. Sterke informatiepositie

a. Hoogwaardige informatievoorziening vanuit de meldkamer om de inzet van de hulpdiensten op straat zo goed mogelijk te laten verlopen.
b. Een bijdrage leveren aan het actuele veiligheidsbeeld van de veiligheidsregio's.
c. Inspelen op de landelijke ontwikkeling van de meldkamers naar informatieknooppunten, door het ontwikkelen en verbeteren van (nieuwe) informatiestromen.
d. Volgen van overige landelijke ontwikkelingen die effect (kunnen) hebben op de MKON-MKBM.

Activiteiten: wat gaan we daarvoor doen?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises

- De centralist meldkamer is verantwoordelijk voor het aannemen, verwerken, uitgeven en afhandelen van alle meldingen voor de vijf veiligheidsregio's.
- De centralist is verantwoordelijk voor het alarmeren van de hoofdstructuur bij rampen en crises en het initieel uitvoeren van het proces waarschuwen en alarmeren bevolking.
- Er wordt voorzien in een rooster (beheer en bewaking).
- De functie van Calamiteitencoördinator wordt ingevuld door speciaal daarvoor opgeleide CaCo's. De taken van de CaCo zijn wettelijk bepaald als functioneel coördinerend op de meldkamer bij (dreigende) grootschalige alarmering/opschaling met twee kerntaken: coördineren van de multidisciplinaire samenwerking en het multidisciplinair afstemmen en delen van informatie. Daarnaast heeft de CaCo een rol in de bewaking van de continuïteit van de meldkamer als geheel.

2. Vakbekwaam en deskundig

Er wordt voorzien in ondersteunende functies voor opleiden/oefenen, operationele voorbereiding en kwaliteitszorg; deze worden uitgevoerd als vrijgestelde medewerkers. De volgende activiteiten worden uitgevoerd:

- (Mede) ontwikkelen van beleid en voeren van regie op het mono- en multidisciplinair oefenen;
- Opstellen en uitvoeren van het oefenplan;
- Verbinding hebben met het (inter)regionaal netwerk van vakbekwaamheid;
- Bijdragen aan het leren van incidenten en doen van evaluaties voor de meldkamer;
- Vertalen/ mede opstellen van planvorming voor gebruik op de meldkamer in geval van evenementen en rampen (implementeren en actualiseren);
- Vertalen van de leerpunten uit evaluaties naar procedures en plannen, incl. implementatie;
- Implementeren en actualiseren planvorming in GMS;
- Zorgen voor goede afstemming en wisselwerking tussen de meldkamer en veiligheidsregio's ten behoeve van de planvorming;
- Evalueren van incidenten;
- Afhandelen van klachten.

3. Sterke informatiepositie

- De CaCo vervult op de meldkamer de rol van informatiemanager.
- De informatievoorziening van de meldkamer komt tot stand in wisselwerking met de vijf veiligheidsregio's, op basis van hun bekendheid met het verzorgingsgebied en het inzetpotentieel.
- Medewerkers nemen niet louter meldingen aan en alarmeren eenheden, maar voorzien burgers en hulpverleners van handelingsperspectieven en andere relevante informatie.

- Interne en externe communicatie over uitrukken en incidenten wordt door de veiligheidsregio's zelf uitgevoerd.
- We houden de ontwikkelingen rondom de (voorgenomen) uitfasering van het Waarschuwings- en Alarmeringssysteem (WAS-palen) in de gaten en verwerken dit in de werkprocessen.
- We monitoren de ontwikkelingen in de samenwerking met de meldkamer ambulance en de zorg-coördinatiecentra met als doel het waarborgen van een adequate coördinatie van de hulpverlening.

Middelen: welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

Alle kosten van de primaire meldkamerorganisatie MKON-MKBM en de daarvoor benodigde bedrijfsvoering door VNOG worden gedragen door alle vijf de veiligheidsregio's op basis van het inwoneraantal als objectieve verdeelmethodiek. De bijdrage van de veiligheidsregio's en de kosten verlopen via de VNOG-begroting. De financiële risico's worden op basis van de gehanteerde verdeelsleutel verdeeld over de deelnemende partijen. Met VNOG zijn afspraken gemaakt voor de verwerking in de begroting en daarmee voor de verrekening van de (structurele en incidentele) kosten van ondersteunende taken op het gebied van onder andere HRM en Financiën.

Product	L/B	Realisatie 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Personele kosten	Baten	238.651					
	Lasten	3.505.224	4.629.600	4.671.750	4.671.750	4.671.750	4.671.750
	Saldo	**-3.266.573**	**-4.629.600**	**-4.671.750**	**-4.671.750**	**-4.671.750**	**-4.671.750**
Overig	Baten	2.733.243	3.579.000	4.151.500	4.151.500	4.151.500	4.151.500
	Lasten	265.087	337.400	815.000	815.000	815.000	815.000
	Saldo	**2.468.156**	**3.241.600**	**3.336.500**	**3.336.500**	**3.336.500**	**3.336.500**
Rente en afschrijving	Baten						
	Lasten	17.332	27.000	28.500	28.000	28.500	33.000
	Saldo	**-17.332**	**-27.000**	**-28.500**	**-28.000**	**-28.500**	**-33.000**
Mutatie(s) reserve(s)	Baten						
	Lasten						
	Saldo						
Totaal saldo baten en lasten		**-815.748**	**-1.415.000**	**-1.363.750**	**-1.363.250**	**-1.363.750**	**-1.368.250**

Mutaties reserves

4.0 MON	Baten						
	Lasten	373.411					
	Saldo	**-373.411**					
Saldo reserves		**-373.411**					

Resultaat		**-1.189.160**	**-1.415.000**	**-1.363.750**	**-1.363.250**	**-1.363.750**	**-1.368.250**

Programma: 5. Directie, Control en Staf

Programmahouder: dhr. A.J.M. Heerts

Welke Opgaven voeren Directie, Control en Staf primair uit?

Directie, Control en Staf zijn verantwoordelijk voor alle Opgaven van VNOG en dragen zorg voor de ondersteuning van bestuur, directie en management. Dit betreft met name strategisch beleidsadvies, controle op het proces van planning en control, kwaliteit van besluitvorming en advisering over interne en externe communicatie.

Beleidsdoelen: wat willen we bereiken per Opgave?

Opgaven 0. t/m 4. (alle opgaven)

a. Het behalen, behouden en monitoren van het dienstverleningsniveau zoals in het in december 2024 vast te stellen Regionaal Beleidsplan 2025-2028 is beschreven, binnen de daarvoor beschikbaar gestelde middelen.
b. Het informeren van het bestuur, de directeur en het management over de mate van besturing en beheersing in de organisatie.
c. Het versterken van de relatie en samenwerking met de gemeenteraden en de colleges en met externe partners, zoals GGD NOG, andere veiligheidsregio's en NIPV.
d. Het verder werken aan een verbeterde (financiële) transparantie.
e. In control blijven stimuleren door middel van visitaties, het uitvoeren van audits, het toetsen van voorstellen resp. besluiten op uitvoerbaarheid resp. uitvoering en het adviseren van directie en bestuur.

Activiteiten: wat gaan we daarvoor doen?

Directie:

- stuurt op de ontwikkeling van de organisatie;
- stuurt op de realisatie van de doelstellingen uit het (in december 2024 vast te stellen) Regionaal Beleidsplan 2025-2028;
- stimuleert innovatie;
  Nieuwe risico's en de snel veranderende werkelijkheid stellen andere eisen aan VNOG en vragen om flexibiliteit, veerkracht, nieuwe (advies) vaardigheden en innovatieve oplossingen. Er valt hierbij te denken aan de klimaatverandering, energietransitie, digitale veiligheid, nieuwe vereisten uit de Omgevingswet. VNOG bereidt haar medewerkers hierop voor door training en opleiding. En door nieuwe samenwerkingen te zoeken, zoals met het landelijke NIPV, andere veiligheidsregio's (zeker die in Gelderland en Overijssel: 'Oost-5'), gemeenten, private partijen. Hierbij worden innovatieve ideeën uitgewerkt, uitgetest en toegepast, zie bij de diverse programma's in dit hoofdstuk 3 en paragraaf 5.5.
- stemt verwachtingen tussen de medewerkers, posten, het MT en het bestuur af, door:
  - zichtbaarheid van de directeur en het management;
  - tijdig informeren over ontwikkelingen;
  - een transparant besluitvormingsproces;
  - nieuwe overzichten en dashboards die in één oogopslag inzicht geven;
  - het inrichten van heldere werkprocessen;
  - ondersteuning van de voorzitter NIPV, dhr. Heerts;
  - te investeren in relatiebeheer, door o.a. extra te investeren in het (inhoudelijk) goed informeren van de raden en de samenwerking met de raden verder te bevorderen en te ontdekken hoe een gezamenlijke adviescommissie van raadsleden hier aan kan bijdragen.
- monitort de beheersing en (bij)sturing hierop door:
  - inhoudelijke beheersing door bewaking van het dienstverleningsniveau;

  - financiële beheersing door monitoring van de planning en control cyclus;
  - personele beheersing door het nemen van uitvoeringsbesluiten over de formatie en door monitoring van het personeelsbestand (binnen dit programma worden kosten van boven-formatieve medewerkers en in sommige specifieke gevallen inhuur verantwoord. Deze worden gecompenseerd binnen het geheel van de personele lasten).
- bouwt en behoudt sterke relaties met de multidisciplinaire partners, buurregio's en internationale samenwerkingsverbanden van de veiligheidsregio. Hierbij is speciale aandacht voor samenwerking op Oost-5 niveau, met de GGD NOG, het NIPV en met Duitse buurregio's. Gezien het risicoprofiel van VNOG springt hierbij het thema natuurbrandbeheersing en -bestrijding nadrukkelijk in het oog. Hierbij wil VNOG samen met andere veiligheidsregio's (o.a. in Oost-5) en nationaal (met het NIPV) kennis en vaardigheden verder uitbouwen en zaken samen oppakken.

Control:
- verricht onderzoeken en audits;
- biedt ondersteuning bij en rapporteert op hoofdlijnen over de uitkomsten van de verbijzonderde interne controle aan de directie en het bestuur;
- adviseert over de uitvoerbaarheid van voorstellen aan het MT en bestuursorganen en ziet toe op de uitvoering van de genomen besluiten;
- stimuleert het opzetten van het wettelijk vereiste kwaliteitszorgsysteem inclusief de vastlegging van relevante processen en de beoordeling van de geleverde kwaliteit door de verantwoordelijke proceseigenaar.

Indicatoren: hoe gaan we dat meten?

Op de prestatiekaart worden twee keer per jaar een aantal geleverde prestaties via indicatoren toegelicht. De prestatiekaart is een onderdeel van de halfjaarrapportage en de jaarrekening. De kaart is ingedeeld volgens de Opgaven van de VNOG, die ook de grondslag van deze begroting vormen.

Middelen: welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

Product	L/B	Realisatie 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Personele kosten	Baten	80.345					
	Lasten	707.387	551.300	551.300	551.300	551.300	551.300
	Saldo	**-627.042**	**-551.300**	**-551.300**	**-551.300**	**-551.300**	**-551.300**
Bestuur	Baten						
	Lasten	29.296	30.000	50.000	30.000	50.000	30.000
	Saldo	**-29.296**	**-30.000**	**-50.000**	**-30.000**	**-50.000**	**-30.000**
Directie overig	Baten	396.089	150.000				
	Lasten	459.710	437.000	204.000	704.000	239.000	404.000
	Saldo	**-63.621**	**-287.000**	**-204.000**	**-704.000**	**-239.000**	**-404.000**
Control	Baten						
	Lasten	99.825	75.000	75.000	75.000	75.000	75.000
	Saldo	**-99.825**	**-75.000**	**-75.000**	**-75.000**	**-75.000**	**-75.000**
Mutatie(s) reserve(s)	Baten						
	Lasten						
	Saldo						
Totaal saldo baten en lasten		**-819.784**	**-943.300**	**-880.300**	**-1.360.300**	**-915.300**	**-1.060.300**
Mutaties reserves							
5.0 Directie en control	Baten				500.000		
	Lasten						
	Saldo				**500.000**		
Saldo reserves					**500.000**		
Resultaat		**-819.784**	**-943.300**	**-880.300**	**-860.300**	**-915.300**	**-1.060.300**

Programma: 6. Bedrijfsvoering

Programmahouder: dhr. J. Joon

Welke Opgaven voert Bedrijfsvoering primair uit?

3. Sterke informatiepositie
4. Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers

De afdeling Bedrijfsvoering (BV) ondersteunt het werk van bestuur, management en medewerkers. Uitgangspunt is om, in dialoog met de gebruiker, eenvoud en gemak te organiseren. Informatieveiligheid is daarbij randvoorwaarde. Dat geldt ook voor goed geoutilleerde werkplekken en kazernes. VNOG staat voor transparantie en een rechtmatige bedrijfsvoering. Effectieve communicatie met alle interne en externe doelgroepen wordt ondersteund met moderne hulpmiddelen in een eigentijdse vormgeving. Motivatie van onze medewerkers is alles, daarom wordt geïnvesteerd in training en ontwikkeling van mensen en kunnen collega's zelf werken aan hun fysieke en mentale fitheid. Taken van de afdeling zijn: beleids- en juridisch advies, communicatie, financiën, inkoop, verzekeringen en praktische ondersteuning, vastgoed, services en projecten, HRM en ARBO, informatisering, archief (DIV) en privacy. De afdeling BV levert een bijdrage aan innovatieve werkwijzen van VNOG, onder andere door het gebruik van hoogwaardige informatietechnologie.

Beleidsdoelen: wat willen we bereiken per Opgave?

3. Sterke informatiepositie

a. Een goede informatiepositie van alle belanghebbenden (intern, bestuur, samenleving). De informatievoorziening is betrouwbaar, weerbaar en 'bij de tijd' ingericht.

4. Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers

a. Een solide financiële positie en een rechtmatige en transparante financiële huishouding.
b. Optimale facilitering op gebied van huisvesting, services en projecten.
c. Onze medewerkers richting, ruimte en vertrouwen geven om zich te ontwikkelen en resultaten te behalen, die burgers, bestuur en partners van VNOG vragen.

Activiteiten: wat gaan we daarvoor doen?

3. Sterke informatiepositie. BV:

- zorgt voor een betrouwbare, integrale informatievoorziening, ingericht volgens de referentie architectuur voor veiligheidsregio's en landelijke richtlijnen;
- zorgt voor informatiebeveiliging en continuïteit conform de landelijke standaarden;
- implementeert, gebruikt, beheert en ondersteunt informatiegestuurd werken, onder andere via dashboards, business intelligence en het datawarehouse;
- zorgt voor een goede archivering van stukken;
- draagt bij aan de integraliteit en kwaliteit van beleids- en bestuursvoorstellen;
- zorgt voor (juridische) advisering;
- coördineert en verzorgt 24/7 de in- en externe communicatie (ten aanzien van de reguliere activiteiten en bij incidenten, rampen, crises);
- ontwikkelt en beheert content en (nieuwe) communicatiemiddelen en waakt over uitstraling, huisstijl en relevantie van boodschappen voor de diverse doelgroepen;
- houdt toezicht op-, adviseert over- en verzorgt de privacy- en gegevensbescherming;
- neemt deel aan regionale en landelijke netwerken en overlegt actief met ketenpartners om te investeren in kennis en contacten;

- werkt, naar aanleiding van landelijke afspraken, samen met andere afdelingen aan de versterking van crisisbeheersing, versterking van informatievoorziening en versterking samenwerking tussen regio en Rijk. Deze versterkingsopgaven worden bekostigd uit een ophoging van de rijksbijdrage BDuR, zie hiervoor de separate paragraaf 5.8.

4. Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers.
a. Een solide financiële positie en control. BV:
- zorgt voor de financiële-, contracten- en polis-administratie en adviseert over financiën, verzekeringen, inkoop en aanbesteden en coördineert het risicomanagement;
- zorgt voor bestuurlijke informatievoorziening hierover die transparant en tijdig is;
- organiseert en coördineert de P&C cyclus en de totstandkoming van kadernota, meerjarenbegroting, halfjaarrapportage en jaarstukken (-verslag en -rekening);
- overlegt periodiek met de gemeentelijke financieel ambtenaren (het FAO);
- stelt een intern beheersingsplan op en versterkt de uitvoering van verbijzonderde interne controle, onder meer in het kader van de rechtmatigheidsverklaring die het DB afgeeft aan het AB;
- onderhoudt contact met de accountant.

b. Optimale facilitering van de organisatie en de medewerkers. BV:
- overlegt periodiek met gebouwbeheerders en het FAO over beheer/gebruik brandweerkazernes;
- beheert de locaties vanuit de gebruikersrol conform vastgestelde demarcatieregeling en voert de afspraken uit de regeling uit, zoals inrichting toegangsbeheer en inbraakbeveiliging;
- optimaliseert werklocaties en training- en oefenlocaties (met afdeling Brandweerzorg);
- adviseert gemeenten over verduurzaming van kazernes op basis van het VNOG Klimaatplan;
- bewaakt, begeleidt en adviseert gemeenten over het oplossen van RI&E knelpunten in kazernes;
- levert gemeenten input bij nieuw- en verbouwprojecten van kazernes;
- adviseert over de veilige energietransitie en de gevolgen voor VNOG als crisisorganisatie (extern) en bevordert een duurzame bedrijfsvoering (intern).

c. Onze mensen richting, ruimte en vertrouwen geven om zich te ontwikkelen. BV:
- investeert in de professionele (door)ontwikkeling van VNOG;
- helpt medewerkers zelf regie voeren op hun vitaliteit, loopbaan en mobiliteit;
- faciliteert programma's voor vrijwilligers, samen met afdeling Brandweerzorg;
- faciliteert het Arbobeleid, mede op basis van de RI&E;
- zorgt voor doorontwikkeling van e-HRM dat bijdraagt aan meer efficiency en kwaliteit, gebruiksgemak en de registratie en rapportage van/over personele gegevens/data en de formatie;
- verzorgt de ondersteunende werkzaamheden voor personeelszorg en -administratie.

Indicatoren: hoe gaan we dat meten?
Op de prestatiekaart worden twee keer per jaar een aantal geleverde prestaties van de afdeling via indicatoren toegelicht. De prestatiekaart is een onderdeel van de halfjaarrapportage en de jaarrekening. De kaart is ingedeeld volgens de Opgaven van VNOG, die ook de grondslag van deze begroting vormen.

Middelen: welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

Product	L/B	Realisatie 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Personele kosten	Baten	224.305	235.000	235.000	235.000	235.000	235.000
	Lasten	9.366.353	9.448.040	9.264.340	9.080.340	9.080.340	9.080.340
	Saldo	**-9.142.048**	**-9.213.040**	**-9.029.340**	**-8.845.340**	**-8.845.340**	**-8.845.340**
Facilitair	Baten						
	Lasten	157.228	336.500	296.500	296.500	296.500	296.500
	Saldo	**-157.228**	**-336.500**	**-296.500**	**-296.500**	**-296.500**	**-296.500**
Huisvesting	Baten	10.100					
	Lasten	2.082.841	1.495.600	1.425.600	1.425.600	1.393.100	1.773.000
	Saldo	**-2.072.740**	**-1.495.600**	**-1.425.600**	**-1.425.600**	**-1.393.100**	**-1.773.000**
Communicatie	Baten						
	Lasten	99.422	89.500	109.500	109.500	109.500	109.500
	Saldo	**-99.422**	**-89.500**	**-109.500**	**-109.500**	**-109.500**	**-109.500**
Middelen	Baten						
	Lasten	72.567	80.000	80.000	80.000	80.000	80.000
	Saldo	**-72.567**	**-80.000**	**-80.000**	**-80.000**	**-80.000**	**-80.000**
Verzekeringen	Baten						
	Lasten	752.330	762.000	702.000	697.800	697.800	697.800
	Saldo	**-752.330**	**-762.000**	**-702.000**	**-697.800**	**-697.800**	**-697.800**
Personeelszaken	Baten						
	Lasten	610.677	758.200	776.200	776.200	776.200	776.200
	Saldo	**-610.677**	**-758.200**	**-776.200**	**-776.200**	**-776.200**	**-776.200**
Informatie	Baten						
	Lasten	2.696.230	2.971.520	2.627.328	2.627.328	2.652.328	2.643.578
	Saldo	**-2.696.230**	**-2.971.520**	**-2.627.328**	**-2.627.328**	**-2.652.328**	**-2.643.578**
Arbo	Baten						
	Lasten	87.595	134.500	134.500	134.500	134.500	134.500
	Saldo	**-87.595**	**-134.500**	**-134.500**	**-134.500**	**-134.500**	**-134.500**
Overig	Baten	7.000					
	Lasten	480.364	706.700	771.700	771.700	771.700	741.700
	Saldo	**-473.364**	**-706.700**	**-771.700**	**-771.700**	**-771.700**	**-741.700**
Rente en afschrijving	Baten						
	Lasten	650.415	982.100	896.000	1.030.000	1.177.000	1.180.000
	Saldo	**-650.415**	**-982.100**	**-896.000**	**-1.030.000**	**-1.177.000**	**-1.180.000**
Mutatie(s) reserve(s)	Baten						
	Lasten						
	Saldo						
Totaal saldo baten en lasten		**-16.814.616**	**-17.529.660**	**-16.848.668**	**-16.794.468**	**-16.933.968**	**-17.278.118**
Mutaties reserves							
6.0 Bedrijfsvoering	Baten	1.118.954	625.000	114.000	114.000	30.000	
	Lasten	737.824	310.150	335.150	335.150	367.650	
	Saldo	**381.130**	**314.850**	**-221.150**	**-221.150**	**-337.650**	
Saldo reserves		**381.130**	**314.850**	**-221.150**	**-221.150**	**-337.650**	
Resultaat		**-16.433.486**	**-17.214.810**	**-17.069.818**	**-17.015.618**	**-17.271.618**	**-17.278.118**

Programma: 7. Algemene dekkingsmiddelen

Programmahouder: dhr. J. Joon

Op het programma 7 'Algemene dekkingsmiddelen' staan de middelen die betrekking hebben op de gemeentelijke bijdragen en de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding vanuit het Rijk. De gemeentelijke bijdrage voor 2025 is conform de Kadernota 2025-2028. Voor de hoogte van de bijdrage wordt verwezen naar bijlage 2. De middelen in dit programma worden ingezet om via de andere programma's de Opgaven van de organisatie uit te voeren. Verder is in dit programma een post opgenomen voor onvoorziene uitgaven en staat hier de nog over de andere programma's te verdelen post loon- en prijscompensatie.

De mutatie in de reserves betreft de toevoegingen en onttrekkingen aan de egalisatiereserve afschrijvingen. Zie voor een toelichting hierop bijlage 4.

Middelen: welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

Product	L/B	Realisatie 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Personele kosten	Baten						
	Lasten		319.000	417.000	417.000	417.000	417.000
	Saldo		**-319.000**	**-417.000**	**-417.000**	**-417.000**	**-417.000**
Treasury	Baten	638.478	1.050.000	1.088.500	1.357.000	1.428.000	1.314.000
	Lasten	229.481	1.050.000	1.088.500	1.357.000	1.428.000	1.314.000
	Saldo	**408.997**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Loon- en prijscompensatie	Baten						
	Lasten		767.558	3.437.258	3.437.258	3.412.258	3.412.258
	Saldo		**-767.558**	**-3.437.258**	**-3.437.258**	**-3.412.258**	**-3.412.258**
Bijdragen rijk en gemeenten	Baten	60.143.843	63.783.540	67.199.940	67.457.540	70.458.040	71.977.640
	Lasten						
	Saldo	**60.143.843**	**63.783.540**	**67.199.940**	**67.457.540**	**70.458.040**	**71.977.640**
Algemeen	Baten	55.941					
	Lasten	29.284	507.892	574.414	561.974	601.594	657.094
	Saldo	**26.657**	**-507.892**	**-574.414**	**-561.974**	**-601.594**	**-657.094**
Mutatie(s) reserve(s)	Baten						
	Lasten						
	Saldo						
Totaal saldo baten en lasten		**60.579.496**	**62.189.090**	**62.771.268**	**63.041.308**	**66.027.188**	**67.491.288**
Mutaties reserves							
7.0 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	Baten	2.509.728	1.202.985	1.964.465	3.833.775	5.378.895	4.819.295
	Lasten	820.850				3.000.000	4.500.000
	Saldo	**1.688.878**	**1.202.985**	**1.964.465**	**3.833.775**	**2.378.895**	**319.295**
Saldo reserves		**1.688.878**	**1.202.985**	**1.964.465**	**3.833.775**	**2.378.895**	**319.295**
Resultaat		**62.268.374**	**63.392.075**	**64.735.733**	**66.875.083**	**68.406.083**	**67.810.583**

Programma: 8. Kazernes en overgangsrecht (individuele gemeenten)

Programmahouder: dhr. J. Joon

Het programma 8 betreft onderwerpen die één op één met alleen de betrokken gemeente worden verrekend. De volgende onderwerpen worden individueel verrekend:

- Het onderdeel 'facilitaire kosten' van de demarcatie kazernes (zie toelichting in paragraaf 5.5.) conform de Regeling demarcatie.
- De kosten die voortvloeien uit de aanvullende overeenkomst in het verlengde van de Regeling Demarcatie die met gemeente Apeldoorn is afgesloten omtrent het beheer van de kazernes van Apeldoorn.
- De kazerne die (nog) in tijdelijk eigendom van VNOG is (Doetinchem). Op termijn wordt deze kazerne weer terug aan de gemeente Doetinchem overgedragen.
- De afwikkeling met de gemeenten Apeldoorn en Doetinchem van de financiële gevolgen van het FLO overgangsrecht.

Verschillen tussen de in rekening gebrachte voorschotten en de uiteindelijke kosten blijken bij de jaarrekening en worden dan met de desbetreffende gemeente verrekend.

Beleidsdoelen: wat willen we bereiken?

a. Goed uitgeruste en onderhouden kazernes, zodat de uitruk kan plaatsvinden en er werkzaamheden kunnen worden verricht onder de juiste arbeidsomstandigheden.
b. Een juiste uitvoering van het FLO overgangsrecht.

Activiteiten: wat gaan we daarvoor doen?

a. Kazernes

- De afdeling Bedrijfsvoering (team Vastgoed, Services en Projecten, VSP) zorgt voor / coördineert het onderhoud en de facilitaire diensten, in nauw overleg met de gemeentelijke gebouwbeheerders en conform de afspraken in de Regeling Demarcatie. Tevens zorgt deze afdeling voor de verrekening van de kosten met de desbetreffende gemeenten.

b. Overgangsrecht

- VNOG zorgt voor een juiste uitvoering van het FLO / overgangsrecht en voor verrekening van de kosten met de betreffende gemeenten.

Middelen: welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

De facilitaire kosten van de kazernes, etc. en het overgangsrecht worden een op een met de betreffende gemeenten verrekend. Zie voor een specificatie bijlage 3.

Product	L/B	Realisatie 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Apeldoorn	Baten	494.292	1.200.000	372.000	372.000	372.000	372.000
	Lasten	494.292	1.200.000	372.000	372.000	372.000	372.000
	Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Doetinchem	Baten	157.986	183.000	183.000	183.000	183.000	183.000
	Lasten	157.986	183.000	183.000	183.000	183.000	183.000
	Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Harderwijk	Baten	5.991.105	125.000	125.000	125.000	125.000	125.000
	Lasten	5.991.105	125.000	125.000	125.000	125.000	125.000
	Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Epe	Baten	73.607	49.000	49.000	49.000	49.000	49.000
	Lasten	73.607	49.000	49.000	49.000	49.000	49.000
	Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Zutphen	Baten	174.694	125.000	125.000	125.000	125.000	125.000
	Lasten	174.694	125.000	125.000	125.000	125.000	125.000
	Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Aalten	Baten	45.494	33.000	33.000	33.000	33.000	33.000
	Lasten	45.494	33.000	33.000	33.000	33.000	33.000
	Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Berkelland	Baten	35.573	56.000	56.000	56.000	56.000	56.000
	Lasten	35.573	56.000	56.000	56.000	56.000	56.000
	Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Bronckhorst	Baten	23.314	58.000	58.000	58.000	58.000	58.000
	Lasten	23.314	58.000	58.000	58.000	58.000	58.000
	Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Brummen	Baten	17.172	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
	Lasten	17.172	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
	Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Apeldoorn	Baten	5.442.696	590.000	2.111.000	2.110.000	2.110.000	2.110.000
	Lasten	5.442.696	590.000	2.111.000	2.110.000	2.110.000	2.110.000
	Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Elburg	Baten	19.111	41.000	41.000	41.000	41.000	41.000
	Lasten	19.111	41.000	41.000	41.000	41.000	41.000
	Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Ermelo	Baten	15.055	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
	Lasten	15.055	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
	Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Hattem	Baten	7.055	14.000	14.000	14.000	14.000	14.000
	Lasten	7.055	14.000	14.000	14.000	14.000	14.000
	Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Heerde	Baten	25.374	27.000	27.000	27.000	27.000	27.000
	Lasten	25.374	27.000	27.000	27.000	27.000	27.000
	Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Lochem	Baten	39.689	65.000	65.000	65.000	65.000	65.000
	Lasten	39.689	65.000	65.000	65.000	65.000	65.000
	Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Montferland	Baten	17.658	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
	Lasten	17.658	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
	Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Nunspeet	Baten	23.852	34.000	34.000	34.000	34.000	34.000
	Lasten	23.852	34.000	34.000	34.000	34.000	34.000
	Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Oldebroek	Baten	19.269	33.000	33.000	33.000	33.000	33.000
	Lasten	19.269	33.000	33.000	33.000	33.000	33.000
	Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Oost Gelre	Baten	33.413	71.000	71.000	71.000	71.000	71.000
	Lasten	33.413	71.000	71.000	71.000	71.000	71.000
	Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Oude IJsselstreek	Baten	34.556	47.000	47.000	47.000	47.000	47.000
	Lasten	34.556	47.000	47.000	47.000	47.000	47.000
	Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Doetinchem	Baten	562.845	159.000	10.000	10.000	10.000	10.000
	Lasten	562.845	159.000	10.000	10.000	10.000	10.000
	Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Putten	Baten	9.842	19.000	19.000	19.000	19.000	19.000
	Lasten	9.842	19.000	19.000	19.000	19.000	19.000
	Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Voorst	Baten	21.348	33.000	33.000	33.000	33.000	33.000
	Lasten	21.348	33.000	33.000	33.000	33.000	33.000
	Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Winterswijk	Baten	18.020	21.000	21.000	21.000	21.000	21.000
	Lasten	18.020	21.000	21.000	21.000	21.000	21.000
	Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal saldo baten en lasten		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Mutaties reserves							
8.0 Kazernes in eigendom en overgangsrecht	Baten						
	Lasten						
	Saldo						
Saldo reserves							
Resultaat		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

4. Overzicht baten & lasten en financieel-technische uitgangspunten 2025

Programma	2025				2026				2027				2028			
	begroting				begroting				begroting				begroting			
	lasten		baten		lasten		baten		lasten		baten		lasten		baten	
	struct.	incid.	struct.	incid.	struct.	incid.	struct.	incid.	struct.	incid.	struct.	incid.	struct.	incid.	struct.	incid.
Risico- en crisisbeheersing	9.767.560		0		9.964.260		0		9.962.260		0		9.920.760		0	
Brandweerzorg	33.974.205		14.000		35.725.555		14.000		36.698.555		14.000		35.988.555		14.000	
Geneeskundige HulpverleningsOrganisatie in de Regio	2.257.100		48.000		2.257.100		48.000		2.256.600		48.000		2.256.600		48.000	
MKON	5.515.250		4.151.500		5.514.750		4.151.500		5.515.250		4.151.500		5.519.750		4.151.500	
Directie en control	880.300		0		860.300	500.000	0		915.300		0		1.060.300		0	
Bedrijfsvoering	17.083.668		235.000		17.029.468		235.000		17.168.968		235.000		17.513.118		235.000	
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	5.517.172		68.288.440		5.773.232		68.814.540		5.858.852		71.886.040		5.800.352		73.291.640	
Kazernes en overgangsrecht	3.602.000		3.602.000		3.601.000		3.601.000		3.601.000		3.601.000		3.601.000		3.601.000	
	78.597.255	0	76.338.940	0	80.725.665	500.000	76.864.040	0	81.976.785	0	79.935.540	0	81.660.435	0	81.341.140	0
Onttrekking aan reserves				2.593.465				4.696.775			3.000.000	2.408.895			4.500.000	319.295
Toevoeging aan reserves		335.150				335.150			3.000.000	367.650			4.500.000			
	78.597.255	335.150	76.338.940	2.593.465	80.725.665	835.150	76.864.040	4.696.775	84.976.785	367.650	82.935.540	2.408.895	86.160.435	0	85.841.140	319.295
Totaal lasten en baten	78.932.405		78.932.405		81.560.815		81.560.815		85.344.435		85.344.435		86.160.435		86.160.435	
Saldo		0				0				0				0		

De toevoeging aan de reserves in 2027 en 2028 van respectievelijk € 3.000.000 en € 4.500.000 betreft de verhoging van de gemeentelijke bijdrage voor de dekking van de stijging van de kapitaallasten. Deze bedragen worden gestort in de egalisatiereserve afschrijvingen en de hogere kapitaallast wordt onttrokken. Een actuele doorrekening van de stijging van de kapitaallasten volgt bij de Kadernota 2026-2029.

Financieel-technische uitgangspunten
Het algemeen bestuur heeft op 14 december 2023 de Kadernota 2025-2028 vastgesteld. In de Kadernota staan de financieel-technische uitgangspunten voor de begroting 2025. De volgende uitgangspunten zijn toegepast

Kaders systematiek loon- en prijscompensatie
De systematiek voor de begroting 2025 verschilt niet van degene die is toegepast voor vorige begrotingen. Deze is als volgt:

1. Looncompensatie:
   De looncompensatie voor 2025 wordt berekend op basis van het percentage (loonvoet sector overheid), dat wordt genoemd in de septembercirculaire 2023 van het Gemeentefonds. Daarnaast wordt gekeken of de ontvangen compensatie over voorgaande jaren voldoende was om de stijging van de lonen als gevolg van de afgesloten arbeidsvoorwaardenakkoorden en als gevolg van wijzigingen in de belastingen en premies te dekken. Als dit afwijkt, wordt dit in de betreffende jaarrekening gemeld. Zowel afwijkingen naar boven als naar beneden worden voor de nieuwe begroting verrekend met de gemeentelijke bijdragen (correctie).
2. Brede Doel Uitkering Rampenbestrijding (BDUR):
   Voor de raming van de Brede Doel Uitkering Rampenbestrijding (BDUR) die de VNOG van het Rijk ontvangt, wordt uitgegaan van de laatste beschikking. Voor de begroting voor 2025 is dit de beschikking die de VNOG ontvangt in december 2023 voor 2024. De BDUR bedraagt ongeveer 16% van de inkomsten van de VNOG. Als de uitkering in 2024 en 2025 (in juni wordt dit bekendgemaakt door het ministerie van Justitie en Veiligheid) wordt verhoogd voor loon- en prijscompensatie, wordt dit onderdeel van het betreffende jaarrekeningresultaat en kan bij bestemming van het jaarrekeningresultaat bijvoorbeeld terugvloeien naar de gemeenten of er wordt een voorstel voorgelegd voor bestemming.
3. Prijscompensatie:
   Voor de prijscompensatie wordt ook uitgegaan van het percentage in de septembercirculaire (prijs overheidsconsumptie, netto materieel (imoc)). Hier vindt geen verrekening met voorgaande jaren plaats.

Financiële kaders
1. Voor de formatie wordt uitgegaan van de vastgestelde formatie per 1 januari 2024. Hierin zijn begrepen de mutaties uit de Toekomstvisie. Uitbreiding en inkrimping van de formatie verloopt, voor zover dit niet gedekt kan worden binnen de begroting, via de Kadernota.
2. De loonkosten worden gebaseerd op de onder 1 genoemde formatie, rekening houdend met:
   a. de daarbij behorende functieschalen op de hoogste anciënniteit;
   b. incidentele en persoonsgebonden beloningscomponenten (gratificaties, arbeidsmarkt / functioneringstoelagen, extra periodieken e.d.) worden niet begroot, deze moeten worden opgevangen binnen het genormeerde formatiebudget;
   c. het laatst bekende arbeidsvoorwaardenakkoord 2023;
   d. het loonindexcijfer uit de septembercirculaire 2023 van het gemeentefonds “loonvoet sector overheid” (5,8%). Voor 2025 is dit, na correctie, 8,3% (zie in de tabel in hoofdstuk 7 de berekening);
   e. het gemiddelde percentage voor de werkgeverslasten (o.a. sociale verzekerings- en pensioenpremies) voor 2023 aangepast met de percentages voor 2024. Voor 2025 zijn de percentages voor de werkgeverslasten nog niet bekend;
   f. gedurende het begrotingsjaar 2025 wordt bij de tussentijdse rapportages en de jaarrekening een begrotings-brede toelichting gegeven op de afwijkingen van bovengenoemde aannames. Tevens worden de verschillen door onder- en/of overbezetting toegelicht;

   g. het opleidingsbudget beweegt mee met de loonsom (2% minus 100.000)
   h. de begroting 2025 wordt niet meer bijgesteld op basis van andere percentages in komende circulaires voor 2024.
3. Voor de raming van de vrijwilligersvergoedingen:
   a. wordt het bedrag voor 2024 genomen vermeerderd met de gevolgen van het laatste arbeidsvoorwaardenakkoord;
   b. het loonindexcijfer uit de septembercirculaire 2023 van het gemeentefonds “loonvoet sector overheid” (5,8%). Voor 2025 is dit, na correctie, 8,3%;
   c. voor het aantal repressieve vrijwilligers wordt uitgegaan van het vertrekpunt van de Toekomstvisie t.w. 1.397. Hierop worden de aanpassingen uit de Toekomstvisie voor de betreffende jaren in mindering gebracht rekening houdend met het besluit van het AB van 22 juni 2023 over Posten zijn de basis 2.0 (geen aanpassing budget);
   d. de begroting 2025 wordt niet meer bijgesteld op basis van andere percentages in komende circulaires voor 2024.
4. Voor de exploitatielasten wordt:
   a. de vastgestelde begroting (2024) gebruikt inclusief de structurele wijzigingen uit 2023, die nog niet in de primitieve begroting 2024 waren opgenomen;
   b. autonome ontwikkelingen worden meegenomen voor zover opgenomen in de Kadernota 2025;
   c. uitgegaan wordt van het prijsindexcijfer uit de septembercirculaire 2023 van het gemeentefonds “prijs overheidsconsumptie, netto materieel”, voor het jaar 2025: 1,6%;
   d. de begroting 2025 wordt niet meer bijgesteld op basis van andere percentages in volgende circulaires.
5. Voor de kapitaallasten wordt rekening gehouden met investeringen conform de Toekomstvisie, die zijn verwerkt in het MeerjarenInvesteringsprogramma (MJIP) plus de reguliere vervangingen die geen onderdeel uitmaken van het vernieuwde dekkings- en spreidingsplan, bijvoorbeeld ICT. Voor investeren en activeren zijn de uitgangspunten:
   a. disagio wordt niet geactiveerd;
   b. verkrijgings- of vervaardigingsprijs, waarbij geen rente wordt toegerekend tijdens het vervaardigingsproces;
   c. lineair afschrijven. Uitzondering: op gebouwen wordt annuïtair afgeschreven;
   d. componenten worden zo nodig apart geactiveerd;
   e. afschrijven tot boekwaarde nul. Indien een actief met winst of verlies wordt afgestoten, wordt het saldo hiervan ten gunste of ten laste van de egalisatiereserve kapitaallasten materieel gebracht;
   f. voor het jaar van investeren wordt alleen een half jaar rente gerekend, voor de jaren daarna rente en afschrijving (100%).
~~6.~~ Bij de berekening van het rente-omslagpercentage is uitgegaan van 3,25% voor de nog af te sluiten leningen voor de toekomstige investeringen voor met name de voertuigen in de periode 2025-2030. Het omslagpercentage voor 2025 e.v. jaren komt dan uit op 1,5%.
7. Voor de producten dienstverlening wordt uitgegaan van kostendekkende tarieven.
8. Bij de verdeling van de gemeentelijke bijdrage over de deelnemende gemeenten wordt het verdeelmodel gebruikt. Dit verdeelmodel is conform de Gemeenschappelijke Regeling VNOG en is voor 2025 geactualiseerd. Het geldt voor vier jaren.

Effect Kadernota: loon- en prijscompensatie
De loon- en prijscompensaties voor het jaar 2025 zijn, na toepassing van de hiervoor beschreven systematiek en kaders als volgt (prijscompensatie inclusief verhoging opleidingsbudget):

Loon- en prijscompensatie 2025				
	looncompensatie			prijscompensatie
	septembercirculaire 2022	septembercirculaire 2023	verschil	septembercirculaire 2023
2024	4,20%	6,70%	2,50%	
2025		5,80%	5,80%	1,60%
opnemen voor 2025 inclusief bijstelling 2024			8,30%	
Loon- en prijscompensatie 2025 exclusief MKON			3.007.000	258.000

Deze loon- en prijsstijging (totaal samen € 3.265.000) is verwerkt als een verhoging van de gemeentelijke bijdrage.

Per maart 2023 zijn de vijf veiligheidsregio's in Gelderland en Overijssel gezamenlijk verantwoordelijk voor het onderdeel 'Meldkamer Brandweer-Multi' van de Meldkamer Oost-Nederland (de MKON-MKBM). De vijf regio's hebben afgesproken dat het personeel van MKON-MKBM in dienst is van VNOG en VNOG diverse ondersteunende middelen en diensten levert. De vijf veiligheidsregio's bekostigen gezamenlijk de MKON-MKBM, die in de VNOG-begroting is opgenomen. Ook over de MKON-MKBM is een loon- en prijsindex toegepast voor 2025. VNOG betaalt hiervan haar aandeel, de vier andere regio's hun aandeel:

Meldkamer Oost Nederland (Meldkamer Brandweer Multi)	353.000	7.000
Bijdrage 4 Veiligheidsregio's	267.000	5.000
Loon- en prijscompensatie 2025 MKON t.l.v. VNOG	86.000	2.000

Het aandeel van VNOG in de loon- en prijsindex voor de MKON-MKBM (€ 86.000 + € 2.000) is onderdeel van de 'autonome ontwikkelingen' voor 2025 en is via dat onderdeel verwerkt als een verhoging van de gemeentelijke bijdrage (zie overzicht met eindeffect hierna).

Het totaal aan loon- en prijsindex 2025 komt daarmee op:

Totaal VNOG	**3.093.000**	**260.000**

Toelichting op de gehanteerde percentages
In de begroting voor 2024 was 4,2% looncompensatie opgenomen. Op grond van de cijfers van het CPB (septembercirculaire 2023; loonvoet sector overheid) is dit 6,7%. De begroting voor 2024 wordt hiervoor niet meer bijgesteld, maar bij het maken van de jaarrekening 2024 worden de eventuele meerkosten verrekend met de gemeenten conform de afspraak die hierover is gemaakt. Voor 2025 wordt het verschil tussen 4,2% en 6,7% (2,5%) opgeteld bij het percentage van het CPB voor 2025 van 5,8%, dit komt daarmee uit op totaal 8,3%.

Eindeffect Kadernota op de gemeentelijke bijdrage 2025
In de Kadernota stonden voorts, naast de loon- en prijscompensatie, enige autonome ontwikkelingen (o.a. de hiervoor genoemde loon- en prijsindex voor de MKON-MKBM, aandeel VNOG). Deze zijn verwerkt in de meerjarenbegroting met als dekking een verhoging van de gemeentelijke bijdrage. Er waren echter ook besparingen ter demping van de gemeentelijke bijdrage in de Kadernota opgenomen. Het eindeffect van de Kadernota voor de gemeentelijke bijdrage 2025 is daarmee als volgt:

Effect van deze Kadernota ten opzichte van de gemeentelijke bijdrage 2024				
	2025	2026	2027	2028
Gemeentelijke bijdrage volgens de meerjarenbegroting 2024 e.v.	53.322.200	56.222.200	58.222.200	58.222.200
Loon- en prijscompensatie	3.265.000	3.265.000	3.265.000	3.265.000
Autonome ontwikkelingen	348.300	370.200	370.700	390.300
Demping gemeentelijke bijdrage	-780.000	-780.000	-780.000	-780.000
Ontwikkeling kapitaallasten		-3.000.000	-5.000.000	-5.000.000
Ontwikkeling kapitaallasten			3.000.000	4.500.000
Totaal	**56.155.500**	**56.077.400**	**59.077.900**	**60.597.500**

*Bedragen t.o.v. begroting 2024

Overzichten

In bijlage 2 staan de gemeentelijke bijdragen 2025.
In bijlage 3 staat een overzicht van programma 8.

5. Paragrafen

5.1. Beleidsregels en uitgangspunten reserves

Inleiding
Deze paragraaf beschrijft de beleidsregels en werkwijzen die worden toegepast voor de risico's, de reserves, de weerstandscapaciteit en het bepalen van de ratio weerstandscapaciteit, zoals opgenomen in de vastgestelde Kadernota 2025-2028. De beleidsregels zetten eerdere lijnen voort; ze zijn vastgelegd in de betreffende paragrafen van voorgaande begrotingen.

Risicomanagement
1. Het wettelijk kader voor risicobeheersing is artikel 9 en 13 van het BBV. Het betreft de in de begroting en rekening vereiste paragraaf 'Weerstandsvermogen en Risicobeheersing'.
2. VNOG moet voorbereid zijn op de mogelijke (financiële) gevolgen van risico's die zich kunnen voordoen binnen de bedrijfsvoering. Het gaat bij risico's om gebeurtenissen die zich mogelijk kunnen voordoen en die het realiseren van de doelstellingen kunnen verstoren.
3. Het treffen van beheersingsmaatregelen ter vermijding en vermindering van risico's staat centraal. De te nemen maatregelen op risico's kunnen zijn: het *matigen* (door maatregelen); het *overdragen* (door bijv. verzekeren); het *vermijden* (door het schrappen van doelstellingen) en het *accepteren* ervan.
4. Het managen van risico's is een verantwoordelijkheid van het MT. De afdelingshoofden betrekken teamleiders en andere medewerkers bij het benoemen van relevante risico's en bij het treffen en uitvoeren van de maatregelen. De afdelingshoofden rapporteren hierover in de Financiële verkenningen en de Jaarstukken.
5. De geïnventariseerde risico's worden gekwantificeerd op basis van 5 percentages die de kans weergeven dat het risico zich kan voordoen. De percentages zijn: 10%, 30%, 50%, 70% en 90%. Bij een kans van 90% op het zich voordoen van een risico wordt overwogen hierop de begroting aan te passen, indien kan worden aangegeven (vanaf) wanneer het risico zich waarschijnlijk voordoet.
6. Bij de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit, worden de voor de maatregelen benodigde financiële middelen vermenigvuldigd met de genoemde percentages die de kans op het risico weergeven.
7. Structurele risico's worden voor maximaal 3 jaar berekend bij de benodigde weerstandscapaciteit. Daarna wordt geacht dat de effecten kunnen worden afgewend, begroot, dan wel anderszins kunnen worden opgevangen.
8. Financiële en niet-financiële risico's worden geïnventariseerd. Ook de beheersingsmaatregelen zijn zowel financieel als niet-financieel van aard.

Reserves
1. De VNOG beschikt over een Algemene Reserve, een Bedrijfsvoeringreserve, (tijdelijke) bestemmingsreserves en egalisatiereserves.
2. De Algemene reserve vormt het *weerstandsvermogen* en is voor afdekking van risico's en heeft geen einddatum. De Algemene Reserve wordt gevoed vanuit het jaarrekeningresultaat bij besluit van het AB over de resultaatsbestemming, of anderszins door AB besluiten. Bij een wijziging (bijv. een onttrekking) van de Algemene Reserve / het weerstandsvermogen dient er een zienswijze te worden gevraagd aan de deelnemende gemeenten, zoals bepaald in de Gemeenschappelijke Regeling VNOG.
3. De Algemene Reserve en de Bedrijfsvoeringsreserve (zie hierna) en de post Onvoorzien vormen samen de *weerstandscapaciteit* (zie hierna).

4. De hoogte van de weerstandscapaciteit is zodanig, dat de weerstandsratio zich in een bandbreedte van 1,0 tot 1,4 bevindt. Indien deze ratio buiten deze bandbreedte is of dreigt te raken, volgt een AB-voorstel (bijv. bij kadernota) over de wijze waarop dit voorkomen of hersteld wordt.
5. De Bedrijfsvoeringreserve heeft een algemene bufferfunctie en is breed inzetbaar voor prioriteiten (bijv. innovatie) of voor het tijdelijk afvlakken van gemeentelijke bijdragen. De Bedrijfsvoeringreserve heeft geen einddatum en behoort tot de beschikbare weerstandscapaciteit (telt mee voor de afdekking van risico's). De minimale hoogte is 2%, de maximale hoogte is 5% van het begrotingstotaal.
6. De bestemmingsreserves, waaronder egalisatiereserves zijn voor een specifiek doel ingesteld ("beklemd"); zij tellen niet mee voor afdekking van overige risico's en maken geen deel uit van de beschikbare weerstandscapaciteit.
7. Er zijn bestemmingsreserves van onbepaalde duur en tijdelijke bestemmingsreserves.
8. Resultaatsonafhankelijke stortingen en onttrekkingen (gelijk aan reeds begrote stortingen en onttrekkingen) maken geen deel uit van het bestemmingsvoorstel saldo jaarrekening.
9. Stortingen en onttrekkingen aan egalisatiereserves maken geen deel uit van het bestemmingsvoorstel saldo jaarrekening.
10. De Financiële verordening VNOG bepaalt dat bij het instellen van bestemmingsreserves (door het AB) het doel, de (maximale) hoogte, de duur en de wijze van voeding en onttrekking worden aangegeven.

Een overzicht van de huidige reserves is opgenomen in bijlage 4.

Weerstandscapaciteit

1. De beschikbare weerstandscapaciteit wordt, zoals hiervoor reeds aangegeven, gevormd door de Algemene Reserve, de Bedrijfsvoeringreserve en de post Onvoorzien.
2. Tot de beschikbare weerstandscapaciteit behoren niet, zoals hiervoor reeds aangegeven, de (tijdelijke) bestemmingsreserves en egalisatiereserves. Daar is al een bestedingsdoel aan verbonden[3].

3. De weerstandsratio = $\frac{\text{beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{benodigde weerstandscapaciteit}}$

4. De streefwaarde van de weerstandsratio ligt tussen 1,0 ("matig") en 1,4 ("voldoende")[4].
5. De beschikbare weerstandscapaciteit, de benodigde weerstandscapaciteit en de weerstandsratio worden in de begroting en in de jaarrekening opgenomen.
6. Indien de weerstandsratio buiten de bandbreedte van de streefwaarde ligt, wordt in de eerstvolgende Kadernota (of ander geëigend moment in de P&C cyclus) afgewogen hoe deze waarde weer te bereiken.

[3] BBV technisch behoren alle bestemmingsreserves tot het weerstandsvermogen, vanuit de gedachte dat het AB altijd kán besluiten om de bestemming (bestedingsdoel) van een reserve te halen. De accountant heeft informeel laten weten geen moeite te hebben met de VNOG werkwijze, mits dit in de jaarstukken transparant wordt toegelicht. Voorts spoort deze handelwijze met het door de provincie Gelderland vastgestelde financieel toezichtkader.

[4] Naast een minimum ratio is een maximum ratio toegevoegd. Deze ratio 1,0 tot 1,4 komt overeen met die van diverse deelnemende gemeenten en veel veiligheidsregio's. Dit onderstreept het eigenaarschap voor het reduceren van risico's van de VNOG. De bandbreedte is als richtsnoer bedoeld. Maatregelen om het vermogen te versterken of de gemeenten terug te betalen, zullen altijd gewogen worden in de beleidsinhoudelijke en financiële context van VNOG én gemeenten op enig moment.

5.2. Weerstandscapaciteit en risicomanagement

Inleiding
In de paragraaf 'Weerstandscapaciteit en risicomanagement' worden de risico's in beeld gebracht en gerelateerd aan de weerstandscapaciteit. Het gaat bij risico's om gebeurtenissen die zich mogelijk kunnen voordoen en die het realiseren van de doelstelling(en) van de organisatie kunnen verstoren. De te nemen maatregelen op risico's kunnen zijn: het matigen (door maatregelen); het overdragen (door bijv. verzekeren); het vermijden (door het schrappen van doelstellingen) en het accepteren ervan. Verder is het van belang te beseffen dat het inherent is aan risico's dat het onzeker is of deze plaats zullen vinden.

Bij de inventarisatie van risico's en de daarbij gemaakte doorrekeningen, vormen de bestuurlijk vastgestelde beleidsdoelen en normen (waaronder die uit de Toekomstvisie 2020-2026) het uitgangspunt. In de vastgestelde Kadernota 2025-2028, opgemaakt eind 2023, is een update van de risico-inventarisatie weergegeven met de berekende daarvoor benodigde weerstandscapaciteit.
Eerder is in de kadernota besloten om de nieuwe beleidslijnen omtrent vermogen en risico's in de betreffende paragrafen van de begroting en jaarrekening op te nemen.

De taken die in het kader van het risicomanagement worden uitgevoerd volgen de P&C-cyclus. Daarbij worden de verwachte en beoordeelde risico's geactualiseerd in de kadernota's en begrotingen en wordt verantwoording afgelegd over beheersing ervan in tussentijdse rapportages en jaarstukken. Het managen van risico's is een continu proces waarbij zich steeds weer andere risico's kunnen voordoen. Dit vereist voortdurende afstemming zowel met collega's intern als ook met de andere (aangrenzende) veiligheidsregio's. Dat geldt zowel de aanpak als de uitkomsten van de risico-inventarisatie.

Actuele voorbeelden die de noodzaak van het managen van risico's onderstrepen zijn:
- de inflatieontwikkeling met als gevolg stijging van prijzen m.n. van het (brandweer)materieel en materiaal maar ook de ontwikkelingen in het rentepeil;
- de blijvende aandacht van het tijdig en goed kunnen (blijven) inspelen op bestrijding van crises, zoals (eerder de coronapandemie en) de opvang van vluchtelingen;
- mogelijke kostenstijging bij het realiseren van verduurzamingsdoelen, zoals extra onderhoudskosten vanwege het risico van vervroegde vervanging van accu's bij elektrificatie van voertuigen;
- (mogelijke) verontreiniging van grond/bodem bij kazernes en oefenterreinen en de daarmee samenhangende kosten van (mogelijke) sanering van grond;
- mogelijke claims van betrokkenen als gevolg van door VNOG genomen besluiten en uitgevoerde – en gehandhaafde maatregelen ter bestrijding van crises, dit risico laat zich nu niet kwantificeren.

In deze paragraaf wordt de actuele risico-inventarisatie voor de begroting 2025-2028 weergegeven met het daarbij benodigde weerstandsvermogen.

Risico-inventarisatie
<u>Algemeen</u>
Bij de uitvoering van het risicomanagement in 2023 zijn, in het kader van de P&C-cyclus, de risico's beoordeeld en (op)nieuw opgehaald t.b.v. het opstellen van de Kadernota 2025-2028. Voor het opstellen van deze begroting zijn deze gegevens, waar mogelijk/nodig, marginaal getoetst.

Inventarisatie

In de kadernota 2025-2028 is een toelichting gegeven welke risico's, met de daarbij gegeven kwantificering, door uitvoering van maatregelen en (externe) ontwikkelingen zijn gewijzigd ten opzichte van de vorige begroting en kadernota, periode 2024-2027. Na de hieronder weergegeven tabel worden enkele belangrijke risico's kort verder toegelicht.

Risicoregister VNOG: uitwerking t.b.v. de begroting 2025 in tekst

Gekwantificeerde risico's				
Nr.	**Risico's** en oorzaken	**Kans in %**	**Effect in euro's**	**Weer-stands-capaciteit (euro's)**
			bedrag	
1	**Stoppen Openbaar Brand-/Regionaal meldsysteem (OMS/RBS),** risico niet kunnen inpassen medewerkers en (desinvesteringen) materieel i.c.m. het vraagstuk behoud informatiepositie vanuit het brandmeldsysteem.	50%	100.000	50.000
2	**Geen match tussen de gemeenten en de afd. RCB t.a.v. de uitvoering van taken en dienstverlening, bij de invoering van de nieuwe Omgevingswet.** Te grote diversiteit in uitvoering/invulling door gemeenten t.o.v. het kwalitatieve en kwantitatieve aanbod van de VNOG.	50%	400.000	200.000
3	**(On)voldoende bezetting /inzet vrijwilligers op alle kazernes** door groter verloop/uitstroom en schaarste vrijwilligers.	70%	408.000	286.000
4	**Te veel (roostering) uren bestaande (repressieve) bezetting brandbestrijding** (Arbeidstijden).	10%	50.000	5.000
5	**Hogere prijzen; boven prijsindex, exploitatie.** Wereldwijde ontwikkelingen (v.a. 2021) van een toenemende vraag in samenhang met schaarste van aanbod, doen de grondstof- en materiaalprijzen stijgen**.**	70%	650.000	455.000
6	**Niet (tijdig) realiseren besparingen Toekomstvisie 2020** t.a.v. materiele kosten door vertraging vervanging - en/of wijzigingen inzichten vervanging materieel.	50%	160.000	80.000
7	**Niet (tijdig) realiseren besparingen Toekomstvisie 2020** t.a.v. *personele* kosten (vergoedingen/opleidingen/trainingen vrijwilligers) als gevolg van voortschrijdende inzichten benodigd aantal vrijwilligers in samenhang met (beschikbare) materieel (vorig punt).	70%	300.000	210.000
8	**Uitval materieel repressieve inzet incidentbestrijding** door defect materieel en/of gebrek onderdelen voertuigen/brandweermiddelen.	30%	90.000	27.000
9	**Extra prijsstijgingen (en vertraging) aanschaf blusmaterieel bij realisatie MSP o.b.v. Toekomstvisie.** Extra prijsstijgingen nog aan te schaffen blusmaterieel leiden tot hogere kapitaalslasten c.q. eerdere uitputting van de (gevormde) egalisatiereserve.	50%	150.000	75.000
10	**Onvoldoende oefenmogelijkheden Vakbekwaam blijven brandweerpersoneel.** Oefenmogelijkheden beperkt bij niet voldoen vakbekwaamheidspleinen eisen RI&E.	30%	25.000	8.000
11	**Noodzakelijke (spoedeisende) aanpassingen aan gebouwen/ installaties** voortvloeiende uit afspraken en (wettelijke) eisen (w.o. RI&E).	50%	84.000	42.000
12	**Hogere kosten uitvoering (voorgenomen) beleid rond duurzaamheid.** Extra kosten/investeringen doorvoeren maatregelen duurzaamheid nog onzeker.	50%	400.000	200.000
13	**Extra kosten tijdelijke huisvesting (w.o. verbindingen) en faciliteiten kantoorpersoneel.** Aanpassingen werkplekfaciliteiten en verbindingen (crisiscentrum) ter overbrugging naar huisvesting 1-post.	70%	200.000	140.000
14	**Hack systemen,** verhinderen uitvoering crisis en alle ondersteunende/bedrijfsmatige activiteiten door uitval ICT- systemen.	30%	500.000	150.000
15	**Te hoge personele kosten (beroeps en vrijwilligers)** door onjuiste gegevens, - berekeningen en ontoereikende kennis en controles.	30%	350.000	105.000
16	**Inkopen voor te hoge bedragen en/of onjuiste uitvoering/voorwaarden (w.o. aanbestedingen)** door onjuist inkoopproces en demarcatie problematiek.	10%	150.000	15.000

17	**Onvoorziene kosten aanspraken van personeel na dienstongevallen** door veranderingen in de verzekeringsmarkt en gewijzigde mogelijkheden van dekking.	10%	300.000	30.000
18	**Stijging reële bijdrage aan NIPV** door bijv. nieuwe taken.	30%	78.000	23.000
19	**Stijging financieringskosten bij aantrekken leningen (vreemd vermogen),** door stijging van het rentepercentage.	50%	1.800.000	900.000
20	**Beboeting en imagoschade door schending van de privacy (overtreding van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG)).** Processen rond persoonsgerelateerde gegevens worden niet goed uitgevoerd, waardoor privacygevoelige gegvens op onjuiste plaatsen terecht kunnen komen.	10%	300.000	30.000
21	**Hogere kosten (eigen) organisatie OVDG'en (Officieren van dienst geneeskundig).** Na opzegging door het Witte Kruis van het (doorlopend) contract voor inhuur van OVDG'en ontstaat het risico dat de uitvoering van deze taak door de VNOG zelf, hogere kosten met zich brengt. Evaluatie risico na 1e jaar uitvoering.	30%	375.000	114.000
	Totaal			**3.145.000**

Niet kwantificeerde risico's				
Nr.	**Risico's** en oorzaken	**Kans in %**	**Effect in euro's**	**Weerstandscapaciteit (euro's)**
			bedrag	
1	**Hogere personele kosten (beloning/vergoeding) -w.o.relatieve aandeel VNOG- bij repressieve inzet van parttime brandweermensen (i.p.v. vrijwilligers).** Uitkomst project Taakdifferentiatie: afschaffing consignatie en kazernering vrijwilligers; mogelijke alternatieven (parttime aanstellingen) duurder.			
2	**Toename onderhoudskosten materieel voor repressieve inzet brandbestrijding** door langer gebruik bestaand materieel.			
3	**Toekomstige effecten in 2023 gestarte project VICC (Oost-5) witte kolom**, onzekerheid omtrent uitkomsten t.a.v. financiële - en personele impact.			
4	**Toekomstige crises (w.o pandemie)** kwantificering c.q. opname in risicoprofiel gevolgen crises, zoals COVID-19. De rol en beschikbare financiële middelen (w.o. extra BDuR) voor VNOG bij (toekomstige) crises, is afhankelijk van onzekere gebeurtenissen en de visie daarop vanuit het Rijk en de gemeenten.			
5	**Uitwerking (operationele) uitvoering demarcatie.** De uitwerking/uitvoering van de demarcatieafspraken kan nog leiden tot onvoorziene (financiële) situaties c.q. tegenvallers.			
6	**Verontreiniging grond/bodem kazernes en oefenpleinen door PFAS.** Mogelijke kosten sanering PFAS grond-/bodemverontreiniging.			

Op basis van een marginale toetsing van de risico's, na het opstellen van de Kadernota 2025-2028, en de overwegingen van het managementteam, zijn een aantal aanpassingen doorgevoerd. Deze hebben betrekking op:

- de kosten voor tijdelijke huisvesting nadat bekend is geworden dat ook de crisisorganisatie op zoek moet naar tijdelijke vervangende huisvesting omdat ze niet tot de realisatie van de nieuwe huisvesting kan blijven op de Europaweg; in verband hiermee wordt rekening gehouden met mogelijke extra kosten m.n. voor verbindingen;
- een wijziging van 10% naar 30% op de kans dat een hack van de systemen zich zal voordoen, dit nog (steeds) lage percentage wordt gerechtvaardigd door de genomen maatregelen. Echter de dreiging dat systemen worden gehackt blijft en neem eerder toe dan af ook gezien mondiale ontwikkelingen en dreigingen, en
- een verplaatsing van het risico op PFAS verontreiniging naar de niet-gekwantificeerde risico's, dit omdat VNOG de landelijke ontwikkelingen volgt t.a.v. de verwachte onderzoeken naar het gebruik/aanwezigheid van PFAS bij (overheids) gebouwen.

Specifiek gekoppeld aan het gegeven dat VNOG de paraatheid organiseert met een relatief groot aantal vrijwilligers (vlg. benchmark 2019 Berenschot), ligt daarin een aantal risico's besloten, die VNOG bovengemiddeld kunnen raken:

- de financiële compensatie voor mogelijk stijgende werkgeverslasten via bijv. het gemeentefonds kan VNOG een nadelig herverdeeleffect opleveren;
- de maatschappelijke trend van daling van de bereidheid om zich langdurig te binden aan vrijwilligerswerk, mogelijk gecombineerd met een gevoeld gebrek aan lokale identiteit bij de plaatselijke brandweerposten en
- vertraging en voortschrijdend inzicht bij de implementatie van de Toekomstvisie kan leiden tot een verschil met de eerder geraamde daling van het aantal vrijwilligers.

Het berekende bedrag als (benodigde) weerstandscapaciteit is tot stand gekomen door rekening te houden met de kans dat het risico zich kan voordoen en het daarbij behorende financiële effect. Voor een deel van de risico's is het nog te vroeg of te onduidelijk om de financiële effecten ervan te (kunnen) berekenen (zie het overzicht 'Niet gekwantificeerde risico's'). Bij de inventarisatie van de risico's is ook gekeken naar de mogelijke oorzaken ervan en de te nemen maatregelen voor het matigen, overdragen, vermijden of accepteren ervan. Een uitgebreider overzicht van de gekwantificeerde - en niet-gekwantificeerde risico's, waarin ook de oorzaken, beheersmaatregelen en een mogelijke getalsmatige onderbouwing is opgenomen, is in bijlage 9 te vinden.

De bewaking van de (uitvoering van de) te nemen maatregelen zal opnieuw plaatsvinden gaande het (begrotings)jaar en zichtbaar (moeten) worden in de te presenteren financiële rapportages.

De gevolgen van bovenstaande voor het weerstandsvermogen en de benodigde weerstands-capaciteit, komen hierna in deze paragraaf aan de orde.

Weerstandsvermogen
Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen beheersmaatregelen zijn getroffen of waar na het treffen van maatregelen nog resterende risico's overblijven (benodigde weerstandscapaciteit).

Het beschikbare - en de benodigde weerstandscapaciteit en de weerstandsratio worden in de begroting en in de jaarrekening opgenomen. De weerstandsratio wordt daarbij gedefinieerd als quotiënt (uitkomst van de deling) tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit. De streefwaarde van de weerstandsratio ligt tussen 1,0 ("matig") en 1,4 ("voldoende").

Indien de weerstandsratio buiten de bandbreedte van de streefwaarde ligt, wordt in de eerstvolgende Kadernota (of ander geëigend moment in de P&C cyclus) afgewogen hoe deze waarde weer kan worden bereikt.

<u>Benodigde weerstandscapaciteit</u>
De benodigde weerstandscapaciteit is het bedrag wat nodig is op basis van de financieel gekwantificeerde risico's.

<u>Beschikbare weerstandscapaciteit</u>
De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit het totaal van middelen dat beschikbaar is om de risico's financieel af te dekken. De beschikbare weerstandscapaciteit wordt gevormd door de Algemene Reserve, de Bedrijfsvoeringreserve en de (begrote) post Onvoorziene uitgaven. Tot de beschikbare weerstandscapaciteit behoren niet de (tijdelijke) bestemmingsreserves. Daar is al een

bestedingsdoel aan verbonden.

De Algemene reserve is voor afdekking van risico's (artikel 12 van de Financiële verordening VNOG 2019) en heeft geen einddatum. De Algemene Reserve wordt gevoed vanuit AB besluiten, zoals daarvan o.a. sprake is bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat.

De Bedrijfsvoeringsreserve heeft een algemene bufferfunctie en is breed inzetbaar voor prioriteiten (bijv. innovatie) of voor het tijdelijk afvlakken van gemeentelijke bijdragen. De Bedrijfsvoeringreserve heeft geen einddatum en behoort tot de beschikbare weerstandscapaciteit en telt derhalve mee voor de afdekking van risico's.

Berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit

Beschikbare weerstandscapaciteit begroting 2025	€
Saldo Algemene reserve	1.135.114
Saldo Bedrijfsvoeringsreserve *)	1.010.368
Post onvoorzien	250.000
Beschikbaar weerstandsvermogen	**2.395.482**

* hierbij is rekening gehouden met in 2023 genomen besluiten tot toekomstige besteding in 2024 e.v. jaren, m.n. voor het oplossen van personele knelpunten bij afd. Bedrijfsvoering en Brandweerzorg ad. € 1.577.000; de storting in deze reserve vanwege de verlaagde huur van de Europaweg verloopt budgettair neutraal.

Berekening van de ratio weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen VNOG begroting 2025	€
Beschikbare weerstandscapaciteit	2.395.482
Benodigde weerstandscapaciteit	3.145.000
Ratio	0,76

Toelichting
De berekende waarde van de weerstandsratio voor de begroting 2025-2028 komt uit op 0,76 en zit daarmee onder de door het bestuur vastgestelde bandbreedte van 1,0 tot 1,4.

Financiële kengetallen VNOG

	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Netto schuldquote	17%	70%	77%	104%	88%	77%
Solvabiliteitsratio	42%	18%	19%	11%	10%	11%
Exploitatieruimte	6,52%	-1,54%	-2,86%	-4,73%	-2,39%	-0,37%

Toelichting op de kengetallen
Algemeen
Bestuurlijk zijn er voor de VNOG geen normen vastgesteld waaraan de berekende kengetallen moeten voldoen. Provincies hanteren als toezichthouders op gemeenten en ook gemeenschappelijke regelingen, de signaleringswaarden die het Rijk gebruik bij stresstesten om mede de financiële positie van de zgn. 100.000+ gemeenten te toetsen. Deze signaleringswaarden zijn in onderstaande tabel weergegeven.

	Categorie		
	A= minste risico	B - gem. risico	C = meeste risico
Netto schuldquote	< 90%	90%-130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	20%- 50%	< 20%
Structurele exploitatieruimte	begr. > 0%	begr. = 0	begr.< 0%

De kengetallen geven alleen in relatie tot elkaar een beeld. Wanneer dit beeld verontrustend is kan dit betekenen dat de financiële positie onder druk staat en er dus maatregelen nodig zijn om deze situatie te verbeteren. Aan de hand van de voor de VNOG berekende positie valt op te maken wat de status is bij het opstellen van de (meerjaren)begroting 2025-2028.

Netto schuldquote
Dit kengetal geeft een indicatie van de druk van schuldenlast (rente/aflossing) op de eigen middelen. De quote wordt berekend door de netto schuld te delen door het totaal aan jaarlijkse baten.

Bij de begrote cijfers voor 2025-2028 is uitgegaan van een toename van de investeringen op basis van de Toekomstvisie. Ter financiering van deze investeringen wordt vreemd vermogen aangetrokken in de vorm van leningen met een looptijd van 10 tot 15 jaar. In de voorliggende cijfers is de overdracht aan de gemeenten verwerkt van drie kazernes bij VNOG in eigendom. Bij twee heeft de terug verkoop w.o. ook de overdracht van financiering in de vorm van langlopende leningen, plaatsgevonden eind 2023. De laatste gaat naar verwachting in de eerste helft van 2024 terug naar de gemeente. De financiële effecten van de overdracht, o.a. op het saldo aan liquide middelen, zijn verwerkt en doorgerekend in het kengetal van de netto schuldquote. Dat geldt eveneens voor de effecten van onttrekkingen en toevoegingen op reserves (eigen vermogen) en voorzieningen.

De berekende netto schuldquote valt grotendeels in de categorie ‘minste risico’. In de loop van het meerjarenperspectief loopt dit risico (tijdelijk) op door een hogere schuldenlast als gevolg van een forse toename van de investeringen. Dit wordt veroorzaakt door de toename van de aflossingsverplichtingen met de daarbij behorende afname van de liquide middelen. Daarbij is - op basis van de uitgangspunten in de Kadernota 2025-2028 - vanaf 2027 gerekend met een hogere benodigde bijdrage van de gemeenten ter dekking van de gestegen kapitaalslasten.

Solvabiliteitsratio
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de organisatie aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. Hiertoe wordt de omvang van het eigen vermogen gerelateerd aan de totale omvang van het vermogen (dus het eigen en het vreemde vermogen). Hierbij geldt hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de financiële weerbaarheid van de VNOG.

De berekende ratio bedraagt over 2025: 19% en valt daarmee (nog net) in de categorie: meeste risico. Dit kengetal neemt verder af in de loop van de weergegeven jaren. De oorzaak daarvan is dezelfde als toegelicht bij de netto schuldquote. Voor lokale overheden i.c. een gemeenschappelijke regeling moet deze ratio anders beoordeeld worden dan bij een bedrijf.

Structurele exploitatieruimte
Dit kengetal geeft weer hoeveel structurele ruimte er is om de eigen lasten te dragen, ook als bijvoorbeeld de baten afnemen of lasten in de toekomst gaan toenemen. Het gaat daarbij om de ruimte die wordt berekend door het structurele saldo (verschil tussen structurele baten en lasten) te delen door het totaal aan jaarlijkse baten.

5.3. Onderhoud kapitaalgoederen

Het (brandweer)materieel is eigendom van VNOG. De kazernes worden beschikbaar gesteld aan VNOG. Over het gebruik ervan en de vergoeding ervoor zijn demarcatieafspraken gemaakt.

In 2013 heeft VNOG, in afstemming met de belastingdienst, de eigendom van een drietal brandweerkazernes tijdelijk overgenomen. Inmiddels zijn de kazernes van Harderwijk en Apeldoorn (Saba) eind 2023 weer terug in eigendom overgegaan naar de gemeenten. De overgang van de kazerne Doetinchem naar de gemeente Doetinchem volgt nog.

Voor Apeldoorn bestaat het voornemen om drie brandweerposten samen te voegen tot één post. Die nieuwe locatie wordt dan ook de (centrale) werkplek van het management, de staf en het ondersteunend personeel bij VNOG. Deze locatie blijft eigendom van de gemeente Apeldoorn.

De kapitaalgoederen voor rekening van VNOG zijn de voertuigen en overig materieel waarop wordt afgeschreven. Voor dit materieel wordt regio-breed met één beheerssysteem gewerkt. De planning van het onderhoud vindt plaats volgens regionaal en landelijk vastgestelde intervallen en protocollen.

5.4. Financiering en Treasury

Inleiding
De paragraaf treasury is één van de voorgeschreven paragrafen als onderdeel van de begroting. Artikel 13 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat de beleidsvoornemens en ontwikkelingen ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille worden beschreven.

Om te kunnen voldoen aan de eisen van de Wet Financiering decentrale overheden (wet fido) moet de Veiligheidsregio twee treasury-instrumenten hanteren. Dit zijn het treasurystatuut en de treasuryparagraaf. Het treasurystatuut is op 10 december 2020 door het Algemeen Bestuur vastgesteld. In de treasuryparagraaf wordt aangegeven welke de gestelde doelen zijn. De RUDDO (Regeling Uitzetting Derivaten Decentrale Overheden) is voor de VNOG niet van toepassing.

Algemene ontwikkelingen
Het gemeentelijk brandweermaterieel en een aantal kazernes zijn na wijziging van de Wet op de Veiligheidsregio's, eind 2013 in eigendom overgedragen aan de VNOG. Eind 2023 zijn twee van de drie kazernes weer terug verkocht aan de gemeenten, de overdracht aan de gemeente van de laatste kazerne volgt naar verwachting in het eerste halfjaar 2024. De totale omvang van de vaste activa bedroeg eind 2023 circa € 34,7 miljoen.

De financieringsbehoefte is grotendeels gedekt door langlopende leningen, kasgeldleningen en bankkredieten en voor een deel door de inzet van reserves. In de komende jaren zal de VNOG voor vervanging van het brandweermaterieel en de herfinanciering van aflossingen regelmatig nieuwe leningen gaan aantrekken op de momenten dat dit nodig wordt geacht. VNOG heeft daarbij te maken met fors gestegen rentepercentages op langlopende leningen wat, via de onttrekkingen uit de egalisatiereserve, ook een effect zal hebben op de gemeente bijdragen.

Schatkistbankieren
Decentrale overheden moeten schatkistbankieren. Schatkistbankieren houdt in dat financiële middelen die door VNOG worden aangehouden op bankrekeningen boven een bepaald bedrag worden afgeroomd en via een rekening-courant verhouding ten gunste van de Nederlandse schatkist worden gebracht. Hierdoor hoeft de Nederlandse staat minder geld te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld afnemen. Decentrale overheden krijgen op deposito's een rente vergoed die gelijk is aan de rentes die de Nederlandse staat betaalt op leningen die ze op de markt aangaat. De afgelopen jaren is er nauwelijks rente vergoed. Sinds 2022 wordt er weer een bescheiden vergoeding gegeven voor tegoeden in de schatkist. Over 2023 is sprake van een verdere toename van de renteopbrengsten uit de rekening courant verhouding w.o. het aangehouden saldo in de schatkist. Voor 2025 zal het drempelbedrag voor het aanhouden van tegoeden buiten de schatkist voor VNOG rond de € 1.450.000 bedragen.

Risicobeheer
Om de risico's van financiering zoveel mogelijk te beperken zijn er twee normen die gerapporteerd moeten worden: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Kasgeldlimiet
Bij het behouden van liquiditeit en het financieren van activa wordt, zoveel als mogelijk is, gebruik gemaakt van kortlopende geldleningen. Dit heeft twee voordelen:
1. er kan snel worden ingespeeld op schommelingen in de financieringsbehoefte en
2. het is een relatief goedkope financieringsvorm.

Tegenover deze voordelen staat echter het nadeel van de korte rentevastheid (renterisico). Om dat risico te beperken wordt in de wet FIDO aangegeven dat als uitgangspunt geldt dat langlopende investeringen langlopend gefinancierd moeten worden. Hiermee wordt voorkomen dat als gevolg van renteontwikkelingen op de geldmarkt er problemen in de begroting zullen gaan ontstaan.

Daarnaast is er een kasgeldlimiet ingesteld. Daarmee worden de decentrale overheden gedwongen zich niet te veel te laten leiden door de voordelen van kortlopende financiering. De kasgeldlimiet bepaalt de maximale omvang van de externe korte geldpositie. Deze zogenaamde netto vlottende schuld mag op bepaalde peildata maximaal 8,2% bedragen van het totaal van de begroting van VNOG. De totale omvang van de programmabegroting van VNOG bedraagt in 2025 circa € 79 miljoen. De kasgeldlimiet bedraagt daarmee afgerond € 6,5 miljoen. Door tijdig en in voldoende mate langlopende leningen af te sluiten, zal voorkomen worden dat de kasgeldlimiet te lang, dat wil zeggen meer dan twee achtereenvolgende kwartalen, wordt overschreden.

Renterisiconorm
De renterisiconorm beperkt het renterisico op de vaste schuld. Deze norm bepaalt dat maximaal 20% van de netto opgenomen vaste schuld jaarlijks in aanmerking mag komen voor aflossing of renteherziening. De vaste schulden die VNOG kent bestaat uit leningen ter financiering van de onroerende en roerende activa. Zij variëren in looptijd van 10 tot 15 jaar. VNOG zal ter financiering van vervangingsinvesteringen voor materieel, materiaal en apparatuur extra leningen gaan aantrekken. Bij de bepaling van de looptijd van de nieuw af te sluiten leningen en hun vaste aflossings- en renteherzieningsmomenten, zal met de renterisiconorm rekening worden gehouden.

Onderstaand is de informatie inzake het renterisico weergegeven zoals door de modelstaat B van de Uitvoeringsregeling Financiering Decentrale Overheden wordt vereist. Uit deze staat blijkt dat VNOG ruim binnen de kaders van de renterisiconorm blijft.

Jaar	***2025***	***2026***	***2027***	***2028***
Berekening norm				
Begrotingstotaal 1)	79.000.000	81.500.000	85.500.000	86.000.000
Percentage	20%	20%	20%	20%
Renterisiconorm	15.800.000	16.300.000	17.100.000	17.200.000
Renteherzieningen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Aflossingen:				
Lening Berkelland	0	0	0	0
BNG 40.109776	125.000	0	0	0
BNG 40.110312	167.000	167.000	167.000	167.000
BNG 40.110.517	250.000	250.000	0	0
BNG 40.110.644	500.000	500.000	0	0
BNG 40.110.766	500.000	500.000	0	0
BNG 40.111.179	300.000	300.000	300.000	300.000
BNG 40.111.678	600.000	600.000	600.000	600.000
BNG 40.111.883	400.000	400.000	400.000	400.000
BNG 40.112.457	400.000	400.000	400.000	400.000
Aan te trekken in 2024 € 26 miljoen	1.733.333	1.733.333	1.733.333	1.733.333
Aan te trekken in 2025 € 26 miljoen		1.733.333	1.733.333	1.733.333
Aan te trekken in 2026 € 26 miljoen			1.733.333	1.733.333
Renterisico	4.975.333	6.583.667	7.067.000	7.067.000
Ruimte onder rente risiconorm	***10.824.667***	***9.716.333***	***10.033.000***	***10.133.000***

Renteberekening begroting
Voor de kapitaalslasten hoeft in de begroting 2025 geen rekening meer worden gehouden met een specifieke rentetoerekening voor kazernes, zoals daarvan in voorgaande jaren wel sprake was i.v.m. met de daarvoor specifiek aangetrokken leningen. Voor alle investeringen wordt een (omslag)rente-percentage van 1,50% gehanteerd.

Rentetoerekening begroting 2025 * € 1.000		
De externe rentelasten over de korte en lange financiering	€	1.310
De externe rentebaten	€	222
Saldo rentelasten en rentebaten	€	1.088
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	€	1.088
Aan taakvelden toegerekende rente, gemm.1,5%	€	-1.088
Renteresultaat op het taakveld Treasury	€	0

De geprognotiseerde boekwaarden van de activa die (gemiddeld) integraal worden gefinancierd over 2025 bedragen circa € 72.600.000 (boekwaarde per 1 januari 2025 € 60.200.000 plus de helft van de investeringen 2025 € 12.400.000). De aan de programma's toegerekende rente bedraagt 1,5% over genoemde boekwaarden en komt uit op circa € 1.090.000.

5.5. Bedrijfsvoering

Inleiding
De paragraaf Bedrijfsvoering is een voorgeschreven onderdeel en is bedoeld om de bedrijfsvoering toe te lichten. In de VNOG-begroting is het separate programma 'Bedrijfsvoering' opgenomen, zie hoofdstuk 3. In hoofdstuk 3 staan de beleidsdoelen en (reguliere) activiteiten van de afdeling Bedrijfsvoering. In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt ingegaan op diverse andere onderdelen van de bedrijfsvoering en ontwikkelingen hierop.

Vastgoed en Facilitair
Per 2023 voert VNOG bepaalde facilitaire taken in de kazernes uit, zoals vastgelegd in de 'Regeling Demarcatie' die is afgesloten tussen de colleges en het AB. De Regeling geeft aan welke partij (gemeente of VNOG) voor welke facilitaire c.q. huisvestingstaak in de kazernes verantwoordelijk is. De gemeente is (en blijft) de gebouweigenaar, terwijl VNOG de opstal gebruikt. De kosten voor VNOG worden via twee verschillende financiële werkwijzen met de gemeenten verrekend: een deel van de kosten (van specifiek gemarkeerde taken) wordt bij de 22 gemeenten gezamenlijk in rekening gebracht via het reguliere verdeelmodel. Het andere deel van de kosten (de facilitaire kosten) wordt vier jaar (2023 t/m 2026) per individuele gemeente afgerekend, waarbij de eindafrekening plaatsvindt op basis van de werkelijke kosten. Deze individuele verrekening heeft dan geen effect op de andere gemeenten. De Regeling bevat naast de taakverdeling ook de afspraak dat de gemeenten de panden uiterlijk 1 januari 2025 op orde brengen qua Arbo-vereisten en voorzieningen, waarbij wel rekening wordt gehouden met beschikbare faciliteiten in de buurt van de kazernes en eventuele al lopende/geplande nieuw- of verbouwtrajecten. In 2025 zal worden beschouwd hoever het staat met de uitvoering van deze afspraak en welke vervolgacties nog nodig zijn. Conform de Regeling is er voorts een periodiek overleg met de gebouwbeheerders om zaken af te stemmen, zoals de algehele stand van zaken, de samenwerking, lopende kwesties, komend onderhoud, nieuw- en verbouw en duurzaamheidsmogelijkheden. Dit overleg wordt in 2025 voortgezet.

In Apeldoorn is een nieuwe één-post in ontwikkeling. Deze nieuwe brandweerpost vervangt drie andere posten in het stedelijk gebied van Apeldoorn en hier wordt ook een centrale kantoorfunctie van VNOG in ondergebracht, als waar mogelijk ook andere functionaliteiten op het gebied van veiligheid, zodat een breed veiligheidscentrum kan ontstaan. De oplevering van de nieuwbouw is voorzien in 2027. VNOG moest in 2023 de voormalige kantoorlocatie aan de Europaweg grotendeels verlaten, omdat de eigenaar (politie) zelf de ruimtes nodig had. De teams/afdelingen zijn tijdelijk verspreid over bestaande andere kantoorlocaties van VNOG (door inschikken), medewerkers werken voor een deel vanuit huis en er wordt waar nodig gebruik gemaakt van externe locaties. Deze situatie is niet ideaal, maar voor een overzienbare periode acceptabel, in afwachting op de nieuwe één-post van Apeldoorn. Er is hierbij blijvende aandacht of de taakuitvoering door deze tijdelijke huisvesting geen problemen ondervindt, alsmede voor het sociale aspect, nu de medewerkers her en der verspreid werken en daardoor mogelijk meer afstand ervaren.

Duurzaamheid
De wereld staat voor een grote opgave voor de leefbaarheid op onze planeet. De ambitie van VNOG is om de landelijke eisen te volgen en daar waar zich kansen voordoen, nog een stap verder te zetten, mits de (financiële) mogelijkheden dat toestaan en VNOG haar wettelijke kerntaken kan blijven uitvoeren. De hoofdbestanddelen in de duurzaamheidsstrategie zijn: vastgoed, inkoop, mobiliteit, bewustwording en gedrag. VNOG trekt voor dit onderwerp samen op met haar partners. Er is een Klimaatplan opgesteld met diverse scenario's. De scenario's en (waar nodig) voorstellen voor (aanvullende) financiering worden separaat ter besluitvorming voorgelegd.

Vennootschapsbelasting
Voor de aangifte vennootschapsbelasting wordt de benodigde informatie aangeleverd aan het accountantskantoor dat de jaarrekening voor VNOG controleert. Verwachting is dat de aangifte voor 2024 nihil is.

Ramingsgrondslagen budget kapitaallasten
Het budget voor kapitaallasten berust op de volgende ramingsgrondslagen:

- Het MJIP (meerjarig investeringsprogramma) voor de aan te vragen vervangingsinvesteringen.
- De staat van investeringen (investeringen die gereed zijn, waarop wordt afgeschreven).
- De overlopende investeringen uit voorgaande dienstjaren.
- De investeringen zijn onderscheiden naar vervanging en uitbreiding.
- De verdeling van investeringen over de jaarschijven 2025 tot en met 2028 is bepalend voor het jaar waarvoor (in de begroting) de kredieten worden aangevraagd. Na het beschikbaar stellen van het krediet worden verplichtingen aangegaan (bijvoorbeeld door het starten van een aanbestedingsprocedure).
- Er is gerekend met toevoegingen en onttrekkingen aan de egalisatiereserve conform het vastgestelde beleid.
- De afschrijvingstermijnen zijn opnieuw vastgesteld per 1 januari 2019. Over materieel/materiaal investeringen wordt lineair afgeschreven conform het beleid.
- Er wordt bij investeringen 1,5 % rente berekend over de boekwaarde aan het begin van het jaar plus de helft van de voorgenomen investeringen in het begrotingsjaar.
- De voorgenomen investeringen zijn geraamd inclusief prijsindex en BTW. Er wordt geen generieke indexering toegepast. Wel wordt rekening gehouden met reëel verwachte (toekomstige) prijsontwikkelingen.
- De kapitaallasten tenslotte, zijn geraamd na verwerking van bovenstaande punten, uitgaande van 100% van zowel de bestaande boekwaarden als de voorgenomen investeringen.

In de voorliggende meerjarenbegroting is het materieel spreidingsplan opgenomen voor wat betreft de huidige planning van de vervanging van de voertuigen. Na de aanbesteding van het in het kredietenoverzicht genoemde materiaal en materieel, kunnen de geraamde bedragen in het investeringsprogramma aan de uitkomsten van de aanbesteding worden aangepast. Navolgende tabel geeft de geraamde ontwikkeling van de kapitaallasten weer; bij de Kadernota 2026-2029 volgt een actuele doorrekening:

Programma	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Risico- en crisisbeheersing	4.500	5.500	33.500	32.000
Brandweerzorg	7.185.000	8.870.000	10.231.000	9.686.000
GHOR	27.500	27.500	27.000	27.000
Bedrijfsvoering	896.000	1.030.000	1.177.000	1.180.000
	8.113.000	9.933.000	11.468.500	10.925.000
Mutaties egalisatiereserve afschrijvingen				
Toevoeging			3.000.000	4.500.000
Onttrekking	1.964.465	3.833.775	5.378.895	4.819.295
Rente en afschrijving exclusief MKON en kazerne	**6.148.535**	**6.099.225**	**9.089.605**	**10.605.705**
MKON	28.500	28.000	28.500	33.000
Bijdrage 4 veiligheidsregio's	-21.200	-20.900	-21.200	-24.600
Bijdrage VNOG	**7.300**	**7.100**	**7.300**	**8.400**
Kazerne Vosselmanstraat	20.000	19.000	19.000	19.000
Bijdrage gemeente Apeldoorn	-20.000	-19.000	-19.000	-19.000
Kazernes	**0**	**0**	**0**	**0**

Ramingsgrondslag personeelskosten
De ramingsgrondslag voor de personeelsbegroting is de formatie, waarbij wordt gerekend met de laatste bekende gegevens uit het arbeidsvoorwaardenakkoord veiligheidsregio's, werkgeverslasten e.d. en de laatste trede van de functionele schaal (prijspeil 2-1-2023). Op het moment van opstellen van deze begroting wordt er onderhandeld over een nieuw arbeidsvoorwaardenakkoord per 1 mei 2024.

Innovatie
Innovatie is een belangrijk onderwerp voor VNOG en op alle afdelingen vinden innovatieve ontwikkelingen plaats, zie hiervoor ook hoofdstuk 3 bij de respectievelijke programma's. Een paar ontwikkelingen ter illustratie op de Opgaven:

- Opgave 0. Het voorkomen, beperken en bestrijden: nieuwe detectiemogelijkheden bij natuurbrand, bijvoorbeeld inzet drones.
- Opgave 1. Zelfredzaamheid & Risicobewust: inzet van innovatieve methodes, zoals voorlichtingscampagnes op basis van gedragswetenschap, adviezen op maat (wijkgericht en adresspecifiek) en uitvoeren van nul- en eindmetingen om de resultaten meetbaar te krijgen.
- Opgave 2. Vakbekwaam & deskundig: publiek-private samenwerking, waaronder haalbaarheidsplan voor samenwerking op onze vakbekwaamheidspleinen met onderwijsinstellingen.
- Opgave 3. Sterke informatiepositie: R!SQ, een interactieve website voor inwoners, partners en eigen collega's. De gebruiker krijgt op basis van allerlei filters, die hij zelf kan aangeven, gerichte informatie over het brandrisiconiveau in de eigen omgeving en concrete tips.
- Opgave 4. Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers: publiek-private samenwerking, waaronder onderzoek naar de vrijwilliger van de toekomst; van brandweerzorg naar crisisbeheersing.

Privacy en security
In 2025 krijgt het Actieplan BIO AVG[5] van VNOG een vervolg, met als doel het volwassenheidsniveau van VNOG voor zowel gegevensbescherming (Privacy) als informatieveiligheid (Security) verder te verhogen. VNOG houdt hierbij rekening met en geeft uitwerking aan landelijke ontwikkelingen op deze twee terreinen.

Voor het terrein Security is de komst van belang van nieuwe Europese regelgeving, die is bedoeld om de cyberbeveiliging en de weerbaarheid van essentiële diensten in EU-lidstaten te verbeteren, waaronder de NIS2-richtlijn (die zich richt op digitale (cyber) risico's voor netwerk- en informatiesystemen) en de CER-richtlijn (die zich richt op de bescherming van organisaties tegen fysieke dreigingen, zoals de gevolgen van (terroristische) misdrijven, sabotage en natuurrampen). Voor de informatiebeveiliging wordt het steeds belangrijker om Security by Design toe te passen. Dit betekent dat bij de ontwikkeling en onboarding van nieuwe systemen in een vroeg stadium met de security-eisen rekening wordt gehouden.

Ook dient VNOG rekening te houden met de gevolgen van de verwachte landelijke vitaal-verklaring van de processen van de veiligheidsregio's. De eisen die aan organisaties en daarmee ook aan veiligheidsregio's worden gesteld als het gaat om privacy en security worden verder aangescherpt, mede in het licht van steeds toenemende cyberdreigingen.

Voor het terrein van de gegevensbescherming wordt het steeds belangrijker om Privacy by Design toe te passen, vergelijkbaar met Security by Design voor informatiebeveiliging. Privacy by Design

[5] BIO: Baseline Informatiebeveiliging Overheid. AVG: Algemene Verordening Gegevensbescherming

houdt in dat in een vroeg stadium, bij de ontwikkeling van producten en diensten, zowel technisch als organisatorisch, een zorgvuldige omgang met persoonsgegevens wordt afgedwongen. Dit brengt risico's vooraf in beeld waardoor achteraf geen reparatie hoeft plaats te vinden. De inzet van DPIA's (Data Protection Impact Analyse) in samenhang met het beheer van het verwerkingsregister hoort daarbij.

5.6. Verbonden partijen

Inleiding
Een Verbonden Partij is een privaat- of publiekrechtelijke organisatie waarin VNOG een financieel **èn** een bestuurlijk belang heeft. Er is sprake van een financieel belang als VNOG aansprakelijk is bij het niet nakomen van de verplichtingen door de rechtspersoon. Er is sprake van een bestuurlijk belang als VNOG vertegenwoordigd is in het bestuur of zeggenschap daarin kan uitoefenen.

Gelet op deze kwalificaties heeft VNOG geen verbonden partijen. VNOG heeft wel bestuurlijke **òf** financiële belangen bij de volgende partijen: de Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV), de Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's, het Nederland Instituut Publieke Veiligheid (NIPV), de Stichting Brandweeropleidingen Gelderland Overijssel (BOGO), het Veluws Bosbrandweer Comité (VBC) en de Samenwerkingsregeling Incidentbestrijding IJsselmeergebied (SAMIJ).

Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV)
De WVSV is een vereniging van de 25 veiligheidsregio's. De voorzitters van de veiligheidsregio's vormen de ledenvergadering. Het bestuur van de WVSV kent vijf zetels en bestaat uit bestuurders uit veiligheidsregio's. Het bestuur vormt tevens de onderhandelingsdelegatie, ondersteund door een vertegenwoordiging vanuit de Raad Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio (RCDV), onder anderen de directeur van VNOG. De WVSV wordt op het gebied van bedrijfsvoeringtaken ondersteund door het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid, NIPV.

De WVSV is vanaf januari 2022 aan de slag om namens de besturen van de veiligheidsregio's te onderhandelen met de werknemersorganisaties en afspraken te maken over de arbeidsvoorwaarden voor het personeel van de veiligheidsregio's. De WVSV heeft hiermee het werk van de brandweerkamer van de VNG overgenomen. De vereniging is verantwoordelijk voor de arbeidsvoorwaarden van ca. 28.000 medewerkers, waaronder beroeps en vrijwillig brandweerpersoneel.

Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's en Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's
Ten tijde van de regionalisering van de brandweer zijn de aanspraken bij ongevallen, zoals die golden bij de gemeentelijke en regionale brandweren, via nieuwe verzekeringspolissen samengevoegd. Onder meer door een versterkte onderlinge samenwerking van veiligheidsregio's op dit vlak, is een toenemend bewustzijn ontstaan over de aard en hoogte van aanspraken van medewerkers als gevolg van ongevallen op het werk. In de loop van de tijd bleek dat de dekking van de ongevallenverzekering niet in alle gevallen (meer) aansloot bij de verwachting die zowel de veiligheidsregio als ook de medewerker hadden. Hiernaast kwam de verzekerbaarheid onder druk te staan doordat het aantal aanbieders afnam, de premies stegen en de voorwaarden versoberd werden. Daarnaast is gebleken dat de verzekeringsfunctie binnen de veiligheidsregio's veelal kwetsbaar is ingevuld door 'eenpitters' met beperkte formatie en beperkte kennis en ervaring. Dit alles leidde tot (de wens tot) meer samenwerking op het verzekeringsdossier. Deze samenwerking tussen de veiligheidsregio's heeft vorm gekregen in twee stichtingen: de Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's en de Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's.

De Stichting Risicobeheer is een gezamenlijk expertisebureau waarmee de veiligheidsregio's collectief een ongevallenverzekering kunnen inkopen en deze schades kunnen afwikkelen. De Stichting Waarborgfonds is bedoeld voor het in gezamenlijkheid dragen van niet-verzekerbare risico's. De stichtingen zijn met name van belang voor het meedenken in de complexe zaken, het uniformeren van alle aanspraken binnen alle veiligheidsregio's, begeleiden van aanbestedingen en het afdekken van risico's welke we niet willen of kunnen verzekeren.

Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV)
Het NIPV is een bij wet opgericht zelfstandig bestuursorgaan (ZBO). Een ZBO is een bestuursorgaan van de centrale overheid dat bij de wet, krachtens de wet bij algemene maatregel van bestuur of krachtens de wet bij ministeriële regeling met openbaar gezag is bekleed, en dat niet hiërarchisch ondergeschikt is aan een minister. De positie van het NIPV is vastgelegd in de Wet veiligheidsregio's. De 25 voorzitters van de veiligheidsregio's vormen samen het algemeen bestuur van het NIPV. Het bestuur is verantwoordelijk voor alle taken en werkzaamheden die het NIPV uitvoert in het kader van de Wet veiligheidsregio's. Het bestuur stelt jaarlijks de begroting met bijbehorend jaarplan, de jaarrekening en het jaarverslag vast en eens per vier jaar een meerjarenbeleidsplan. Hiermee bepaalt het bestuur de ambitie van het NIPV. Ook is het bestuur verantwoordelijk voor concrete zaken als het certificeren van aanbieders van brandweeropleidingen. In de kaderwet ZBO's wordt geregeld dat het besluit tot vaststelling van de begroting de goedkeuring behoeft van de Minister. Eveneens wordt geregeld dat het besluit tot vaststelling van de jaarrekening de goedkeuring van de Minister behoeft. Indien gedurende het jaar aanmerkelijke verschillen ontstaan of dreigen te ontstaan tussen de werkelijke en de begrote baten en lasten dan wel inkomsten en uitgaven, doet een ZBO daarvan onverwijld mededeling aan de Minister.

Stichting Brandweeropleidingen Gelderland Overijssel (BOGO)
De BOGO ontwikkelt en verzorgt brandweeropleidingen in opdracht van zes veiligheidsregio's. Het algemeen bestuur bestaat uit drie burgemeesters en de zes regionaal commandanten/directeuren van de aangesloten veiligheidsregio's. In principe is de stichting zelf aansprakelijk voor de schulden die worden gemaakt. De bijdrage aan de BOGO is direct gekoppeld aan het soort en aantal afgenomen opleidingen.

Veluws Bosbrandweer Comité (VBC)
De stichting het Veluws Brandweer Comité (VBC) is opgericht in 1951. Het VBC is een samenwerkingsverband van 20 gemeenten op de Veluwe met als doelstellingen:
- Het voorkomen en beperken van bos- en natuurbranden op de Veluwe;
- Het verrichten van alle verdere werkzaamheden die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door het organiseren en coördineren van een systeem van detectie (onder meer via vliegtuigen, drones en meetapparatuur) van bos- en natuurbranden. De deelnemende gemeenten in het VBC behoren tot het werkgebied van Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM) en VNOG. De deelnemende gemeenten zijn: Apeldoorn, Arnhem, Barneveld, Brummen, Ede, Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Heerde, Nunspeet, Oldebroek, Putten, Renkum, Rheden, Rozendaal, Scherpenzeel, Voorst en Wageningen.

Samenwerkingsregeling Incidentbestrijding IJsselmeergebied (SAMIJ)
SAMIJ staat voor Samenwerkingsregeling Incidentbestrijding IJsselmeergebied. De SAMIJ is een netwerk-samenwerking. Het doel van dit netwerk is het borgen van een adequaat functionerende incidentbestrijding in het IJsselmeergebied als samenhangend risicowatersysteem. In dit netwerk zijn veel partijen actief en betrokken. Partijen met allen een eigen rol en taak in de incidentbestrijding. Daarom zijn er samenwerkingsafspraken gemaakt tussen de veiligheidsregio's en waterschappen rondom het IJsselmeergebied en Rijkswaterstaat, de KNRM, Reddingsbrigade Nederland, de Kustwacht en de Nationale Politie. Het IJsselmeergebied bestaat uit het IJsselmeer en het Markermeer, IJmeer, de Gouwzee en de Randmeren, inclusief het Zwartemeer. De SAMIJ richt zich hierbij op de bovenregionale bestuurlijke- en operationele afstemming om een effectieve en efficiënte samenwerking te borgen voor incidentbestrijding in het IJsselmeergebied.

5.7. Openbaarheidsparagraaf

Inleiding
De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 in werking getreden en verplicht een bestuursorgaan tot actieve en passieve openbaarmaking van informatie. Op grond van artikel 3.5 (van de Woo) is een bestuursorgaan verplicht om jaarlijks in de begroting en de jaarrekening aandacht te besteden aan de beleidsvoornemens en uitvoering van de Woo. In deze paragraaf wordt op hoofdlijnen een beschrijving gegeven van de activiteiten die worden uitgevoerd in 2025 op de thema's actieve en passieve openbaarmaking en verbetering van de informatiehuishouding.

Actieve openbaarmaking voor de verplichte categorieën documenten (artikel 3.3 Woo)
Onder actieve openbaarmaking verstaan we de activiteiten die worden ondernomen om de wettelijk verplichte informatie actief openbaar te maken en daarnaast een inspanningsverplichting om andere informatie (buiten de verplichte categorieën) op eigen initiatief openbaar te maken. Momenteel worden vanuit de verplichte categorieën de volgende gegevens gepubliceerd conform de wettelijke eisen: 1. Bereikbaarheidsgegevens van VNOG op de website; 2. Vergaderstukken van het algemeen bestuur (incl. ingekomen stukken) op de website; 3. Officiële bekendmakingen in het Blad gemeenschappelijke regeling; 4. Besluitenlijsten DB. Woo-verzoeken worden op de website gepubliceerd. Gezocht wordt naar een methode om beslissingen op Woo-verzoeken te publiceren (onderzocht wordt of de methode die de provincie hanteert ook voor VNOG werkbaar is).

De inspanningsverplichting tot openbaarmaking voor andere documenten dan de verplichte categorieën (artikel 3.1 Woo)
Ten aanzien van de inspanningsverplichting om andere informatie actief openbaar te maken moet eerst helder worden welke ambitie VNOG daartoe heeft en zullen de landelijke ontwikkelingen rond de Verwijsindex (dit is de vervanger van de eerdere landelijke applicatie 'PLOOI') gevolgd worden.

Verplicht platform voor actieve openbaarmaking (artikel 3.3.b Woo)
De openbaarmaking van de in de artikelen 3.3 en 3.3a genoemde documenten geschiedt elektronisch op een algemeen toegankelijke wijze via de Verwijsindex. Het is de bedoeling dat VNOG haar openbare informatie koppelt aan het platform, zodat iedere inwoner in de regio alle overheidsinformatie (van Nederland) via die plek kan vinden.

Passieve openbaarmaking (openbaarmaking op verzoek; hoofdstuk 4 Woo)
Onder passieve openbaarmaking wordt verstaan het openbaar maken van informatie naar aanleiding van een verzoek. En verzoek om openbaarmaking zal volgens de daarvoor geldende regels uit de Woo worden afgehandeld.

De informatiehuishouding (Hoofdstuk 6 Woo)
Voor de verbetering van de informatiehuishouding worden de ontwikkelingen landelijk en binnen de VNG gevolgd. Het verbeteren van de informatiehuishouding heeft voortdurend onze aandacht. VNOG geeft uitvoering aan de bepaling uit de (huidige) Archiefwet dat overheidsorganisaties documenten in goede, geordende en toegankelijke staat moeten brengen en bewaren, en zorg moeten dragen voor de vernietiging van de daarvoor in aanmerking komende archiefbescheiden. In het kader van de Woo ligt hierbij de nadruk op de digitale archiefbescheiden.

Aanwijzing van een Woo-contactpersoon (artikel 4.7 Woo)
De Woo schrijft voor dat ieder bestuursorgaan één of meer contactpersonen heeft om vragen van burgers te beantwoorden over de beschikbaarheid van publieke informatie. Per 1 mei 2022 is bij de VNOG een Woo- contactpersoon aangewezen.

5.8. Versterking crisisbeheersing en informatievoorziening (inzet BDuR-ophoging)

Inleiding
In de periode 2023 t/m 2026 verhoogt het Rijk stapsgewijs structureel de bijdrage aan de veiligheidsregio's. Dit betreft de BDuR (Brede Doeluitkering Rampenbestrijding). De doelstellingen achter deze ophoging van de BDuR zijn: versterking van crisisbeheersing (inclusief inbouwen/vergroten flexibiliteit) en versterking informatievoorziening (inclusief informatie-uitwisseling/samenwerking). Het zwaartepunt van de aanpak van recente en toekomstige crises bevindt zich namelijk op het bovenregionale, landelijke en nationale niveau; daar dienen de veiligheidsregio's, het Rijk en andere partners zich gezamenlijk beter op voor te bereiden.

Het Rijk heeft expliciet aangegeven dat de extra BDuR-middelen voor crisisbeheersing en informatievoorziening moeten worden ingezet en niet voor iets anders. De verhoging komt in vier tranches. De tranches voor 2023 en 2024 zijn uitgekeerd. In juni van elk jaar geeft het Rijk steeds definitieve duidelijkheid voor de tranche van het komende volgende jaar. Dus pas in juni 2024 wordt zeker of de plannen voor 2025 doorgang kunnen vinden. Dat is een belangrijk voorbehoud.

Uitvoering
VNOG heeft een meerjarig bestedingsplan opgesteld voor de totale (verwachte) BDuR-ophoging. Dit bestedingsplan is in maart 2023 door het AB vastgesteld en per 2023 in uitvoering genomen. De onderwerpen in het bestedingsplan zijn over meerdere jaren opvolgend ingepland, zodat er een geleidelijke, op elkaar afgestemde opbouw plaatsvindt.

De acties in het kader van BDuR-ophoging worden in diverse afdelingen van VNOG uitgevoerd: in de afdeling RCB, in de afdeling GHOR en in de afdeling Bedrijfsvoering, alsmede wordt verbinding gelegd met de afdeling Brandweerzorg. Er is ingezet op synergie over afdelings- en teamgrenzen heen. Door de doelen, activiteiten en middelen in deze separate paragraaf van de begroting op te nemen, kan de voortgang de komende jaren worden gemonitord. Daartoe zijn ook evaluatiemomenten voorzien, onder andere gedurende de reguliere rapportagemomenten in de P&C-cyclus. Zo kunnen plannen waar nodig worden bijgesteld, mocht de actualiteit (bijvoorbeeld de langdurige crisis die zich dan voordoet) daarom vragen.

De BDUR-ophoging versterkt de volgende Opgaven van VNOG:
0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en (langdurige) crises
1. Zelfredzaam en risicobewust
2. Vakbekwaam en deskundig
3. Sterke informatiepositie

Doelen van de BDUR-ophoging per Opgave
0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en (langdurige) crises
a. VNOG is beter in staat om zich voor te bereiden op toekomstige (langdurige) rampen en crises en om deze te managen als ze zich voordoen, doordat de betrokken teams op sterkte zijn gebracht.
b. Burgers, bedrijven, mede-overheden en partners krijgen een handelingsperspectief voor, tijdens en na (langdurige) rampen en crises.

1. Zelfredzaam en risicobewust
a. Vergroten van de zelfredzaamheid en het zelforganiserend vermogen van inwoners, bedrijven en instellingen met behulp van (innovatieve) risico- en crisiscommunicatie.

2. Vakbekwaam en deskundig

a. Vergroten van de kennis en vaardigheden van de betrokken medewerkers, door te investeren in capaciteiten, opleiden, trainen en oefenen.

3. Sterke informatiepositie

a. Inrichten van een gegarandeerd Veiligheids Informatie en Coördinatiecentrum (VICC) met 24/7 inzicht in een dynamisch risicobeeld dat de besluitvorming voor en tijdens crises ondersteunt en informatie uitwisselt met netwerkpartners (zowel bemensing VICC, als bemensing (technische) ondersteuning daarvan, als de onderliggende informatiesystemen).
b. Bijdragen aan de landelijke gezamenlijke informatiepositie, waarvan de inrichting is neergelegd bij het NIPV (Nederlands Instituut Publieke Veiligheid) en het Rijk.
c. Bijdragen aan de inrichting van 24/7 landelijke ondersteuning in coördinatie en informatiemanagement tussen veiligheidsregio's, Rijk en crisispartners, waarvan de inrichting is belegd bij het landelijke Knooppunt Coördinatie Regio's Rijk (KCR-2).

Activiteiten

De besteding van de derde tranche van de BDUR-ophoging in 2025 volgt uit het meerjarige bestedingsplan dat in 2023 is gestart; de besteding sluit aan op de trajecten die in 2023 en 2024 zijn ingezet.

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises

a. VNOG bereidt zich voor.
b. VNOG biedt handelingsperspectief.
RCB:

- breidt ondersteuning van gemeentelijke Bevolkingszorgprocessen verder uit;
- versterkt de Multi Operationele crisisorganisatie verder, in aansluiting op de stappen die in 2023/2024 hiervoor zijn gezet (o.a. doorontwikkeling scenariodenken en ontwikkeling kwaliteitszorgsysteem);
- versterkt de planvorming door een netwerk op te bouwen en in stand te houden, waaronder meer aandacht voor afstemming met buurregio's, landelijke afstemming maar ook grensoverschrijdend, bijv. in het kader van klimaatverandering, energietransitie en cyberveiligheid.

1. Zelfredzaam en risicobewust

- RCB en Bedrijfsvoering verzorgen de (regie en verbinding van) risico- en crisiscommunicatie, in aansluiting op de stappen die in 2023/2024 hiervoor zijn gezet.

2. Vakbekwaam en deskundig

RCB:

- werkt samen met de GHOR, Brandweerzorg en met de gemeentelijke Bevolkingszorg om te komen tot synergie en verdere onderlinge versterking;
- voorziet in een ketenoefening om de interactie tussen de teams te beoefenen;
- voorziet in trainingsmogelijkheden voor de flexibele schil die bij langdurige crises zou kunnen worden ingezet;
- stemt af met partners om te komen tot interregionale, landelijke en internationale oefeningen;
- ontwikkelt de oefeningen door naar een innovatief opleidingsprogramma;
- beheert, verrijkt en ontsluit een kennis- en oefenbank.

3. Sterke informatiepositie
RCB en Bedrijfsvoering:

- werken verder aan de inrichting van het informatieknooppunt (VICC), in aansluiting op de stappen die in 2023 en 2024 hiervoor zijn gezet;
- leveren een bijdrage aan het Informatiegestuurde Veiligheidsbeeld Oost-5, in aansluiting op KCR2;
- voorzien in de technische ondersteuning van het VICC en de onderliggende systemen (o.a. datawarehouse), in aansluiting op de stappen die in 2023 en 2024 hiervoor zijn gezet;
- treffen een doorontwikkeling op de digitwin op de multi thema's (tool voor het informatieknooppunt VICC), in aansluiting op de stappen die in 2023 en 2024 zijn gezet.

Middelen

	2025		2026		2027	
	uitgaven	inkomsten	uitgaven	inkomsten	uitgaven	inkomsten
Programma bedrijfsvoering						
Loonkosten (uitbreiding formatie) en bedrijfsvoeringskosten	463.840		463.840		463.840	
Crisiscommunicatie	30.000		30.000		30.000	
Programma risico- en crisisbeheersing						
Scenariodenken	90.000		90.000		90.000	
Vicc/Risq	200.000		200.000		200.000	
Loonkosten (uitbreiding formatie)	1.018.700		1.018.700		1.018.700	
Stelpost flexibel exploitatie budget	150.000		150.000		150.000	
Nog exact in te vullen extra middelen	520.060		855.760		855.760	
Programma GHOR						
Vakbekwaamheid	25.000		25.000		25.000	
Loonkosten (uitbreiding formatie)	53.000		53.000		53.000	
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien						
Verhoging Brede Doeluitkering Rampenbestrijding		2.550.600		2.886.300		2.886.300
totaal	2.550.600	2.550.600	2.886.300	2.886.300	2.886.300	2.886.300

Bijlage 1. Kerngegevens

Aantal inwoners (per 1 januari 2023)

	Gemeente	Inwoners
1	Aalten	27.244
2	Apeldoorn	167.191
3	Berkelland	44.022
4	Bronckhorst	36.277
5	Brummen	21.105
6	Doetinchem	59.195
7	Elburg	24.037
8	Epe	33.283
9	Ermelo	27.496
10	Harderwijk	48.906
11	Hattem	12.563
12	Heerde	19.214
13	Lochem	34.314
14	Montferland	36.882
15	Nunspeet	28.731
16	Oldebroek	24.264
17	Oost Gelre	29.846
18	Oude IJsselstreek	39.613
19	Putten	24.904
20	Voorst	25.215
21	Winterswijk	29.253
22	Zutphen	48.510
		842.065

Deze cijfers komen uit de definitieve CBS-gegevens van 1 januari 2023.

Bijlage 2. Gemeentelijke bijdragen 2025 en prognose 2026-2028

Het totaalbedrag aan gemeentelijke bijdrage voor 2025 is gebaseerd op de totaalbijdrage voor 2024 met daarbij opgeteld het effect van de Kadernota 2025.

Vervolgens, bij de *verdeling* van deze gemeentelijke bijdrage over de deelnemende gemeenten, wordt het verdeelmodel gebruikt. Dit verdeelmodel is vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling VNOG. Als verdeelsleutel geldt de procentuele verdeling tussen de gemeenten die gebaseerd is op de verhouding per gemeente van het in de algemene uitkering van het gemeentefonds opgenomen bedrag voor het cluster openbare orde en veiligheid/subcluster crisisbeheersing en brandweer. Het verdeelmodel is ingegaan per 2017 en heeft een ingroeipad gekend. Per 2021 is het verdeelmodel volledig van kracht. Verder is het verdeelmodel per 2021, conform de gemeenschappelijke regeling VNOG, nog herijkt. Volgens de gemeenschappelijke regeling VNOG vindt een dergelijke herijking éénmaal per vier jaar plaats. In 2024 heeft dan ook een tweede herijking plaatsgevonden die ingaat vanaf 2025. De percentages van het verdeelmodel in navolgende tabel gelden dus vanaf 2025 voor vier jaren. In 2028 vindt weer een herijking plaats, zodat per 2029 het bijgestelde verdeelmodel van kracht kan worden.

In het meerjarenoverzicht is **geen** rekening gehouden met de effecten van de nog komende jaarlijkse Kadernota's (dat kan ook niet, want ze zijn nog niet verschenen). Dus onder andere de gebruikelijke nog komende jaarlijkse loon- en prijsindexen (die in de Kadernota's staan) zijn **niet** verwerkt in het meerjarenoverzicht. Ook niet verwerkt in het meerjarenoverzicht is het toevoegen van de facilitaire kosten (demarcatie bijlage 3) vanaf 2027 aan het verdeelmodel in plaats van het afzonderlijk per gemeente te verrekenen, zoals nu nog gebeurt.

Het meerjarenoverzicht toont **niet** de ontwikkeling van programma 8 (zie bijlage 3); programma 8 komt nog separaat per gemeente erbij.

Bijdrage 2024	53.276.200
Aanpassing 2025 conform Kadernota 2024	46.000
Aanpassing 2025 conform Kadernota 2025	2.833.300
Bijdrage 2025	56.155.500

Gemeente	Percentage vanaf 2025	Besluiten uit Kadernota 2024 voor 2025	Kadernota 2025	Voorgestelde bijdrage 2025	Prognose bijdrage 2026	Prognose bijdrage 2027	Prognose bijdrage 2028
Aalten	3,15%	1.450	89.329	1.770.500	1.768.000	1.862.600	1.910.500
Apeldoorn	20,91%	9.621	592.562	11.744.700	11.728.100	12.355.700	12.673.500
Berkelland	5,13%	2.358	145.212	2.878.100	2.874.100	3.027.800	3.105.700
Bronckhorst	4,46%	2.053	126.454	2.506.300	2.502.800	2.636.700	2.704.500
Brummen	2,49%	1.146	70.588	1.399.000	1.397.100	1.471.900	1.509.700
Doetinchem	6,89%	3.170	195.234	3.869.500	3.864.100	4.070.900	4.175.600
Elburg	2,68%	1.233	75.921	1.504.700	1.502.600	1.583.000	1.623.800
Epe	3,97%	1.828	112.620	2.232.100	2.229.000	2.348.300	2.408.700
Ermelo	3,35%	1.540	94.851	1.879.900	1.877.300	1.977.800	2.028.600
Harderwijk	5,73%	2.635	162.309	3.216.900	3.212.500	3.384.400	3.471.400
Hattem	1,38%	636	39.165	776.200	775.200	816.600	837.600
Heerde	2,07%	952	58.614	1.161.700	1.160.100	1.222.200	1.253.600
Lochem	4,51%	2.076	127.862	2.534.200	2.530.700	2.666.100	2.734.700
Montferland	4,33%	1.994	122.807	2.434.000	2.430.600	2.560.700	2.626.500
Nunspeet	3,26%	1.498	92.245	1.828.300	1.825.700	1.923.400	1.972.900
Oldebroek	2,65%	1.220	75.150	1.489.500	1.487.400	1.567.000	1.607.300
Oost Gelre	3,47%	1.597	98.347	1.949.200	1.946.500	2.050.700	2.103.400
Oude IJsselstreek	4,28%	1.971	121.396	2.406.000	2.402.700	2.531.300	2.596.400
Putten	2,89%	1.329	81.880	1.622.800	1.620.600	1.707.300	1.751.200
Voorst	2,82%	1.297	79.903	1.583.700	1.581.500	1.666.100	1.708.900
Winterswijk	3,41%	1.568	96.602	1.914.600	1.912.000	2.014.300	2.066.100
Zutphen	6,15%	2.829	174.249	3.453.600	3.448.800	3.633.300	3.726.800
	100%	46.000	2.833.300	56.155.500	56.077.400	59.077.900	60.597.500

Bijlage 3. Overzicht programma 8

Het programma 8 'Kazernes en overgangsrecht (individuele gemeenten)' wordt één op één met alleen de betrokken gemeenten verrekend. De volgende onderwerpen worden individueel verrekend:

- Het onderdeel 'facilitaire kosten' van de demarcatie kazernes (zie toelichting in paragraaf 5.5.) conform de Regeling demarcatie.
- De kosten die voortvloeien uit de aanvullende overeenkomst in het verlengde van de Regeling Demarcatie die met gemeente Apeldoorn is afgesloten omtrent het beheer van de kazernes van Apeldoorn.
- De kazerne die (nog) in tijdelijk eigendom van VNOG is (Doetinchem). Op termijn wordt deze kazerne weer terug aan de gemeente Doetinchem overgedragen.
- De afwikkeling met de gemeenten Apeldoorn en Doetinchem van de financiële gevolgen van het FLO overgangsrecht.

Verschillen tussen de in rekening gebrachte voorschotten en de uiteindelijke kosten blijken bij de jaarrekening en worden dan met de desbetreffende gemeente verrekend.

Gemeente	Faciliaire kosten (demarcatie)	Overgangsrecht	Aanvullende overeenkomst gemeente Apeldoorn	Totaal
Aalten	33.000			33.000
Apeldoorn	372.000	940.000	991.000	2.303.000
Berkelland	56.000			56.000
Bronckhorst	58.000			58.000
Brummen	25.000			25.000
Doetinchem	183.000	10.000		193.000
Elburg	41.000			41.000
Epe	49.000			49.000
Ermelo	20.000			20.000
Harderwijk	125.000			125.000
Hattem	14.000			14.000
Heerde	27.000			27.000
Lochem	65.000			65.000
Montferland	30.000			30.000
Nunspeet	34.000			34.000
Oldebroek	33.000			33.000
Oost Gelre	71.000			71.000
Oude IJsselstreek	47.000			47.000
Putten	19.000			19.000
Voorst	33.000			33.000
Winterswijk	21.000			21.000
Zutphen	125.000			125.000
	1.481.000	950.000	991.000	3.422.000

Bijlage 4. Overzicht reserves en voorzieningen

Overzicht reserves en voorzieningen	Voorlopige stand jaarrekening 2023	+ of -/- 2024	Geraamde stand begroting 2025 (1-1)	+ of -/- 2025	Geraamde stand begroting 2026 (1-1)	+ of -/- 2026	Geraamde stand begroting 2027 (1-1)	+ of -/- 2027	Geraamde stand begroting 2028 (1-1)	+ of -/- 2028	Geraamde stand begroting 2029 (1-1)
Voorlopig rekeningresultaat 2023	2.831.788	-2.831.788	0								
Bestemmingsreserves											
Algemene Reserve	1.135.114		1.135.114		1.135.114		1.135.114		1.135.114		1.135.114
Jeugdbrandweer Oost-Gelre	5.436		5.436		5.436		5.436		5.436		5.436
Tijdelijke reserve	756.000	-756.000	0								
Egalisatiereserve afschrijvingen *)	9.074.243	682.105	9.756.348	-1.964.465	7.791.883	-3.833.775	3.958.108	-2.378.895	1.579.213	-319.295	1.259.918
Bestemmingsreserve Frictiekosten LMO	500.000		500.000		500.000	-500.000	0		0		
Reserve incidentele veranderkosten	99.126		99.126								
Reserve frictiekosten risicobeheersing	125.000	-125.000	0		0						
Reserve bijkomende kosten materieelspreidingsplan	152.750	-40.000	112.750	-30.000	82.750	-30.000	52.750	-30.000	22.750		22.750
Reserve vervanging operationeel uniform	308.264		308.264		308.264		308.264		308.264		308.264
Egalisatiereserve 'inzetten (uitruk)'	345.456		345.456		345.456		345.456		345.456		345.456
Reserve zelfredzaamheid en risicobewust	0		0		0		0		0		0
Bestemmingsreserve frictiekosten RBS	0		0		0		0		0		0
Reserve duurzaamheid	45.000		45.000		45.000		45.000		45.000		45.000
Bestemmingsreserve SOS-toegang en hogedrukleiding	235.000	-16.000	219.000	-28.000	191.000	-38.000	153.000		153.000		153.000
Bestem.res gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheer	416.000	-416.000	0		0		0		0		0
Egalisatiereserve MKON	373.411		373.411		373.411		373.411		373.411		373.411
Bedrijfsvoeringreserve	2.587.368	-400.850	2.186.518	-235.850	1.950.668	40.150	1.990.818	367.650	2.358.468		2.358.468
totaal bestemmingsreserves	16.158.170	-1.071.745	15.086.425	-2.258.315	12.728.984	-4.361.625	8.367.359	-2.041.245	6.326.114	-319.295	6.006.819
Totaal reserves	**18.989.958**		**15.086.425**		**12.728.984**		**8.367.359**		**6.326.114**		**6.006.819**
Voorzieningen voor risico's en verplichtingen											
Voorziening spaarverlof	220.400		220.400		220.400		220.400		220.400		220.400
Voorziening noodfonds crisisbeheersing	884.103		884.103		884.103		884.103		884.103		884.103
Voorziening binenschilderwerk kazernes	158.431	150.000	308.431	150.000	458.431	150.000	608.431	150.000	758.431	150.000	908.431
Voorziening verlofsparen MKON	32.089		32.089		32.089		32.089		32.089		32.089
Voorzieningen door derden beklemde middelen											
Voorziening onderhoud groot kazerne Doetinchem	746.772	-746.772	0								
Totaal voorzieningen	**2.041.795**		**1.445.023**		**1.595.023**		**1.745.023**		**1.895.023**		**2.045.023**

* bij de mutatie in het saldo 2024 van de egalisatiereserve is rekening gehouden met toevoeging van (per saldo) € 682.000, op basis van het verwachte resultaat op de kapitaallasten 2024

Uit dit overzicht blijkt dat de totale omvang van de reserves in de komende jaren zal dalen van ongeveer 19 miljoen naar 6 miljoen euro.

1. Algemene Reserve

- Doel: het afdekken van risico's. De Algemene Reserve vormt het *weerstandsvermogen*.
- Hoogte: de Algemene Reserve is een onderdeel van de *weerstandscapaciteit*, samen met de Bedrijfsvoeringsreserve en de Post Onvoorzien. Voor de benodigde weerstandscapaciteit geldt een weerstandsratio van 1 – 1,4.
- Duur: geen einddatum
- Mutaties: AB besluit bij jaarrekening over de resultaatbestemming, of anderszins door AB besluiten. Een mutatie in de Algemene Reserve dient conform de gemeenschappelijke regeling VNOG ter zienswijze aan de raden te worden voorgelegd.

2. Reserve Jeugdbrandweer Oost Gelre

- Doel: jeugdgroep Oost-Gelre van de Jeugdbrandweer VNOG.
- Hoogte: € 5.436 (storting uit liquidatie voormalige Stichting Jeugdbrandweer Oost Gelre).
- Duur: geen einddatum
- Mutaties: via AB besluit, geen stortingen meer; onttrekking via jaarrekening al naar gelang de voortgang.

3. Tijdelijke reserve

- Doel overheveling budgetten naar het volgende dienstjaar door middel van een AB-besluit

4. Egalisatiereserve afschrijvingen (kapitaallasten)

- Doel: egaliseren van de realisatie versus de begrote kapitaallasten, storten en onttrekken van boekwinsten resp. –verliezen a.g.v. afstoten van materieel[6] (= bestaand beleid). Het renteresultaat verloopt niet via de egalisatiereserve kapitaallasten.
- Hoogte: € 500.000 minimum, geen maximum.

[6] verkoopsom -/- afwaardering + uitkering polis

- Duur: geen einddatum.
- Mutaties: AB besluit bij begroting, begrotingswijziging of in de jaarrekening als onderdeel van de resultaatsbepaling.

5. Bestemmingsreserve frictiekosten Landelijke meldkamer (LMO)
- Doel: dekking frictiekosten vorming Landelijke meldkamer (AB 27-6-2019).
- Hoogte: € 500.000 (uitkering Rijk). Elke veiligheidsregio heeft dit bedrag ontvangen.
- Duur: 2020-2026.
- Mutaties: via AB besluit, geen stortingen meer; onttrekking via jaarrekening al naar gelang de voortgang.
- Inzet en eventuele beëindiging van de frictiemiddelen gaat in overleg/afstemming met de andere vier veiligheidsregio's waarmee VNOG samen de verantwoordelijkheid draagt voor de Meldkamer Oost-Nederland – Meldkamer Brandweer/Multi (MKON-MKBM).

6. Tijdelijke reserve incidentele veranderkosten (organisatieontwikkeling)
- Doel: ter dekking van programma "De Expeditie" (organisatieontwikkeling VNOG), zie Toekomstvisie (AB 15-1-2020).
- Hoogte: € 500.000 (AB 12-12-2019) + € 540.000 (AB 25-6-2020) = € 1.040.000.
- Duur: tot eind 2024; dit betreft een verlenging voor de duur van 1 jaar.
- Mutaties: AB besluit, geen stortingen meer; onttrekking via jaarrekening al naar gelang de voortgang.

7. Reserve frictiekosten Risicobeheersing (frictiekosten Omgevingswet/RB)
- Doel: dekken personele frictiekosten transitie Risicobeheersing i.r.t. Omgevingswet.
- Hoogte: € 485.000, uit overschot p-budget RB 2020.
- Duur: 2021-2024, onttrekking voor inhuur ter vervanging gedurende opleidingen en tijdelijke overbezetting van nieuwe medewerkers, in te werken door vertrekkende medewerkers.
- Mutaties: via AB besluit door vaststelling van de begroting 2021-2024, waarin voor vier jaar een onttrekking van € 121.000 is opgenomen.
- Reserve wordt opgeheven op 31-12-2024.

8. Tijdelijke reserve flankerende kosten dekkings- en spreidingsplan
- Doel: ter dekking van 'flankerende kosten dekkings- en spreidingsplan' (AB 25-6-2020).
- Hoogte: € 360.000.
- Duur: tot eind 2027.
- Mutaties: AB besluit, geen stortingen meer; onttrekking via jaarrekening al naar gelang de voortgang.

9. Egalisatiereserve vervanging operationeel uniform (dienstkleding)
- Doel: egaliseren vervanging dienstkleding.
- Hoogte: n.v.t.
- Duur: 2020-2025.
- Mutaties: AB besluit bij de jaarrekening, verschil begroting en realisatie. Wanneer iedereen voorzien is van een nieuwe uniform valt het restant vrij.

10. Egalisatiereserve inzetten (uitruk)
- Doel: egaliseren van kosten van de uitruk (jaren met weinig en met veel (grote) incidenten worden verevend), bestendig begrotingsbeeld, rustig verloop gemeentelijke bijdrage (AB 25-6-2020).
- Hoogte: max. € 400.000.
- Duur: geen einddatum.
- Mutaties: AB besluit bij de jaarrekening, verschil begroting en realisatie van het budget uitruk *binnen* het vrijwilligersbudget, als onderdeel van de resultaatsbepaling.

11. Reserve duurzaamheid
- Doel: in te zetten voor duurzaamheidsmaatregelen in de bedrijfsvoering van VNOG
- Hoogte: max. € 100.000.

- Duur: 2022-2026 (ingesteld in december 2022 met een looptijd van vier jaar (2022 t/m eind 2026)
- Mutaties: AB besluit

12. RCB SOS-toegang/hogedruk blusleiding
- Doel: dekking van de eenmalige opstartkosten voor SOS-toegang en eenmalige aanpassingen panden met hogedruk blusleiding
- Hoogte: € 235.000, vanuit de post Onvoorzien incidenteel hierin gestort, AB-besluit 14 december 2023
- Duur: looptijd van 5 jaar, t/m eind 2027
- Mutaties: AB-besluit

13. Bijdrage VNOG gebiedsgerichte aanpak Natuurbrandrisico
- Doel: dekking van de projectkosten spoor 1 van de interregionale gebiedsgerichte aanpak natuurbrandrisico, waaronder inhuur en vervanging van personele capaciteit en hierbinnen € 50.000 te reserveren voor incidentele projectkosten waaronder ICT
- Hoogte: De maximale hoogte is € 780.000, vanuit de post prijscompensatie is incidenteel € 416.000 gestort, AB-besluit 14 december 2023
- Duur: t/m eind 2026
- Mutaties: AB besluit

14. Egalisatiereserve Meldkamer Oost-Nederland (MKON) – Meldkamer Brandweer / Multidisciplinaire samenwerking
- Doel: met het afsluiten van het convenant tussen de vijf veiligheidsregio's in Gelderland en Overijssel over de nieuwe Meldkamer Oost-Nederland (onderdeel: Meldkamer Brandweer/Multi, MKON-MKBM) is besloten tot het instellen van een egalisatiereserve voor de gedeelde kosten. In het convenant is daarover het volgende opgenomen: "Het resultaat zoals verantwoord in het programma MKON-MKBM in de jaarrekening van VNOG wordt automatisch toegevoegd of onttrokken aan de bestemde reserve MKON-MKBM." Dit convenant is door alle vijf betrokken algemeen besturen in 2023 bekrachtigd. Deze egalisatiereserve wordt gevormd uit de middelen die door de vijf veiligheidsregio's worden ingezet ter dekking van de kosten van de MKON-MKBM.
- Hoogte: (nog) niet bepaald. Op termijn kan de werking van de reserve door de vijf veiligheidsregio's worden geëvalueerd en kan er mogelijk een plafond worden afgesproken. Het meerdere dat uitstijgt boven het plafond kan vervolgens terugvloeien naar de vijf regio's conform de financiële verdeelsleutel
- Duur: geen einddatum
- Mutaties: het resultaat zoals verantwoord in het programma MKON-MKBM in de jaarrekening van VNOG wordt automatisch toegevoegd of onttrokken

15. Bedrijfsvoeringsreserve
- Doel: algemene bufferfunctie en is breed inzetbaar voor prioriteiten (bijv. innovatie) en knelpunten of voor het tijdelijk afvlakken van gemeentelijke bijdragen. Is onderdeel van de *weerstandscapaciteit*.
- Hoogte: De minimale hoogte is 2%, de maximale hoogte is 5% van het begrotingstotaal.
- Duur: geen einddatum
- Mutaties: AB besluit bij jaarrekening over de resultaatbestemming, of anderszins door AB besluiten

Bijlage 5. Overzicht taakvelden en beleidsindicatoren

		uitgaven	inkomsten
Taakveld	Omscrhrijving taakveld	Begroting 2025	Begroting 2025
0.1	Bestuur	20.000	
0.4	Overhead	14.352.342	244.000
0.5	Treasury	1.088.500	1.088.500
0.8	Overige baten en lasten	3.437.258	
0.10	Mutaties reserves	335.150	2.593.465
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	59.699.155	75.006.440
TOTAAL		78.932.405	78.932.405

De transitie/organisatie veranderaanpak binnen VNOG is inmiddels afgerond. Van de functies moet opnieuw bepaald worden of deze volgens de voorschriften uit het Besluit Begroting en Verantwoording onder het taakveld 0.4 Overhead vallen of onder het taakveld 1.1 Crisisbeheersing en brandweer. Dit wordt opgepakt zodat in 2026 voldaan wordt aan de nieuwe notitie van de commissie BBV over de overhead.

Beleidsindicatoren
In de voorschriften van het BBV is een basisset van 39 beleidsindicatoren opgenomen. De beleidsindicatoren zijn niet genormeerd door het rijk. De volgende indicatoren moet de VNOG opnemen:

Indicator	begroting 2024	begroting 2025
Formatie: aantal FTE per 1.000 inwoners	0,40	0,45
Bezetting: aantal FTE per 1.000 inwoners	0,40	0,37
Apparaatskosten: kosten per inwoner	€ 15,88	€ 17,04
Externe inhuur: kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	0,50%	0,53%
Overhead: % van totale lasten	22,44%	18,18%

Ook hier zal het percentage overhead wijzigen door de verdeling van salarissen tussen overhead en crisisbeheersing en brandweer.

Bijlage 6. Geprognotiseerde meerjarenbalans

In het BBV is opgenomen dat voor de drie jaren volgend op het begrotingsjaar een geprognosticeerde begin- en eindbalans moet worden opgenomen in de begroting (artikel 22 en 23 – BBV):

Begrotingsjaar T **2025**

bedrag x 1000	T-2	T-1	T	T+1	T+2	T+3
Activa	**31-12-2023**	**31-12-2024**	**31-12-2025**	**31-12-2026**	**31-12-2027**	**31-12-2028**
(im) Materiële vaste activa	34.721	59.044	76.773	93.323	84.358	77.348
Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekkingen						
Financiële vaste activa: Leningen						
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar						
Totaal Vaste Activa	**34.721**	**59.044**	**76.773**	**93.323**	**84.358**	**77.348**
Uitzettingen <1 jaar	5.082	1.232	2.259	750	591	496
Liquide middelen	375	375	375	375	375	375
Overlopende activa	4.832	4.832	4.832	4.832	4.832	4.832
Totaal Vlottende Activa	**10.288**	**6.438**	**7.466**	**5.957**	**5.798**	**5.703**
Totaal Activa	**45.009**	**65.483**	**84.238**	**99.279**	**90.155**	**83.051**
Passiva	**31-12-2023**	**31-12-2024**	**31-12-2025**	**31-12-2026**	**31-12-2027**	**31-12-2028**
Eigen vermogen	18.990	17.925	15.667	11.305	9.264	8.945
Voorzieningen	2.042	2.042	2042	2.042	2042	2042
Vaste schuld	14.570	36.109	57.123	76.525	69.442	62.658
Totaal Vaste Passiva	**35.602**	**56.076**	**74.832**	**89.872**	**80.748**	**73.644**
Vlottende schuld	4.155	4.155	4.155	4.155	4.155	4.155
Overlopende passiva	5.252	5.252	5.252	5.252	5.252	5.251
Totaal Vlottende Passiva	**9.407**	**9.407**	**9.407**	**9.407**	**9.407**	**9.406**
Totaal Passiva	**45.009**	**65.483**	**84.238**	**99.279**	**90.155**	**83.051**

Bijlage 7. Kredieten 2025-2028

			bedrag in €				
Soort activa		Kredietomschrijving	jaar 2025	jaar 2026	jaar 2027	jaar 2028	totaal
Materieel	Paraat	Voertuigen, aanhangers en boten	20.002.150	21.210.800	107.200	0	41.320.150
	Piket	Voertuigen AC/OIV/AGS/FBO/TBO/(H)OvD/CvD	0	45.000	0	841.000	886.000
	Dienst	Voertuigen en aanhangers (aggregaten)	656.000	735.000	85.000	360.000	1.836.000
	Overig	Logistieke hulpmiddelen	118.000	0	0	0	118.000
Inventaris	Tankautospuit HV	(Red)gereedschappen, apparatuur, armaturen e.d.	1.949.000	1.248.000	33.000	0	3.230.000
	(H)OvD, CvD, AGS, FBO, TBO	Inventaris AGS, apparatuur	0	0	0	0	0
	WVD/Vakbekw.heid	Apparatuur	0	0	0	0	0
	PPMO baan	PPMO	142.000	0	16.500	0	158.500
PBM	Personeel	Pakken, laarzen, helmen	620.000	130.000	43.000	43.000	836.000
	WO	Duikuitrusting en -apparatuur	0	19.000	63.000	61.000	143.000
Comm.	C2000	Verbindingsapparatuur, schermen e.d.	27.000	27.000	27.000	627.000	708.000
Werkplaats	Auto/ techniek/ metaal	Compressoren, hefbrug, diagnose apparatuur	16.000	15.000	0	45.000	76.000
	PBM	Ademlucht(apparatuur), was-/droogapparatuur	0	0	0	0	0
	Watervoeren-de armaturen	Slangen(apparatuur)	0	0	0	0	0
Comm. / ICT	Werkstat. (w.o.MON)	Gebruikersmiddelen ICT	60.000	65.000	800.000	70.000	995.000
	Gis.comp.	Apparatuur	30.000	18.000	0	0	48.000
	Infrastruc./Server/Netwerk	ICT: infrastructuur, applicatiesoftware e.d.	720.000	263.000	0	973.000	1.956.000
	GHOR appl.syst.	GHOR voertuigen (Citty Giss)	0	43.000	0	30.000	73.000
	Telefonie (w.o.MON)	ICT Smartphones GBM	110.000	140.500	115.000	120.000	485.500
	GHOR C2000	Verbindings(apparatuur)	0	0	0	0	0
Huisvesting	Bouw/renovatie	Aanpassing gebouwen, zeecontainers	0	155.000	0	76.000	231.000
	Demarcatie	Inrichting/meubilair kazarnes, toegangsbeheer	280.000	600.000	297.000	0	1.177.000
	Tech.install.	Aanpassing installaties	0	37.000	0	0	37.000
Facilitair	Audio.V.M.	Krediet jaarlijkse vervanging	31.000	31.000	31.000	31.000	124.000
	Meubilair	Jaarlijkse vervanging en overig meubileir	40.000	391.000	40.000	40.000	511.000
Totaal kredietaanvraag			**24.801.150**	**25.173.300**	**1.657.700**	**3.317.000**	**54.949.150**

Bijlage 8. Overzicht gekwantificeerde en niet-gekwantificeerde risico's

Gekwantificeerde risico's						
				Effect in euro's		Weer-
Nr.	Risico's en oorzaken	Beheersmaatregelen	Kans in %	bedrag	toelichting berekening	stands-
1	**Stoppen Openbaar Brand-/Regionaal meldsysteem (OMS/RBS).** De VNOG raakt de huidige taak en systemen kwijt. Het risico is dat niet alle medewerkers ingepast kunnen worden in de formatie. De zekerheid dat deze winstgevende activiteit uit de begroting valt is als autonome ontwikkeling met structureel effect opgenomen in eerdere beleidsstukken.	Tijdig anticiperen, door de medewerkers een plek te geven in de formatie. De kans dat dat niet lukt (zonder meerkosten) neemt met de jaren af en wordt ingeschat op gemiddeld 50%. Tegelijk wordt daarbij gekeken naar het mogelijk behoud van de informatiepositie vanuit het brandmeldsysteem.	50%	100.000	Personele - en materiële kosten afbouw jaren:-€ 200.000, rekening houdend met reservering frictiekosten, opnemen € 100.000	50.000
2	**Geen match tussen de gemeenten en de afd. RCB t.a.v. de uitvoering van taken en dienstverlening, bij de invoering van de nieuwe Omgevingswet.** Te grote diversiteit in uitvoering/invulling door gemeenten t.o.v. het kwalitatieve en kwantitatieve aanbod van de VNOG.	In het najaar 2023 vindt afstemming plaats tussen de VNOG en de gemeenten t.a.v. de uit te voeren dienstverlening (tempo en inhoudelijk). Voor een periode (van 2 jaar), vanaf 2024, waarin er nog onvoelde ervaring is met de nieuwe wet, rekening houden met inhuur extra personeel om (tijdelijk) synchroom oude - (preventist) en nieuwe taken uit te voeren en met gemeenten af te stemmen over afbouw/overgang taken.	50%	400.000	Inhuur 2 fte (à € 100.000) voor uitvoering synchroon van taken oud en nieuw bij invoering per 1-1-2024 van de Omgevingswet, voor 2 jaar.	200.000
3	**(On)voldoende bezetting /inzet vrijwilligers op alle kazernes** Door vergrijzing is uitstroom van vrijwilligers te verwachten. Daarnaast is er meer verloop onder brandweervrijwilligers en zijn zij dus minder lang aan een brandweerkorps verbonden (dit is een maatschappelijke trend bij vrijwilligers in het algemeen). Ook is er sprake van schaarste bij het vinden van nieuwe vrijwilligers door (algehele) krapte op de arbeidsmarkt, met als gevolg alternatieve keuze mogelijkheden en - druk voor de mensen.	Naast organiseren en participeren in activiteiten en acties die de binding van vrijwilligers bevorderen, is het opstellen en uitvoeren van strategisch personeelsplanning (leeftijdsopbouw, gespreks-cyclus, opleidingsplan), per district en per post, van belang.	70%	408.000	Kosten opleiden 10% meer te werven vrijwilligers: 8 per jaar. Opleidings- en bijkomende kosten € 17.000 per jaar, voor 3 jaar.	286.000
4	**Teveel (roostering) uren bestaande (repressieve) bezetting brandbestrijding, geeft risico op fouten, uitval en sancties (Arbeidstijden).** Bij een aantal kazernes (w.o. bij kazernering) is sprake van onvoldoende personele repressieve capaciteit (m.n.vrijwilligers).	Naast sturing op voldoende inzet repressieve capaciteit (vrijwilligers); uit-/doorvoeren nieuwe dagdienstregeling (beroeps)medewerkers. Ontwikkeling risico houdt verband met uitwerking bouwsteen Verplichtend Karakter (vrijwilligers).	10%	50.000	Mogelijke boete i.h.k.v. de arbeidstijdenwet. Berek.: max. 50 medew., boete € 200 per dag (max. 5 dagen).	5.000
5	**Prijsstijgingen (boven reguliere aanpassing) en vooral m.b.t. brandweermaterieel en -materiaal.** Wereldwijde ontwikkelingen (v.a. 2021) van een toenemende vraag in samenhang met schaarste van aanbod, doen de (grondstof)prijzen w.o. die van energie en katoen, stijgen. Hogere kosten blijven dan voor de VNOG, omdat er geen mogelijkheid is van nacalculatie. De prijsstijgingen kunnen worden versterkt door een gebrekkige marktwerking voor (specifiek) brandweermaterieel en -materiaal.	Doorrekenen financiële gevolgen (voor weerstandscapaciteit) van mogelijke prijsstijgingen van (gebruiks)goederen (w.o. brandstof en kleding). Mogelijke prijsstijgingen van te vervangen (blus)voertuigen zijn separaat opgenomen. Bij grotere volumes en eigen eisen, kan de VNOG zelfstandig aanbesteden i.p.v. in NIPV verband.	70%	650.000	Stijging prijzen goederen en materialen (w.o. energie-, brandstofkosten en kleding) boven reguliere index. Kosten per jaar 11 mln., onderscheiden naar stijgingsperc. van 15%, 4% en 2,5% voor resp. 2,5 mln., 4mln. en 4,5 mln.	455.000
6	**Niet tijdig realiseren besparingen Toekomstvisie 2020 e.v. jaren, opdracht materieelspreidingsplan (MSP) brandbestrijding t.a.v. *materiële* kosten.** Vertraging vervanging (m.n. door prijsstijgingen en schaarste van grondstoffen) en voortschrijdende inzichten bij vervanging materieel, leiden tot latere besparingen op de exploitatiekosten.	Doorrekenen incidentele financiële gevolgen (voor weerstandscapaciteit) t.a.v.uitgestelde realisatie besparingsmogelijkheden materiële kosten bij vertraging uitvoering MSP.	50%	160.000	Besparingen op materiële kosten ontstaan later bij opschuiving vervangingsplan materieel van 2022-2025 naar 2024-2027. Eenmalig niet gerealiseerde besparing (onderhoudskosten) 2025 en 2026.	80.000
7	**Niet (tijdig) realiseren besparingen Toekomstvisie 2020 e.v. jaren t.a.v. *aantallen vrijwilligers.*** De krimp van het repressief beroepspersoneel en/of de vrijwilligers is minder groot door voorschrijdende inzichten betreffende het benodigde aantal mensen (vrijwilligers) voor represieve inzet (per kazerne) in samenhang met de inzet/herschikking van het beschikbare/benodigde materieel.	Nagaan/volgen of de minder grote krimp van de vrijwilligersbezetting kan worden opgevangen binnen de lopende budgetten/begrotingen.	70%	300.000	Berekening extra kosten vrijwilligers bij minder grote krimp aantal (76 i.p.v. 118) . Kosten vergoedingen, opleidingen en trainingen voor 2 jaar.	210.000

8	**Uitval voor repressieve inzet incidentbestrijding door defect materieel en/of gebrek onderdelen voertuigen/brandweermiddelen.** Defect materieel kan niet tijdig gerepareerd worden, omdat onderdelen niet voorradig zijn. Heeft verband met schaarste grondstoffen en een beperkt aantal (overgebleven) leveranciers van brandweermaterieel en -materiaal.	Op voorraad zetten/houden en alloceren van extra (vervangend) materieel (w.o. onderdelen) voor brandbestrijding.	30%	90.000	Berekening inhuurkosten (voor 3 jaar) benodigd voor vervangend materieel €. 30.000 per jaar.	27.000
9	**Extra prijsstijgingen (en vertraging) aanschaf blusmaterieel bij realisatie MSP o.b.v. Toekomstvisie.** Extra prijsstijgingen van blusmaterieel leiden tot hogere kapitaalslasten c.q. eerdere uitputting van de (gevormde) egalisatiereserve.	Naast de financiële gevolgen (voor de egalisatiereserve) van de huidige (najaar '23) bekende en verwachte prijsstijgingen - welke zijn/worden verwerkt in de Kadernota-/ Begroting 2025 - extra prijstijgingen voor nog aan te schaffen materieel, als risico doorrekenen (voor weerstandscapaciteit).	50%	150.000	Berekening kapitaalslasten voor 3 jaar bij een (extra) stijging van 5% van de prijzen voor de vervangingen (15 mln.) van nog aan te schaffen materieel.	75.000
10	**Onvoldoende oefenmogelijkheden voor oefenen onder realistischer omstandigheden voor Vakbekwaam blijven brandweerpersoneel.** Oefenmogelijkheden op VNOG-vakbekwaamheidspleinen worden beperkt bij het niet voldoen aan eisen van RI&E (omissies vastgesteld voor ASK). Bij onvoldoende mogelijkheden om met eigen faciliteiten de vakbekwaamheid op peil te houden, zou gekeken kunnen/moeten worden naar het gebruik van externe locaties. Dit brengt extra kosten met zich.	VNOG is bezig de voorwaarden in te vullen waardoor de vakbekwaamheidspleinen (weer) voldoen aan de eisen. Waar nodig (tijdelijk) gebruik maken van (andere) externe locaties.	30%	25.000	Incidenteel extra kosten ter overbrugging i.v.m. voldoen vakbekwaamheidslocaties aan eisen.	8.000
11	**Noodzakelijke (spoedeisende) aanpassingen aan gebouwen/ installaties voortvloeiende uit afspraken en/of (wettelijke) eisen (w.o. de Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (RI&E)).** Zolang nog niet alle (gemeentelijke) kazernes voldoen aan de wettelijke vereisten, is onzeker wie de kosten voor mogelijke (spoedeisende) aanpassingen gaat betalen.	Uitvoering geven aan de bestuurlijke besluitvorming (dec.'21) over de demarcatie en de daarop gebaseerde verdere uitwerking (w.o. het project TIELD). Voor mogelijke spoedeisende aanpassingen/ kosten, financiële middelen opnemen.	50%	84.000	Kapitaalslasten: vereiste aanpassingen (alarm)installaties en overige aanpassingen voor 3 jaar.	42.000
12	**Hogere kosten uitvoering (voorgenomen) beleid rond duurzaamheid.** Het onderhoud van de voorgenomen en verplichte vervanging van dienst- en piketvoertuigen in elektrische uitvoering, kan hoger uitvallen m.n. door een kortere levensduur van accu's in samenhang met de wijze van gebruik door VNOG. Dit geldt ook voor mogelijke andere (verplichte) duurzaamheidsmaatregelen.	De (externe) ontwikkelingen rondom duurzaamheid en de daarbij behorende vereisten, vertalen in concreet eigen - en passend VNOG beleid en de daarop uit te voeren plannen.	50%	400.000	Berekening: vervroegd vervangen accu's van 40 voertuigen à € 10K per voertuig	200.000
13	**Extra kosten tijdelijke huisvesting (w.o. verbindingen) en faciliteiten kantoorpersoneel.** De benodigde tijdelijke huisvesting in de periode ter overbrugging vertrek Europaweg en de nieuwe accomodatie (huisvesting 1-post.), vereisen aanpassingen benodigde faciliteiten voor o.a. de crisisorganisatie en het werken op kantoor en thuis.	Het beleid voor thuiswerken is uitgewerkt en de mogelijkheden daartoe worden gefaciliteerd. De verwachting is dat de medewerkers van VNOG gemiddeld ongeveer voor de helft van de tijd thuis zullen werken. In de periode van overbrugging (na vertrek Europaweg en voor het betrekken van de nieuwe locatie in Apeldoorn) zal ook de crisiorganisatie elders tijdelijk moeten worden gehuisvest. Verwachte meerkosten voor (extra) verbindingen en thuiswerken opnemen in weerstandscapaciteit.	70%	200.000	Berekening kosten (meer) thuiswerken voor 50% van (300) medewerkers. Aanpassingen/extra faciliteiten thuiswerkplek (€ 500 over 3 jaar). Extra kosten verbindingen t.b.v. crisisorganisatie € 125.000.	140.000
14	**Digitale verstoring, onder meer vanwege cybercrime.** Belemmerd worden in de uitvoering van crisis- en incidentbestrijdingsactiviteiten en ondersteunende/bedrijfsmatige activiteiten door verstoring van de systemen voor de informatie- en telecommunicatietechnologie. ICT omgeving wordt geraakt door defecten infrastructuur of hardware, leverancier kan niet leveren, cybercrime.	Vanuit het plan van aanpak Baseline informatieveiligheid (BIO) wordt in de toekomstige investeringsplannen voorzien in uitwijkmogelijkheden voor uitvoering van kritische ICT processen en centralisatie van beheer bij de toegang van mensen en systemen tot faciliteiten. Voor externe ondersteuning bij monitoring en beveiliging van ICT-systemen werkt VNOG landelijk samen met collega's. Daarmee wordt het risico óp en de impact ván een volgende hack verminderd maar blijft wel bestaan. Daarnaast ontwikkelt cybercrime zich snel en wordt ook steeds vernuftiger zoals blijv. blijkt uit misbruik van Artificial Intelligence (AI).	30%	500.000	Kosten opheffen gijzeling c.q. gevolgen hacks e.d. (o.b.v. cijfers hack 2020).	150.000

15	**Te hoge personele kosten (beroeps en vrijwilligers).** Door onjuiste (aansluiting) basisgegevens; onjuiste toepassing cao -/fiscale regelingen en onvoldoende controles/ - kennis, kunnen berekende salarissen/vergoedingen te hoog zijn en/of leiden tot boetes / eindheffing (ATW, WKR, Loonheffing, reiskosten, IKB).	Doorvoeren interne controle -/beheersmaatregelen, procesbewaking, procedurevastleggingen en kennisverbetering medewerkers. Uitsplitsen benoemde (oorzaken) risico's. Voor FLO-uitvoering is externe ondersteuning aangetrokken. De uitvoering van de (fiscale) Werkkostenregelingen krijgt specifieke aandacht in (de 2e helft) van 2023.	30%	350.000	Berekening o.b.v. percentage personele kosten 1% van € 35 mln. (beroeps + vrijwilligers).	105.000
16	**Inkopen voor te hoge bedragen en/of onjuiste uitvoering/voorwaarden (w.o. bij aanbestedingen).** De inkoopdiscipline wordt niet altijd tijdig en juist betrokken in het proces van inkoop en inhuur. De gevolgen hiervan zijn mogelijke claims van leveranciers. Ook is er risico op onrechtmatigheid bij mogelijke (niet juiste) aanbestedingen.	Beleid en (centrale) sturing op het inkoop(proces) resp. verduidelijken en verbeteren en VNOG-breed inzichtelijk maken bij welke inkopen er sprake is/kan zijn mogelijke aanbestedingsplicht. Voorkomende claims zijn, met inzet van externe juristen, tot op heden onterecht gebleken.	10%	150.000	Berekening o.b.v. percentage en volume inkoop (w.o. investeringen) 0,5% van € 30 mln.	15.000
17	**Onvoorziene kosten aanspraken van personeel (na dienstongevallen) en stijging verzekeringspremie.** Door veranderingen in de verzekeringsmarkt, wijzigen de mogelijkheden van dekking bij (personele) aanspraken/- schades.	De personele aanspraken na een dienstongeval worden voor alle veiligheidsregio's gelijk getrokken. Ter behartiging van de collectieve belangen is landelijke een expertise bureau en waarborgsom opgericht. Onderzocht wordt de mogelijkheid om minder te verzekeren en schades als collectief te dragen. Het eigen risico kan dan meer gaan fluctueren.	10%	300.000	Voor het risico van premiestijging(en) voor de sector en/of stijging van het eigen risico (aandeel) van VNOG, € 100.000 p.j. opnemen voor 3 jaar.	30.000
18	**Stijging reële bijdrage aan NIPV** door bv. nieuwe taken.	Inbreng in begrotingsproces NIPV.	30%	78.000	Berekend risico: stijging 5% huidige bijdrage € 520.000, voor 3 jaar.	23.000
19	**Stijging financieringskosten bij aantrekken financiering d.m.v. leningen (vreemd vermogen).** Door stijging van het rentepercentage kunnen de kosten voor (her)financiering toenemen.	In de berekende weerstandscapaciteit rekening houden met een stijging van de rente.	50%	1.800.000	Berekening: verwachte (her)financiering in de periode 2024 t/m 2028: € 80 mln. Risico stijging rentepercentage gemiddeld van 3,25% naar 4%, voor 3 jr.	900.000
20	**Beboeting en imagoschade door schending van de privacy (overtreding van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG)).** Processen rond persoonsgerelateerde gegevens worden niet goed uitgevoerd, waardoor privacygevoelige gegvens op onjuiste plaatsen terecht kunnen komen.	Plan van aanpak AVG is uitgewerkt. Het bewustzijn voor privacy-schendingen wordt scherp gehouden o.a. door een awereness programma en het üpdaten van het werwerkingsregister. De uitvoering - en vastlegging van processen (blijven) toetsen en waar nodig verbeteren.	10%	300.000	Mogelijk bedrag boete per overtreding € 300.000. Kans relatief gering.	30.000
21	**Hogere kosten (eigen) organisatie OVDG'en (Officieren van dienst geneeskundig).** Na opzegging door het Witte Kruis van het (doorlopend) contract voor inhuur van OVDG'en ontstaat het risico dat de uitvoering van deze taak door de VNOG zelf, hogere kosten met zich brengt.	Ervaring opdoen (in 2024) met de uitvoering van deze wettelijke activiteit door de VNOG waardoor inzicht ontstaat welke mogelijke extra kosten daarmee gemoeid zijn.	30%	375.000	Mogelijke extra kosten voor uitvoering organisatie OVGD'en voor 3 jaar. Evaluatie risico na 1e jaar uivoering.	114.000
					Totaal weerstandscapaciteit	**3.145.000**

Niet kwantificeerde risico's						
Nr.	Risico's en oorzaken	Beheersmaatregelen	Kans in %	Effect in euro's		
				bedrag	toelichting	
1	**Hogere personele kosten (beloning/vergoeding) -w.o. relatieve aandeel VNOG- bij repressieve inzet van parttime brandweermensen (i.p.v. vrijwilligers).** Uitkomst van het afgeronde project Taakdifferentiatie -n.a.v. Europese eisen omtrent gelijkschakeling van rechtspositie tussen beroeps - en vrijwillige brandweer- is dat consignatie en kazernering van vrijwilligers t.z.t. niet meer kan en mag. Alternatieven hiervoor, zoals parttime aanstellingen, zullen resulteren in hogere personeelskosten .	In een zgn. bouwsteen *Verplichtend Karakter* worden de alternatieven voor het afschaffen van consignatie en kazernering bij vrijwilligers, uitgewerkt. De VNOG is nauw betrokken bij het opstellen van een implementatieplan voor geheel brandweer Nederland.			Voor verwachte hogere personeelskosten (bij overgang van vrijwilligheid naar parttime dienstverbanden) wordt voor het generieke landelijke aandeel van vrijwilligers, gerekend op een compensatie vanuit rijks-/ gemeentelijke middelen.	
2	**Toename onderhoudskosten materieel voor repressieve inzet brandbestrijding door langer gebruik bestaand materieel**. Bij het later vervangen van bestaande blusvoertuigen, a.g.v. latere levering van de nieuwe, neemt het risico op hogere onderhoudskosten toe.	Vooreerst beoordelen of de financiële gevolgen van de hogere onderhoudskosten bij latere vervanging blusvoertuigen, kunnen worden opgevangen binnen de bestaande begroting.			Mogelijke toename van de kosten, in eerste instantie opvangen binnen de bestaande begroting van M&L.	
3	**Toekomstige effecten in 2023 gestarte project VICC (Oost-5) witte kolom, zijn (nog) onzeker.** Het is nog onduidelijk wat de financiële - en personele impact zal zijn van het in 2023 gestarte project VICC (VeiligheidsInformatie en CoördinatieCentrum) voor de witte kolom in Oost-5 verband.	De uitwerking volgen van het project VICC voor de mogelijke effecten/ impact in 2024 e.v. jaren en bij meer duidelijkheid, hierop (aanvullende) maatregelen vaststellen.				
4	**Onzekerheid beschikbaarheid voldoende middelen toekomstige crises (w.o. pandemieën en vluchtelingenopvang).** Er bestaat het risico van ontoereikende beschikbaarheid van mensen en middelen voor (toekomstige) crises. Daarbij is de bijstelling van de BDuR in 2022 voor dit doel (mede n.a.v. COVID -19 en de opvang van Oekraïners) zowel een kans als een bedreiging.	N.a.v. de ervaringen met COVID-19, is een pandemie als worst-case scenario, (opnieuw) tegen het licht gehouden. Er zal voldoende (in)zicht moeten komen op welke wijze de (v.a. 2023) bijgestelde BDuR-gelden mogen/kunnen worden ingezet. De val van het kabinet (2e helft '23) kan invloed hebben op beschikbare middelen in de toekomst.				
5	**Uitwerking (operationele) uitvoering demarcatie.** De uitwerking/uitvoering van de bestuurlijk vastgestelde demarcatieafspraken kan nog leiden tot onvoorziene (financiële) situaties c.q. tegenvallers. Dit risico raakt ook de hierop betrekking hebbende stijging van volume qua inkopen.	Gesprekken met de gemeenten over het demarcatievraagstuk, hebben geleid tot-afspraken daaromtrent. Al-werkende-weg zal volledig(er) inzicht (moeten) worden verkregen over de uitvoering en de mogelijk aanvullend te maken afspraken.				
6	**Verontreiniging grond/bodem kazernes en oefenpleinen door PFAS.** Bij in gebruik zijnde kazernes en oefenterreinen is sprake van PFAS verontreiniging. De omvang hiervan en de mogelijk bijkomende kosten, zijn/worden nader onderzocht.	Onderzocht is/wordt of er sprake is van PFAS verontreiniging en welke maatregelen moeten worden uitgevoerd en wat de bijbehorende kosten zijn. Hierover vindt (vervolgens) verdere afstemming plaats met de gemeente (als eigenaar van de kazernes).			VNOG volgt de landelijke ontwikkelingen t.a.v. de verwachte onderzoeken naar het gebruik/aanwezigheid van PFAS bij (overheids) gebouwen.	